

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 100 lir

Leto XXX. Št. 35 (8741)

TRST, nedelja, 10. februarja 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi

Pomen Titovega obiska v Aziji

Jugoslavanski predsednik Tito je pred kratkim končal nov obisk v deželah Azije. Obšel je štiri države: Indijo, Bangladeš, Nepal in na poti domov še Sirijo.

V Jugoslaviji in tudi dosti širše, zlasti pa v krogu nevrščenih držav, kamor sodi tudi Jugoslavija kot ena izmed najbolj dejavnih, pripisujejo temu potovanju izjemno velik pomen. Ni pretirano reči, da sodi ta obisk po svoji pomembnosti in zlasti po tehtnosti razprav, ki jih je imel jugoslavanski predsednik z voditelji držav, ki jih je obiskal, med najbolj važne dogodke v nevrščenem svetu po alžirski konferenci lanske jeseni.

V zadnjih mesecih se je na svetu vrstilo obilo izredno važnih dogodkov, ki so močno vplivali na mednarodno stanje. Svet je doživel prevrat v Čiliju, novo vojno na Bliskem vzhodu in prve začetke razpleta krize na Bliskem vzhodu, položaj v Južni Vietnamu pa se je začel razvijati na novo. Vse to je bilo v središču pozornosti mednarodne skupnosti, ki je z velikim zanimanjem spremljala vsa ta dogajanja. Vse to je bilo v središču pozornosti mednarodne skupnosti, ki je z velikim zanimanjem spremljala vsa ta dogajanja.

Sedanje gospodarske krize sveta ni mogoče rešiti s stari metodami pritiska na dežele proizvajalke surovin, se pravi z ohranjanjem dosedanjega sistema mednarodne delitve. Treba je spremeniti sistem tako, da bodo dežele v razvoju dobile enakopraven stolec z razvitiimi deželami. Nikakor pa ni mogoče urejati mednarodnih gospodarskih zadev brez njihove udeležbe.

Prav ta nevarnost, da bi bili mali narodi potisnjeni ob stran, ko gre za urejanje svetovnih gospodarskih in s tem seveda tudi političnih odnosov, je spodbudila predsednika Jugoslavije, da skupaj z drugimi

mi državniki nevrščenih dežel spodbudi ves nevrščen svet k novim akcijam ter naj jim zagotovi ustrezno mesto in vlogo pri urejanju gospodarskih odnosov. Če je bila kdaj, pravi v sedanjem trenutku potrebna hitra in učinkovita dejavnost nevrščenih držav, je dejal Tito po vrnitvi v domovino.

Iz njegovih državnihških pogovorov je izšla vrsta pobud. Predlog je o pripravi posebnega sestanka predstavnikov vseh nevrščenih držav, kjer naj bi predlagali sedanji položaj in se zmenili za skupno akcijo glede urejanja gospodarskega stanja, ki ga je povzročila gospodarska kriza. Podprli so pobudo o sklicu posebnega izrednega zasedanja združenih narodov, kjer bi vzeli v razpravo energetske krize in celotno stanje v mednarodnem gospodarstvu. Med Titovim obiskom so prišle tudi pobude za mednarodne konference o svetovni prehrani, o naravnih virih, o razorožitvi, skratka iz Titovih pogovorov je očiten obsežen sveženj najbolj pomembnih vprašanj, ki jih je nujno treba začeti urejati.

Bistvo in namen Titovega potovanja v Azijo je bil nedvomno spodbuditi vse nevrščene dežele, da se dejavno lotijo akcij v mednarodnem življenju in tako omogočijo uresničiti vse iste sklope, ki so si jih nadeli na alžirski konferenci.

Sedanje Titov obisk pa je imel še drugo razsežnost, ki je vnovič odprla in potrdila ves ugled, ki ga uživa on in njegova dežela v nevrščenem svetu. V Novem Delhiju so Titu podelili najvišjo indijsko nagrado za mednarodno spoznavanje. Ob tej priložnosti so izrekli — podobno kot v vseh drugih deželah — najvišje priznanje državniki osebno jugoslavanskega predsednika in njegovim zaslugam, ki jih ima za mir in mednarodno sodelovanje.

Končno, Titova sedanja pot je nosila tudi široko zgodovinsko oznako. Prav letos bo minilo polnih 20 let, odkar je Tito prvič obiskal Indijo. Skupno sporočilo, ki so ga tedaj izdali o njegovih pogovorih s pokojnim indijskim voditeljem Nehrujem, je prišlo v zgodovino kot prvi mednarodni dokument, ki vsebuje vse vrstne politike nevrščenosti. Pred dvajsetimi leti je bilo nevrščeno gibanje šele v novovih, danes je pomemben mednarodni dejavnik, ki združuje dve tretjini človeštva. Dvajsetletni razvoj nevrščene gibanja niso vidne oznake Titovega dežela. Indijska nagrada je bila zunanje izpričevalo te resnice.

DRAGO KOŠMRLJ

Stavka rudarjev: volitve v temi

Britanski rudarji se pripravljajo na stavko, ki se je začela polnoči. Če se bo nadaljevala, kot kaže, bodo skorajšnje predčasne britanske volitve v temi, saj deluje večina termoelektrarn v Veliki Britaniji na premog. Zaradi stavke bodo v industriji po vsej verjetnosti skržili delovni urnik na dva dni tedensko

PO DEVETURNEM SESTANKU MED VLADO IN SINDIKALNO FEDERACIJO

Sindikati negativno ocenili vladne predloge za rešitev najnujnejših gospodarskih vprašanj

Skupek vladnih ukrepov, ki naj bi jih odobrili v najkrajšem času

RIM, 9. — Sestanek med vlado in sindikalno federacijo se je zaključil šele danes zjutraj ob 3.45 po devetih urah dolge in pomne razprave. Predsednik vlade Rumor in finančni ministri Giolitti, La Malfa in Colombo so sindikalistom obrazložili vladne načrte in politiko, ki je nameravajo voditi v prihodnosti na gospodarskem in socialnem področju. Obrazložili so tudi načrt ukrepov, ki naj bi jih čimprej sprejeli proti inflaciji in draginji ter ukrepe o gospodarskih in socialnih naložbah.

Trije tajniki sindikalne federacije Lama (CGL), Storti (CISL) in Ravenna (UIL) so vladi predložili težak položaj delavskih množic, ki so že dolgo časa pod močnim pritiskom naraščanja cen in zahtevali bolj svirane in učinkovite ukrepe, da se zavaruje kupna moč delavskih plač.

Deveturna razprava ni omogočila uskladitve stališč vlade in sindikatov. Sindikalne organizacije so pomenile, ko se je sestalo glavno tajništvo federacije, uradno sporočilo, da niso zadovoljne z vladnimi predlogi in napovedvanimi pobudami. Glede morebitne napovedi vsedravnih splošnih stavke na sestanku niso razpravljali, čeprav je Rumor omenil tudi to vprašanje. O stavki bodo sindikati odlo-

bo na osnovi poprečne potrošnje delavske družine ter znatno povišanje cene električnega toka za porabo, ki presega omenjeno poprečje.

2. Cene: ustanovitev sklada za 100 milijard lir, ki naj služi za uravnavanje cen nekaterih najnujnejših živil; strogo nadzorovanje gibanja cen in boj proti spekulacijam; podaljšanje zamrznitve stalnovanskih najemnih pogodb do 31. decembra 1974; določitev dodatka družinskih doklade, ki bo nadomestil sedanjo obdavčitev.

3. Investicije in gospodarski razvoj: vlada namerava zagotoviti gospodarski razvoj in sprožiti pobude za socialne in proizvodne naložbe, v okviru večletnega programa na področju javnih prevoznih, kmetijske, stanovanj, solstva, u-

veljavne, upoštevajoč pristojnosti in želje uprav. Vse vladne pobude bodo upoštevale predviden potrebo na jugu. Glede javnih prevoznih, vlada zagotavlja, da bo omogočila, da se v petih letih kupi 30.000 avtobusov za mestne in medmestne proge. Obenem pa bo posredovala za takojšnje okrepitve nekaterih železniških prog v milanski pokrajini in v Kampaniji, za gradnjo podzemskih železnic v velikih mestih ter odobril večletni načrt za okrepitev železniškega prometa.

Glede stanovanj bo vlada dala pobudo za večletni načrt in takoj sprejela ukrepe, da se do leta 1975 znatno poveča gradnja ljudskih in ekonomskih stanovanj. Za ljudska stanovanja bo vlada določila 350 milijard, nadaljnjih 350 milijard pa bo določila za družinsko zidanje stanovanj in za državne podpore posameznikom. Za gradnjo novih šol in univerzitetnih poslopj ter drugih naprav bodo stroški v prihodnjih letih znašali skupno 2500 milijard lir.

Na kmetijskem področju vlada zagotavlja, da bo takoj po svetilu največjo pozornost živinoreji zaradi prevelikega uvoza govejega mesa, skladno z deželnimi pobudami. Vlada bo za prihodnjih pet let določila 218,5 milijard lir prispevkov. Obenem pa vlada zagotavlja, da bo sestavila še nekatere posebne načrte zlasti za gradnjo rezidenčnih sredstev okrog velikih mest, za ureditev mestnih zgodovinskih središč za nove univerze, bolnišnice ter za okrepitev prometnih zvez za delavce, ki prihajajo na delo iz oddaljenih krajev.

Tajništvo sindikalne federacije, ki se je sestalo danes, je objavilo sporočilo, v katerem uvodno pravi, da vladni predlogi ne zadovoljujejo zahtev sindikalnega gibanja in ne natejajo resno in učinkovito reševati osnovna nevarnost v državi. Sindikati si cer pravijo, da se globoko zaveda resnega gospodarskega položaja, ki je nastal tudi zaradi

SREČANJE OSREDNJIH ORGANIZACIJ SLOVENCEV V AVSTRIJI IN ITALIJI

Napori Slovencev v zamejstvu za svojo narodno uveljavitev

Poročili predsednikov ZSO Francija Zwittera in SKGZ Borisa Raceta - Solidarnost koroskih Slovencev z bojem beneških Slovencev za uveljavitev svojega jezika

CELOVEC, 9. — V okviru rednih stikov, ki jih vzdržujeta osrednji organizaciji zamejskih Slovencev v Avstriji in Italiji sta se danes sestali v Celovcu delegaciji Zveze slovenskih organizacij na Koroskem in Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Delegacijo ZSO je vodil predsednik dr. Franci Zwitter, sestavljali pa so jo podpredsednik Hanzi Ogris, ki je hkrati deželni poslanec, podpredsednik dr. Pavel Apovnik, inž. Franc Einspieler, Hanzi Weis, Milena Groebacher, dr. Gustl Malle, Janez Wutec Ljubo Urbajs in glavni urednik Slovenskega vestnika Rado Janežič.

Zastopstvo SKGZ je bilo sestavljeno iz naslednjih članov: predsednik Boris Race, tajnik dr. Darj Cupin ter član izvršnega odbora Dino Del Medico, Gorazd Vesel, dr. Karel Šiško in dr. Fi-

do Janežič. Po pozdravnih besedah dr. Francija Zwittera, ki je poudaril važnost srečanja za medsebojno informiranje o položaju slovenske narodnostne skupnosti izven meja

matične domovine in za izmenjavo izkušenj v boju za vsestransko narodnostno enakopravnost, je predsednik Boris Race podal obsežno poročilo o poglavitnih vprašanjih, ki označujejo naš današnji trenutek in je zlasti še govoril o rezultatih boja naše skupnosti na Tržaškem, Gorškem in v Beniciji za globalno zakonsko zaščito.

Prikazal je stališča posameznih strank in skupin glede reševanja narodnostnih vprašanj ter navedel gospodarski interes pri povezovanju Trsta in Gorice z zaledjem, pri čemer ima naša narodnostna skupnost v vseh skupnih narodnostnih vprašanjih.

Predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Franci Zwitter je v svojem obsebnem poročilu o položaju koroskih Slovencev dejal, da je sedanji mir na Koroskem le navidezen. Navedel je več novjših primerov grobe nasilja nacionalističnih krogov proti namu življu na Koroskem ter opisal politiko zavlačevanja pri reševanju odprtih vprašanj. Dejal je, da je zaradi nakopičenih vprašanj naša skupnost na Koroskem pred

važno odločitvijo in da ji verjetno ne bo preostalo drugega kot pot nadaljnje internacionalizacije svojega vprašanja, če večinski narod in njegovi odgovorni dejavniki ne bodo v načelu in v praksi spremenili svojega odnosa do manjšine in do njenih življenjskih vprašanj.

Govorec o položaju narodnostne skupnosti v avstrijski družbi je dr. Zwitter poudaril široko stališče, ki ga ima Zveza slovenskih organizacij do demokratičnih in naprednih sil večinskega naroda, s katerimi morejo Slovenci sodelovati, če nedejo pasti v popolno izolacijo. Hkrati se ZSO zaveda, kako važna je za nadaljnjo usodo koroskih Slovencev akcijska enotnost in vseh skupnih narodnostnih vprašanjih.

Z obeh strani je bilo ugotovljeno, da bo za doseg enakopravnega položaja Slovencev v zamejstvu še nadalje potreben odločen in dosleden boj, v katerem bodo kot doslej iskali podporo in pomoč tudi matičnega naroda.

V razpravi je bil govor tudi o nekaterih pomembnih bližnjih odločitvah koroskih Slovencev, kakor na primer glede sodelovanja v kontaktnem komiteju, glede nastopa na prihodnjih volitvah in podobno.

Delegacija ZSO je v zvezi s preloženimi vprašanji v poljskem pokraju v Brdu in Teru izrazila svojo ogorčenost spridu hude diskriminacije ter dala vso podporo beneškim Slovincem v njihovem pravičnem boju za narodne pravice.

Končno sta se delegaciji podrobno informirali o pripravah na mednarodno manjšinski konferenco v Trstu ter sta razpravljali o nadaljnjem razvoju kulturno-prosvetnega sodelovanja Slovencev na Koroskem in v Italiji.

G. V.

SSG v Sloveniji s »Kaplanom Martinom Čedermacom«

Danes je stalno slovensko gledališče v Trstu gostovalo v Prešernovem gledališču v Kranju na »Teden slovenske drame 74«. Naš gledališčnik so pred našto polno dvorano nastopili s »Kaplanom Martinom Čedermacom«. Pred samim začetkom predstave, v vsem nastopajoči informacija o tej pretrpetli drami, ki sproja nesramne in skrajno reakcionarne prepovedi počevanja slovenskega materinega jezika v pošolskem poku v Brdu in Teru, odobiva danes povsem aktualno noto.

V petek so v Trzinu proslavili »Prešernovo« z našim gledališčem, ki je tu prvič gostovalo. Pred izredno ozorno in hvaležno triško publiko je gledališče dvakrat uprizorilo Čedermaco. Z isto predstavo bo danes gledališče dvakrat nastopilo v Celju.

Na »Teden slovenske drame« v Kranju gostuje danes tudi »Slovensko amatersko gledališče« s satiričnim kabaretno »Dlako o jajoju«. FILBERT BENEČIČ

Solidarnost z beneškimi Slovenci

Doberdobski občinski odbor

Na seji odbora občine Doberdob, ki je bila v četrtek zvečer, so se seznanili s hudim zapostavljanjem slovenskega jezika v Beneški Sloveniji, kjer so oblasti prepovedale poučevanje slovenske v pošolskem poku v Brdu in Teru. Odbor občine Doberdob je izrazil solidarnost s prizadetimi ter je ogorčen zaradi tako hudega diskriminacijskega ukrepa proti narodnostnim interesom tamkajšnjega slovenskega življa. Obenem poziva pristojne oblasti, naj posredujejo in zagotovijo spoštovanje z ustavo priznanih pravic.

Egiptovski zunanji minister kmalu na obisku v SFRJ

KAIRO, 9. — Egiptovski zunanji minister Fahmi bi v petek odpotoval na obisk v Jugoslavijo in Francijo, kjer bo proučil s tamkajšnjimi voditelji razvoj položaja na Bliskem vzhodu.

DANES

Sestanek predsednika vlade in finančnih ministrov z delegacijo sindikalne federacije, ki se je začel v petek ob 18.30, se je zaključil šele večer ob 3.45 zjutraj. Devet ur so predstavniki vlade in sindikalisti razpravljali o ukrepih, ki bi jih bilo treba sprejeti, da se zavre stalno naraščanje cen, da se zavaruje kupna moč delavskih plač in da se dajo pobude za skladno gospodarski in socialni razvoj, zlasti na jugu. Na sestanku je vlada predložila program ukrepov, ki naj bi jih začeli v najkrajšem času izvajati in ukrepov, ki naj bi jih uresničili v daljšem razdobju. Sindikalni predstavniki so obrazložili vladi svoje stališče in zahteve delavcev. Predlagali so, da je treba sprejeti take ukrepe, ki bodo varovali delavske plače pred podražitvijo blada široke porabe. Sindikalne organizacije so po sestanku negativno ocenile vladne predloge. O splošni vsedravnosti stavki pa bo odločil izvršni odbor federacije, ki se bo sestel 12. in 13. t.m.

Genovski sodniki so izdali prvi zaporni nalog v preiskavi o petrolejskem škandalu. Zadeva dolgotrajnega predsednika petrolejske zveze in družbe Esso ter sedanjega vladnega izvedenca za vprašanja petroleja Vincenza Cazzaniga, ki je trenutno na službenem potovanju v ZDA.

POMEMBEN RAZPLET PREISKAVE O PETROLEJSKEM ŠKANDALU

ZAPORNI NALOG PROTI BIVŠEMU PREDSEDNIKU PETROLEJSKE ZVEZE

Vincenzo Cazzaniga je bil 20 let predsednik družbe »Esso« v Italiji, trenutno pa je bil vladni izvedenec za vprašanja petroleja - Sedaj je na službenem potovanju v ZDA

GENOVA, 9. — Pretorji iz Genove Sansa, Almerighi in Brusco so v okviru preiskave o petroleju izdali prvi zaporni nalog, ki zadeva Vincenza Cazzaniga, dolgoletnega predsednika »Esso italijana« in vsedravnega zveze petrolejskih industrijev ter člana izvršnega odbora združenja italijanskih industrijev Confindustrie. Cazzaniga, ki je leta 1972 zapustil predsedstvo Esso je trenutno podpredsednik največje italijanske finančne družbe Bastogi ter član upravnega sveta Montedison. Pred kratkim je bil na sestanku z ministrom Giolittijem, La Malfa, Colombom in De Mito ter z drugima dvema izvedencema, ko so proučili perspektive oiskbe s petrolejskimi izdelki.

Kaže, da ga genovski pretorji obtožujejo, da je v imenu petrolejske zveze izročil državni družbi ENEL milijardo in dvesto milijonov lir, da bi slednja predstavila »energetski načrt«, iz katerega naj bi izhajalo, da je treba povečati število termoelektrarn na škodo jedrskih elektrarn. Po skrivnih kanalih naj bi to vsoto porazdelili

med nekatere politične ljudi, da bi podmazali kolesa stresa, ki je prišel do zvišanja cene petrolejskega proizvoda in do psihoze zaradi pomanjkanja petrolejskih izdelkov, medtem ko so bili rezervirani petrolejskih družb v raznih italijanskih mestih vrhovi. Milijardi in dvesto milijonov lir je bajne točno 5 odst. večjih dohodkov, ki so jih petrolejski industrijci imeli zaradi podražitve petrolejskih izdelkov.

Kaže, da je bil Cazzaniga eden glavnih pobudnikov tega »energetskega načrta«, Cazzanigo niso mogli prirediti, ker ga na njegovem domu niso našli. Bivši predsednik zveze petrolejskih industrijev je namreč v ponedeljek odpotoval v ZDA s skupino italijanskih gospodarskih darstvenikov.

Medtem se nadaljuje preiskava o prikrivanju petrolejskih proizvodov tudi v okviru rimskega državnega pravdnistva. Danes je bila izredna seja, katere so se udeležili državni pravdniki dr. Siotto ter drugi člani njegovega urada, ki se ukvarjajo s to preiskavo. Pretura je zjutraj izročila še zadnje do-

kumente, s katerimi je razpolagala.

Echeverria pri Rumorju

RIM, 9. — V nadaljevanju svojega obiska v Italiji je predsednik Mehike Luis Echeverria danes položil venec na grob neznanega vojaka v Rimu, kjer sta ga pozdravila načelnik glavnega štaba admiral Henke in minister za obrambo Tanassi. Echeverria je nato odšel na Kvirinal, kjer se je poslovil od italijanskega predsednika Leoneja. Okoli polne je mehiškega predsednika sprejel Pavel VI., nakar je bil mehiški gost na kosilu pri predsedniku vlade Rumorju. Z Rumorjem je imel tudi politične pogovore, ki so zadevali mednarodni politični položaj ter dvostranske odnose

BEOGRAD, 9. — Italijanski minister za zunanjo trgovino Matteotti je povabil jugoslovanskega zveznega tajnika za zunanjo trgovino Ludvigera na uradni obisk v Italijo, ki naj bi bil 26. februarja.

NA VČERAJŠNJI SEJI TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA ODBORA

Župan Spaccini je odvezel pooblastila odbornikom Del Tutu in Gaspariniju

Odbor je s tem zadostil zahtevam vodilnih organov PSI in PRI - Odborništvu za proračun bo začasno vodil Hreščak, medtem ko bo pristojnosti za šport in turizem obdržal sam župan

Včeraj popoldne se je sestel tržaški občinski odbor, kateremu je župan inž. Marcello Spaccini poročal, da je prejel pismi tajništva tržaskih federacij socialistične in republikanske stranke, v katerih ga obveščata, da odbornika Del Tutu in Gasparini ne zastopata več omejenih strank v občinskem odboru. Ta sklep, je rečeno v pismih, sta sprejeli vodstvi PRI in PSI.

Župan Spaccini je vsebino pisma vzel na znanje. Pri tem je pojasnil, da je občinski odbor, v svoji sestavi, izraz volje strank levsredinske koalicije in da so pooblastila, ki jih imajo odborniki za svoje delo, v zvezi s smernicami posameznih skupin in dogovorov ki jih le-te sklepajo med sabo.

Spaccini je zato poudaril, da se mora držati navodil PSI in PRI ter je odvezel odbornikom Del Tutu in Gaspariniju dotedanje pooblastila. Začasno je župan oddal pooblastila za vodenje odborništvu za proračun socialističnemu odborniku Dušanu Hreščaku, ki je sicer odbornik za mestno policijo in tržno nadzorstvo.

Ker pa ni v odboru predstavnik PRI je župan obdržal zase pristojnosti, ki izhajajo iz pooblastila za vodenje odborništvu za šport, turizem in rekreacijo.

Odbornikom Del Tutu in Gaspariniju se je občinski odbor občno-teno zahvalil za doslej opravljeno delo.

O sklepu odbora, v katerem bosta Gasparini in Del Tutu še ostala po čepav obveznost, so izdali tiskovno sporočilo, v katerem je rečeno, da »današnji sklepi, ki so začasní, v nobenem primeru ne spreminjajo vzajemnosti levsredinskih strank, podpora teh strank odboru ter politično - programskih smernic, ki so izražene v proračunu za leto 1974, odobrenem na zdajnji seji občinskega sveta. Odbor poudarja, da je to stališče vseh petih levsredinskih strank in je posebej republikanske in socialistične».

Župan in odbor so nadalje izrazili upanje, da bodo stranke levsredinske koalicije čimprej premoštile težave, ki so zavirale izvajanje sporazuma o spremembah v občinskem odboru.

● **Rajonska konzulta za Kolonjo in škofijo sklicuje v torek, 12. t.m.**

ob 20. uri v Ul. Cologna 30 sestane prebivalcev omejenega rajona z občinskim odbornikom za urbanistiko De Luco. Govorili bodo o regulacijskem načrtu.

Važno obvestilo Sindikata slov. šole

Tajništvo sindikata obvešča učitelje, ki nameravajo vložiti prošnjo za priznanje službenih let (retrodattacije) po členu 6. dopolnilnega zakona za slovensko šolo z dne 22. 12. 1973 št. 932 (Belci - Škerk), naj naslovijo prošnjo na navedenem papirju v slovensčini na šolsko skrbništvo v Trstu.

Na tajništvo (ob torkih in petkih ob 17. do 19. ure) je na vpogled obrazec z besedilom prošnje.

Profesorji morajo nasloviti prošnjo, kot smo že poročali, na zadevno generalno direkcijo pri prosvetnem ministrstvu v Rimu. Prošnji je treba priložiti potrdilo o službenih letih in datum imenovanja v stalni stalež.

Shod LID in radikalev za ohranitev razporeke

Danes ob 10. uri bo v Avditoriju zborovanje, ki ga prireja zveza za razporeko LID in radikalna stranka ob začetku kampanje proti razveljavitvi razporeke. Na shodu za ohranitev te demokratične dosežene svobode bodo govorili socialistični poslanec Loris Fortuna, vsedržavni tajnik radikalne stranke Giulio Ercolossi in docent na tržaški univerzi prof. Giovanni Miccoli.

Lep koncert pevskega zbora «Valentin Vodnik» v Dolini

S koncertom je zbor počastil praznik slovenske kulture in se zahvalil vaščanom za pomoč pri nabavi enotnih oblek za pevce

Pevski zbor prosvetnega društva «Valentin Vodnik» je priredil sinoči v občinski telovadnici v Dolini celovečerni samostojni koncert, s katerim se je hotel po eni strani oddolžiti vsem tistim, ki so mu pomagali, da si je za svoje pevce nabavil enotne obleke, po drugi strani pa počastiti praznik slovenske kulture ob 125-letnici smrti velikega Franceta Prešerna.

Zelo številno občinstvo, ki je napolnilo vse sežede v dvorani in na balkonu in med katerimi so bili tudi predstavniki dolinske občinske uprave z županom Dušanom Lovrih na čelu in kot gost konzul SF RJ v Trstu Srečko Kovačič s so-progo, je v imenu zbora pozdravil Vojko Kocjančič. Poudaril je namen koncerta in pomen prosvetnega in zborovskega delovanja med Slovenici v zamejstvu. Posebej pa je nagovoril tudi prisotne italijanske občane in dejal, da je medsebojno kulturno poznavanje premajhno, da pa je potrebno v interesu dobrega in demokratičnega sožitja.

Zbor je nato pod vodstvom Ignacija Ote izvajal svoj koncertni spored, ki je obsegal 19 pesmi od renesančnih do umetnih, od partizan-skih do narodnih ter tudi pesmi drugih narodov. Močno pomlajen in razveseljevo številčen je zbor pokazal znaten napredek in lepo u-branost zlasti v preprostitih pes-mih, v katerih je prišla do lepe-ga izraza večja glasovna zvežina. Z glasovnim materialom, s katerim razpolaga sedaj, z vestnim študijem in poglabljanjem v posamezne skladbe, bo lahko zbor v kratkem času še močno napre-do-val.

V prvem delu koncerta smo po-slušali Gobečov «Zapojimo pesma», Gallusovo «Ece quomodo moritur», de Prešero «El grillo», Vrabčev «Sinoči me dekle je vprašalo», O-tovo «Klopotic», Juvancovo «Slo-venska zemlja», Pirnikovo «Smrt v Brdih», in Matičičovo «Pjesmo slo-bodi», v drugem delu pa Matzovo «Kolo iz Bosne», Žarovo «Ej uh-njem», Garzoniovo furlansko «Lam-panis de sabi de sere», Vračkovo prirediteljski dalmatinskih «Daleko je biser Jadrana» in «Falle se Ka-štelanke», Maroltovo «Furmansko», Simonijev «Lastovkam» s soli-stom Darjom Lovriho, Pertotovo tr-žaški narodni «Peščalka» in «Ne-zvesta lebežena», Venturinijevo «No-coj pa oh nojoj» s solistom Igna-cijem Oto, Vodopivčev «Zabe» in za zaključek himnično «Zdravico».

Po koncertu je zbor priredil za pevce in goste prijetno zakusko.

GLASBENA MATICA — Trst
Sezona 1973-74
Koncert izven abonmaja
Danes, 10. februarja ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu

**KONCERT
LJUŠKE GLASBE**

Sodelujejo
REZIJANSKA FOLKLORNA
SKUPINA
LJUDSKI TRIO IZ BREGA
TRŽASKI NARODNI
ANSAMBL

Rezervacija in prodaja vstopnic
v pisarni Glasbene matice (Ul. K. Manna 2) — tel. 418-005 in
eno uro pred pričetkom koncerta
pri blagajni Kulturnega doma.

Slovenski klub
priredi
v torek,
12. februarja
ob 20.30

**HLAVATYJEV
VEČER**

Na družabni večer, posvečen
ustanovitvi kluba dr. Robertu
Hlavatyju, toplo vabljeni vsi
člani in simpatizerji!

MLADINSKI KROŽEK
Trst
Ulica Gimnastika št. 72

bo predvajal danes ob 16. uri
italijanski film

IL BIDONE
Režija: F. Fellini

**STALNO SLOVENSKO
GLEDAŠIŠČE V TRSTU**
Kulturni dom

Karl August Görmér
PEPELKA

Pravljica v štirih dejanjih

Prevod: Fran Govekar
Scena: Demetrič Cej
Koreograf: Selma Micheluzzi
Kostumi: iz fundusa SSG
Glasba: Aleksander Vodopivec
Režija: ADRIJAN RUSTJA

V torek, 12. februarja ob 15.30

PD «S. ŠKAMPERLE»
pri Sv. Ivanu priredi

**PREŠERNOVO
PROSLAVO**

v društvenih prostorih 13. t.m.
ob 20.30.

Sodelovali bodo učenci os-novne šole, tržaški oktet in
pesnik Marko Kravos.

Vabljeni člani in prijatelji!

BAZOVSKA MLADINA
priredi v četrtek, 14. februar-ja, ob 20.30 v Bazoviškem domu

PREŠERNOV VEČER

Sodelujejo pevci prosvetnega
društva «Lipa».

Vljudno vabljeni!

**PD «Rdeča zvezda» — Salež
ŠK «Kras» — občina Zgonik**

priredita v petek, 15. februar-ja ob 20.30 v prostorih osnov-nosolske telovadnice v Saležu

PREŠERNOVO PROSLAVO

Vljudno vabljeni!

Dom Jakoba Ukmarja v štednju
priredi danes ob 16. uri Prešer-
novo proslavo in obenem pro-
slavi 20-letno delovanje doma-
čega pevskega zbora. Nastopa-
jo domači pevski zbor ter otroci
iz štednje, s Kolonkova in od
Sv. Ane.

**SLOVENSKA PROSVETA
V TRSTU**
vabi na

**PREŠERNOVO
PROSLAVO**

jutri, 11. t.m. ob 20.15 v veliki
dvorani Slovenske prosvete v Do-
nizetijevi ulici 3

**SLOVENSKO AMATERSKO
GLEDAŠIŠČE V TRSTU**

M. Košuta, A. Rustja
S. Verč, A. Kralj

DLAKA V JAJCU
Satirčni kabaret za pokušino

Režija: Adrijan Rustja
Scena: Atilij Kralj
Kostumi: Marija Vidau
Glasba: Aleksander Vodopivec
Songi: Miroslav Košuta
Režija: Adrijan Rustja

V soboto, 16. februarja, ob 20.30
v Prosvetnem domu na Proseku

Gledališča

**STALNO SLOVENSKO
GLEDAŠIŠČE V TRSTU**
Danes, 10. t. m. ob 10.30 in ob
19.30 s predstavo F. Bevka — B.
Grabnerja «Kaplan Martin Cedernac»
v Celju.

SAG
Slovensko amatersko gledališče v
Trstu gostuje s satirčnim kabare-
tom «Dlaka v jajcu» avtorjev M.
Košute, A. Rustje, S. Verča in A.
Kralja

Danes, 10. februarja ob 16. uri na
«Tednu slovenske drame» v Prešer-
novem gledališču v Kranju.

V soboto, 16. februarja ob 20.30 v
Prosvetnem domu na Proseku.

**OBČINSKO GLEDAŠIŠČE
«G. VERDI»**
Opera sezona 1973-74
Danes ob 16. uri ponovitev opere
Pedereckeja «Diavoli di Loudun».
Dirigent Piero Bellugi. NOVOST ZA
ITALIJO.

Zaradi posebnega značaja opere
vodstvo gledališča odsvetuje, da bi
predstavi prisostovale, posebno ob-
čutljive osebe in mladina izpod 18
let.

ROSSETTI
Danes ob 16. in ob 20. uri izven-
abonmajska predstava komedije «Nien-
te sesso siamo inglesi» z Johnnym
Dorellim in Bice Valori v glavnih
vlogah.

AVDITORIJ
Danes, 10. februarja bo Stalno gle-
dališče za F — JK imelo v gosteh v
okviru revije «Teatro oggi» resko
skupino italijanske drame, ki se bo
predstavila v režiji Giuseppea Maffio-
lija z Ruzzantejevim delom «La Fio-
rina» ali «L'ista e inverno».

Šolske vesti

Šolsko skrbništvo sporoča, da so
bile 4. t.m. objavljene stalne lestvi-
ce, sestavljene v smislu 10. člena
min. uredbе z dne 30. januarja
1973 za sprejem habilitiranih profe-
sorjev srednjih šol prve in druge
stopnje s slovenskim učnim jezikom
v redni stalež, kot predvideva 7. člen
zakona št. 1074, z dne 6. decembra
1971. Lestvice bodo na vpogled 10
dni na sedežu šolskega skrbništva
v Ulici Duca d'Aosta 4.

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 17. t.m.
smučarski izlet v Piancavallo. Pri-
jave s takojšnjo poravnavo vpisnine
samo do srede, 13. t.m., v Ul. Gep-
pa 9 pri Milčevih.

Mali oglasi

HISO NA SAMEM z zemljiščem,
tudi staro, na Krasu kupim. Plači-
lo v gotovini. Telefonirati na št. 77-13-19.

128, 127 TAKOJSNJA DOBAVA; 128
71, 72; 850 coupé 67, 69; 850 spyder
69; 124 coupé 68, 69; 124 67, 69;
850 special 68, 70; 500-L 68, 69; 70;
fiat 750 66, 69, fiat 1300 66 in drugih
20 avtomobilov vseh vrst za ogled v
Ul. Giulia 10 in Ul. Cologna 7 —
AUTOSALONE TRIESTE.

**MOBILI ALABARDA — Ul. Ros-
setti 4 — vogal Ul. Giotto — Trst.**
Vozički — športni vozički — visoki
stolčki — stalice — vse za otroke
— za hišo — za vrt. Zelo ugodne
cene.

«CITROEN» — mehanika delavnica
Cavali, tudi drugih avtomobilov v
Ul. Rittmayer 4/a.

ISCIMO VAJENKO ali pomočnik
za trgovino javnih Telefonirati: 722806
ali 410517.

Pogrebno podporno društvo
Bazovič vabi svoje člane na 57.
redni občni zbor, ki bo danes,
10. februarja t.l. v Bazo-
viškem domu ob 17. uri in ob
vsakršni udeležbi članov. Odbor.

8. t. m. je preminil

Ivan Slavec

Pogreb bo jutri, v ponedeljek, 11.
t. m. ob 10. uri iz kapele glavne
bolnišnice.

Zalostno vest sporočajo brat Ma-
rio z ženo in drugo sorodstvo
Družine: Micheli (Ciao), Mihel
in Barovina

Občinska pogrebna služba,
Ul. Zonta 7/C

Po kratki bolezni je 8. t.m. preminila naša draga

BERTA ALBERTA PERTOT

Pogreb bo jutri, 11. t.m., ob 10.15 na pokopališče v Barkovljah.

Zalujoci bratje in družina

Barkovlje, 10. februarja 1974

V globoki žalosti nas je zapustila naša draga mama in nona

AMALIJA FABJAN roj. FURLAN

Pogreb nepozabne pokojnice bo danes, v nedeljo, ob 15.30 iz
hiše žalosti, Kolodrova št. 10, na domače pokopališče.

Zalujoci: hčerka Marija, sinovi Stojan,
Franc in Just z ženo Dragico, vnuka
Boris in Just in drugo sorodstvo

Kolodrova, Nabrežina, 10. februarja 1974

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali
ob izgubi naše drage

JUSTINE KOŠUTA vd. TENCE

Posebna zahvala g. župniku, pevskega zbora «Vesna», daro-
valcem cvetja, zdravnikom prvega geriatričnega oddelka, gospe
Fani, ki je skrbno pripravila pogreb v vasi ter vsem, ki so
jo spremljali na zadnji poti ali na kakršenkoli način postali njen
spomin.

Družine: Tence, Maganja, Gris,
Fabris Miani in drugo sorodstvo

Sv. Križ - Trst, 10. 2. 1974

VPRAŠANJE PREVOZOV NA ZAHODNEM KRASU JE KONČNO REŠENO

Tržaška občina odobrila prevzem avtobusnega podjetja «La Carsica»

Podjetju bo izplačala 144 milijonov lir odškodnine - Izjava župana Legiše

Vprašanje javnih prevozov na za-hodnem Krasu je končno rešeno. Včeraj je tržaški občinski svet o-dobril nakup avtobusov in struktur za-sebnega podjetja «La Carsica», kar pomeni, da bo proge prevzelo pod-jetje ACEGAT.

Včerašnji sklep tržaškega občins-kega odbora vsebuje tudi podrob-ne podatke o prevzemu prog kon-cesijskega podjetja. Za prevzem je občinska uprava prejela deželni pris-pevek 120 milijonov lir, sama pa je do-dala še 24 milijonov lir, ki jih je predvidevala v letošnjem proraču-nu.

Garažo na Proseku in 15 avtobu-sov bo sedaj upravljalo podjetje AC-EGAT vse dokler ne bo začel delo-vati pokrajinskih konzorcijs za prevo-ze. Kar se tiče oseba podjetja La Carsica, bo občina storila isto kot v primeru «lanske» municipalizacije.

● **Rajonska konzulta za Kolonjo in škofijo sklicuje v torek, 12. t.m.**

nekaterih prog podjetja SAP: vse uslužbenke bo zaposlilo podjetje AC EGAT.

Občinski odbornik Abate, ki je poročal o tem vprašanju na včerašnji seji in se je skupno z župani treh zahodnokraških občin in dežel-nim odbornikom za prevoze Cocianni-jem že dal časa zavzemal za pre-hod prog «La Carsica» k podjetju ACEGAT, je poudaril hitrost postop-ka za prehod koncesije od zasebni-ka k občini in izrazil zadovoljstvo nad tesnim sodelovanjem s sindikati, okolinskimi občinami, deželo, in pod-jetjem ACEGAT.

Vprašanje prevozov na zahodnem Krasu je torej delno rešeno. Pravi-mo delno, ker bo moralo sedaj pod-jetje ACEGAT proučiti možnosti po-vezav tudi s tistimi vasei, ki jih «La Carsica» ni dosegla. Vsekakor pa smo mnenja, da je 144 milijonov

lir previsoka vsota, saj so avtobusi zasebnega podjetja v zelo slabem stanju in jih podjetje ACEGAT ver-jetno sploh ne bo moglo uporabljati, če izvajemo nekaj novejših turistič-nih avtobusov.

Župan devinsko-nabrežinske občine dr. Drago Legiša nam je sinoči po-slal izjavo, v kateri najprej z zado-voľstvom jemlje na znanje vest, da je tržaška občina prevzela imetje podjetja «La Carsica» in nadaluje:

«To je v skladu z našimi načelni-mi smernicami, ker smo globoko prepričani, da more prosvetno službo danes z uspehom upravljati le jav-na ustanova. Zadovaljen sem tudi, da je pravilno rešeno tudi vpraš-je uslužbenec podjetja «La Car-sica», kot sem tudi prepričan, da bo naša občinska uprava dosegla sporaz-um s tržaškimi občinskimi podjetjem ACEGAT in tako izpolnila ter o-krepila krajevno prosvetno službo v pričakovanju ustanovitve pokraj-nskega konzorcija, katere član bo tudi občinska uprava Devin. Na-brežina».

Smrtna nesreča mladega škedenjca pri Škofijah

Prejšnjo noč se je ob 3.35 pri Škofijah pripetila zelo huda pro-metna nesreča. Mlad Tržačan — 27-letni Edoardo Sturman iz Ul. Panebianco 1/1 — se je peljal s svojim avtom starejše registracije proti Kopru. Na cesti, ki se od Ško-fij spušča proti križišču s cesto za Ankarano, je verjetno zaradi pre-visoke hitrosti zavozil s ceste. Av-to je silovito trčil ob obcestno dre-vo in voznik se je hudo poškodov-al po telesu in glavi.

Ko so prihiteli na kraj prvi re-ševalci, jim je bilo takoj jasno, da je stanje mladeniča zelo hudo. Takoj so ga odpeljali v izolsko bol-nišnico. Popoldne se je njegovo sta-nje zelo poslabšalo in ob 18.40 je kljub vsej zdravniški negi izdihnil.

● **Občinsko podjetje ACEGAT** spo-roča, da bodo po 21. uri, t.j., ko pre-nehajo voziti openski tramvaj, avto-busi proge 26 vozili po naslednji progi: začetna postaja v Ul. Glag-gioli, Ul. Commerciale, Nova cesta na Opčine, Konkolenska reber, Ul. Commerciale itd. Avtobusi bodo vo-zili po tej progi vsakih 20 minut.

Prosveta

Danes bo v Domu Jakoba Ukmarja v štednju Prešernova proslava in praznovanje 20-letnega delovanja do-mačega pevskega zbora. Nastopa jo pevski zbor ter otroci iz štednje, s Kolonkova in od Sv. Ane. Začetek ob 16. uri.

PD «Slovenec» iz Borštni priredi danes, 10. 2. 1974 ob 17.30 v srenjski hiši Prešernovo proslavo.

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
8. februarja 1974

Ameriški dolar	698,50
Funt šterling	1568,—
Švicarski frank	216,50
Francoski frank	138,—
Nemška marka	254,—
Avstrijski šilling	34,30
Dinar: debeli	41,—
drobni	41,—

**MENJALNICA
vseh tujih valut**

Giampaolo dr. D'Aprile in uradnica Liliana Persano.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo, Ul. Bernini 4; Al. Castoro, Ul. Ca-vana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Vielmetti, Borzini trg 12; Al. Cen-tauro, Ul. Rossetti 33; Madonna del Mare, Largo Piave 2; Costalun-ga, Erta S. Anna 10 (Kolonomovec).

LEKARNE V OKOLICI

Boljumeč (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226-169); Opčine (tel. 211-001); Pro-sek (tel. 225-141); Božje polje — Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 200-121); Sesljan (tel. 209-197); Zav-gari (tel. 231-137); Milje (tel. 271-124).

LOTERIJA

BARI	85	62	45	54	56
CAGLIARI	37	21	53	80	62
FIRENCE	45	89	41	25	26
GENOVA	69	18	52	49	10
MILAN	43	62	63	2	28
NEAPELJ	21	33	42	29	54
PALERMO	53	66	6	1	43
RIM	89	50	45	29	73
TURIN	72	54	39	57	38
BENETKE	77	36	69	80	78

ENALOTTO

2 X X 2 X 1 X 2 X 2 X X

KVOTE: 12 točk: 21.233.000 lir, 11 točk: 321.700 lir in 10 točk: 25.400 lir.

PO PETKOVEM SHODU LONJERSKIH STARŠEV

Občina jamči spoštovanje dogovora o porazdelitvi prostorov v vrtcu

Po posredovanju odbornika Hreščaka, ki se je udeležil sestanka v Lonjerju, bo župan sprejel odposlanstvo staršev

Na svojem včerašnjem sestanku je tržaški občinski odbor na kratko obravnaval tudi vprašanje odprtja sekcije svetovalnega italijanskega vrtca v poslopju v Lonjerju. Na poseg odbornika Hreščaka, ki se je v tem smislu pogovoril v petek zvečer s prizadeti italijanskimi materami, je odbornica za šolstvo Luciana Benni potrdila, da bo občina spoštovala sporazum glede poraze-dlitve prostorov na tak način, da se bo italijanski vrtec vselil v spod-nje prostore poslopja, medtem ko so vrhni prostori za lonjerski slo-venski vrtec ustanove ONAIRC.

To je namreč bilo eno izmed vprašanj, zaradi katerega so se lonjers-ke matere v petek zvečer sestale in kritično ocenile način, kako ob-čina uresničuje sklep o začasní na-mestitvi italijanske sekcije od Sv. Ivana v Lonjerju. Petkovega sestanka, na katerega so javno povabili politične predstavnike in predvsem oba slovenska odbornika, sta se ude-ležila samo socialistični odbornik Dušan Hreščak in komunistični svetovalec Spetič. Poleg mater pa so bili še prisotni predstavniki staršev v odboru ustanove ONAIRC Stopar, krajevna predstavnica mater Mag-da Čok Madotto, bivši rajonski sve-tovalec SSL Kokoarvec in drugi.

Po prvih nemirnih poskusih, da bi se umetno razpihala polemika o domnevi odgovornosti naprednih skupin, če je občinski odbor skle-pil ustanoviti ločeno sekcijo v Lo-njerju, kar predstavlja izkrivljanje dejstev, ki jih domačini dobro po-znajo, so starši ocenili nastali po-ložaj.

Ugotovili so, da je kljub pred-laganim drugim rešitvam (monta-žni vrtci pri Sv. Ivanu, vselitve v prazni oratoriji v Podlonjerju) ob-činska uprava — tudi zaradi vsi-levljanja ravnateljstva ONAIRC — izbrala lonjersko poslopje. Doma-čini niso tega sprejeli z lahkim srce-m, saj je naravna želja in zahteva slo-venskih staršev, da njihovi otroci živijo v svojem jezikovnem okolju, niso pa hoteli storiti krivice otro-kom svetovlanskih delavcev, ki za-radi kroničnega pomanjkanja pro-storov niso bili sprejeti v vrtec. Zahtevali so jamstva. Med temi tu-di to, da se bo začasnost vselitve prenehala tedaj, ko bo pri Sv. Iva-nu dograjeno poslopje v Ulici delle Doce. Nadalje so tedaj zahtevali, naj se prostori porazdelijo tako, da slovenski otroci ne bodo oskodo-vani.

Prejšnje dni pa je kazalo, da se namerava občina (za svoj vrtec) polastiti še enega prostora, medtem

Danes, NEDELJA, 10. februarja
DUSAN

Sonce vzhide ob 7.15 in zatone ob 17.23 — Dolžina dneva 10.08 — Luna vzhide ob 22.11 in zatone ob 8.30.

Jutri, PONEDELJEK, 11. februarja
RADO

Vreme včeraj: najvišja temperatura 11,5, najnižja 4,9 stopinj, ob 19. uri 10 stopinj, zračni tlak 1021 mb, stanovit, veter 5 km na uro jugovzhod-ni, vlaga 52-odstotna, nebo 9/10 po-oblačeno, morje skoraj mirno, tem-pe-ratura morja 9 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE
Dne 9. februarja 1974 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 14 oseb.

Segulin
fotokino optika
TRST - Ul. Mazzini 51
tel. 733-361

Včeraj-danes

UMRLI SO: 51-letni Romano Mat-covich, 47-letni Livio Valerio, 80-letni Mario Brazzati, 70-letna Emma Moreale vd. Goitan, 71-letni Giorgio Bonifacio, 68-letna Alberta Pertot, 75-letni Giovanni Slavez, 9 mesecev stara Michela Paola Cleva, 61-letni Luigi Cermeli, 79-letni Filippo Bres-cia, 70-letni Giovanni Cherti, 94-letna Antonia Mavri vd. Ranzini, 73-letni Riccardo Iviani in 12 ur stara Maria Luzzi.

OKLICI: pristanišnišnik Giuseppe d'Amore in uradnica Elisabetta Jug, kuhar Dario Piccinich in gospodinja Maria Malacrida, uradnik Tullio Bozzetto in socialna delavka Anna-maria Sbisà, častnik Mario Di Be-nedetto in uradnica Giovanna Re-verdito, geometer Luciano Di Carlo in profesorica Teresa Bianca, de-lavec Claudio Zivec in delavka So-nia Kozina, uradnik Guido Ingrao in trgovka Estella Segolin, grafik Luigi Cretella in farmacistka dr. Ondina Cressnar, uradnik Roberto Giurgevich in uradnica Rosa Tonut, Francesco Lubes in gospodinja Ro-sa Maria Calabrese, uradnik Lucio-nio Flego in uradnica Maria Glioli-ni, univ. študent Bruno De Gio-vanni in uradnica Magda Stoka, mehanik Adriano Susan in prodajal-ka Marisa Bastiani, čuvaj Lorenzo Miccoli in gospodinja Maria Vec-

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VISJA KAKOVOST
MERE POJČEV OD 42 DO 54
NAŠIVKI
VELIKI PRIHRANEK

V OKVIRU PRAZNIKA SLOVENSKE KULTURE

Pomemben koncertni nastop Glasbene matice v Celovcu

Slavnostni govor je imel prof. dr. Anton Slodnjak - Nastopili so pianisti Verenka Terčelj in Jožica Lasič, violinisti Žarko Hrvatič in klavirski trio šole GM (Ravel Kodrič, Črtomir Šiškorčič, Izlok Kodrič)

Trio Glasbene matice

Pretekli četrtek so profesorji in dijaki Glasbene matice iz Trsta nastopili s koncertnim sporedom na Prešernovi proslavi, ki jo je pripravila Slovenska prosvetna zveza v Celovcu. Prireditelj ob dnevu slovenskega kulturnega praznika je bila v modri dvorani Doma glasbe, kjer ima svoje prostore tudi tamkajšnji glasbeni konservatorij.

Svečano prireditev, katere spored je napovedoval brhko dekle, je odprl slavnostni govor univ. prof. Antona Slodnjaka, znanega slovenskega literarnega zgodovinarja in enega najboljših poznavalcev umetniške besede velikega slovenskega pesnika. Po njegovem govoru sta predsednik Slovenske prosvetne zveze Hanzi Weiss in dr. Pavle Apovnik, slovenski predstavnik za kulturo in koroskem delnem svetu, podelila štirim mladim literatom nagrade literarnega natečaja, ki ga je razpisala zveza. Med nagradenci je bil tudi tajnik SPZ Andrej Kokot.

Drugi del sporeda je uvelel nagovor ravnatelja Glasbene matice iz Trsta dr. Gajmira Demšarja, ki je pozdravil občinstvo v imenu svoje ustanove in v kratkem predstavil vlogo in pomen, ki ga ima GM v prosvetnem in kulturnem delovanju zamejskih Slovencev v Italiji ter poklonil gostiteljem album umetniških fotografij Primorske.

Sledil je koncertni nastop profesorjev in dijakov šole Glasbene matice. Gostje iz Trsta so se predstavili z izbranim sporedom skladb za klavir, violino in za klavirski trio. Najprej je mlada pianistka Verenka Terčelj zaigrala Beethovo novo Sonato op. 10 št. 2 v F-duru, nakar je prof. Žarko Hrvatič ob spremljavi prof. Erminije Ambrozeta izvedel violinski Vivaldi-Respi-giovo Sonato v D-duru. Pianistka Jožica Lasič, ki se že lepo udeležuje v goriskem glasbenem življenju, je predstavila zahtevno Brahmsovo Rapsodijo v h-molu op. 79. Po ponovnem nastopu violinista Pavla, ki je izvedel virtuosno Hag-nijevo Sonatino v Frevorskovu prireditvi, je zaključil koncertni nastop klavirski trio šole Glasbene matice, ki je lani na zveznem tekmovalnem vseh glasbenih šol Jugoslavije v Zagrebu prejel prvo nagrado, je zaigral Andante iz Tria v g-molu slovenskega skladatelja Rista Savina in prvi stavek Allero vivace e con brio iz znamenitega Beethovnega klavirskega tria op. 70 v D-duru.

Vsi izvajalci so dostojno predstavljali glasbeno delovanje centralne slovenske glasbene ustanove v Italiji in potrdili visok nivo naše glasbene kulture, pri čemer je nedvomno velika zasluga glasbenikov, ki se v šoli Glasbene matice posvečajo pedagoškemu delu. Mentorja klavirskih točk in klavirskega tria tega koncertnega nastopa sta bila prof. Erminij Ambrozec in Oskar Kjuder.

Nazvoče občinstvo, med katerimi so bili vidnejši predstavniki slovenskega kulturnega in političnega življenja na Koroskem in jugoslovanski generalni konzul v Celovcu Bojan Lubej, je nagradilo tržaške goste z iskrenim, toplim priznanjem za njihovo umetniško izvajanje.

Člane Glasbene matice, med katerimi je bil tudi podpredsednik GM Miloš Kodrič, je sprejel na kolodvoru v Celovcu tajnik SPZ Andrej Kokot ter poskrbel, skupaj z ostalimi koroskimi tovariši, da je bilo bivanje Tržačanov v glavnem mestu Koroske zares prijetno. Pri prisrčnem tovariškem srečanju po prireditvi, katerega so se udeležili poleg članov GM in univ. prof. Slodnjaka tudi zastopniki Koroscev, je bilo izmenjanih obilo koristnih misli, ki se nujno porajajo ob manjšinskih problematikah Slovencev tako v Italiji kakor v Avstriji.

AVTONOMNA DEŽELA FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

RAZPIS NATEČAJA

Z odloki predsednika deželnega odbora št. 05451/Pres. od 17. decembra 1973, št. 05453 od 17. decembra 1973, št. 087 od 11. januarja 1974, ki so bili objavljeni v deželnem Uradnem vestniku št. 5 z dne 22. januarja 1974, ter št. 8 z dne 6. februarja 1974, je dežela uprava razpisala tri izpitne natečaje za 7 mest tehnične svetovne na poskušajo za pravno - upravno službo ter za 3 mesta svetnika za ekonojsko in socialno službo v staležu vodilnega osebja avtonomne dežele Furlanije - Juljske krajine.

Prošnje za pripustitev k natečaju, naslovljene na predsedništvo deželnega odbora dežele Furlanije - Juljske krajine - generalno tajništvo - Ul. Carducci 6 - 34100 Trst in napisane na kolokovanem papirju v smislu navodil, ki jih vsebuje te omenjeni Uradni vestnik, morajo dospeti na predsedstvo deželnega odbora najkasneje do 14. ure 21. februarja 1974 za prva dva natečaja ter do 8. marca 1974 za tretji natečaj.

Deželni Uradni vestnik se more kupiti v Trstu v knjigarni «I. Svevo», na Korzu Italija 22, v Vidmu v papirnici «Benedetti», v Ul. Mercato Vecchio 13, v Gorici v papirnici «Patronelli», na Korzu Verdi 50, v Pordenonu v knjigarni «Minerva» na Trgu XX. Settembre.

Ustrezne informacije se dobijo na sedežu deželnega odbora v Trstu - Ul. Carducci 6; na sedežu odborstva za krajevne ustanove v Vidmu - Ul. Savorgnana 10; na sedežih pokrajinskih uradov krajevnih ustanov v Gorici - Largo Cullat 7 ter v Pordenonu - Ul. Cavallotti 10; na sedežu odborstva za javna dela v Trstu - Ul. Cadorna 11; na sedežih pokrajinskih vodstev za javna dela v Gorici - Korzo Italija 205; v Pordenonu - Korzo Garibaldi 66 in v Vidmu - Piazzale Osoppo 1.

Z OBČNEGA ZBORA SPD IGO GRUDEN V NABREŽINI

DRUŠTVU MORAMO POMAGATI NE SAMO Z LEPIMI BESEDAMI

Jutri se bo sestal novi odbor

Kot smo na kratko že poročali, je bil v petek zvečer v Nabrežini občni zbor SPD Igo Gruden in SD Sokol. O delovanju športnega društva poročamo na športni strani, v tem članku pa bomo posvetili več pažnje prosvetni dejavnosti, ki je bila v zadnjem času precej okrnjena. O tem je na obnem zboru najprej govoril predsednik Niko Kosmina, ki je dejal:

«Naš kulturni referent Lucijan Terčelj je pripravil Prešernovo proslavo. Naš pevski zbor, ki sicer deluje samostojno, je nastopil v tej dvorani s celovečernim nastopom. Prirediteli smo tudi pusti ples in miklavjevanje za otroke.

Morda bi na prosvetnem področju lahko pripravili kaj več prireditev, vendar moramo povedati, da je vse delovanje društva slonelo res na nekaj posameznikih, ki kljub najbolj- ši volji ne znajo delati čudežev.

Na področju naše občine je raz- narodovalni pritisk iz dneva v dan večji. Vsi se moramo zavedati, da

slo Slovenci narodnostno ogroženi. Dolžnost nas vseh je, da na kate- remkoli področju žrtvujemo nekaj za našo narodno skupnost. V ta ok- vir spada tudi naše društvo. Zato moramo tudi v društvu sodelovati po svojih močeh. S kulturnim delo- vanjem in športno aktivnostjo mora biti društvo zgled posebno tistim, ki omahujejo pod raznarodovalnim pritiskom.

Vsi skupaj se moramo složno zo- perstaviati potujevanju, da ne bomo čez nekaj let v svoji vasi med tuji- ci, ki bodo na naše prireditve odgova- rjali z mazanjem dvojezičnih napi- sov, kot se to dogaja v Dolini.

Naloga novega odbora bo, da si najde najprimernejši način delova- nja. Nas vseh pa, da mu bomo pomagali, ne samo z lepimi besedami, ampak tudi z dejanji.

Sledilo je poročilo o delovanju pevškega zbora, ki ga je podal Vla- dimir Caharija. Dejal je:

«Kot morda nekateri veste, deluje naš zbor v današnji obliki nepre- trgnoma od oktobra leta 1968. Pre- bolel je vrsto kriz, ki so se pojavi- le stalno vsako leto, a jedro pev- cev je vzdržalo do danes, in naše upanje je, da se bo njihova marljiv- ost in ljubezen do dela še nade- levala. Če bi našli vse pevce, ki so šli v tej dobi skozi naš zbor, bi bil ta morda danes med najmočnej- šimi v zamejstvu. Vzdržali pa smo, kljub maloštevilnosti in nerazume- vanju nekaterih o strukturi in delo- vanju pevskih zborov. Pohvaliti mo- ramo vse pevce, predvsem pa na- šega Aloja, ki se je preselil v Trst, kljub temu pa nam je ostal zvest in redno prihaja na vaje. Za gled- naj ga vzamejo tisti, ki stanujejo na več kot desetih metrih od društva, a ne najdejo časa, da bi se udeležovali v našem zboru.

Ni naš namen, da bi govorili o kvaliteti zbora. Naš zbor je vaški zbor in glavni namen je, da zhi- ra naše ljudi v določeno družbo. Kot vsako delovanje mora seveda tudi naše stremeti za čim višjo kvali- teto.

Med uspehi zbora moramo tu na- vesti vabilo v Makedonijo, ki smo ga prejeli od prijateljev Doberdob- cev, s katerimi smo skupno nasto- pili v Bitoli in v Skopju.

Nasa želja je, da bi zbor še pri- dobil nove pevce in napredoval v kvalitati petja ter postal stalno telo kulturnega in prosvetnega delova- nja v zamejstvu.

Poročilo je sledila razprava, v kateri so obravnavali predvsem vprašanje pozitivne delovanja. Ob- ni zbor je to pomembno nalogo po- veril mlademu odboru, ki se bo prvič sestal jutri, ko si bodo od- borniki razdelili naloge.

Novi delovni urnik Slov. gospodarskega združenja

Slovensko gospodarsko združenje bo uvedlo od ponedeljka, 11. t.m., novi delovni urnik, ki bo naslednji: od 8. do 13. ure ter od 14. do 17. ure. Novost zadeva popoldan- ski urnik in je bila vnesena zato, da bi dal možnost članom, da lahk- o uredijo svoje zadeve pri tajniš- tvu ob takem času, ko imajo v glavnem svoje obrate zaprte in ko imajo na razpolago dovolj parkir- nega prostora.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO!

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V MACKOLJAH

Namesto cvetja na grob pok. Jo- sipa Krala, daruje SD Breg, na iz- recno željo pokojnikov družine, 10.000 lir za spomenik padlim v Mackoljah.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ SKEDNJA, S KOLONKOVCA IN OD SV. ANE

Marija Sancin 1.000 lir, Adriano Servilini 1.000 lir.

V spomin Franca Gerka daruje Valerija Kojancič 2.000 lir.

Namesto cvetja na grob Slave Štok daruje Simplicija Stopar 1.000 lir.

V počastitev spomina pok. Alojzije Zobec daruje Pavla Lavrenčič 5.000 lir.

V spomin pok. Angele Flego daru- je Eliza Flego 1.000 lir.

Ob 4. obletnici smrti Marija Ca- stellanija darujeta brata Avgust in Egido 2.500 lir.

Ob obletnici smrti dragih staršev Andreja in Josipine Čok daruje hčer- ka Viktorija 3.000 lir.

V počastitev spomina Franca Cer- kveniča daruje sestrična Zora 1.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V KRIZU

Namesto cvetja na grob Justine Tence darujejo Marija Košuta, hči Nada ter zet Ivan (Trst) 12.000 lir.

Namesto cvetja na grob Juste Ten- ce darujeta Tončka Cibic ter Ivan- ka Sulčič z družinami 5.000 lir.

V počastitev spomina drage ma- tere in none pok. Justine Tence da- rujeta Marija in Mario Magajna 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Justine Košuta vd. Tence daruje Elda Vi- gini 2.000 lir.

V počastitev spomina pok. Justi- ne Tence daruje Novo Lukeš 2.000 lir, Gracelija Gregorčič 1.000 lir, Ro- mana Juriševič 2.000 lir.

Za spomenik 3. prekomorski udar- ni brigadi, ki so ga odkrili 4. ju-

lija 1973 so darovali, tudi naslednji tovariši iz Trsta: Armin Ukmar 5.000 lir, Jože Korman 5.000 lir, An- ton Savron 5.000 lir, Stefan Leban 5.000 lir, Peter Rauber 3.000 lir, Sil- vester Kuret 3.000 lir, Josip Pavle- tič 2.600 lir, Danilo Benčina 2.000 lir, Ivan Čač 1.000 lir in Evgen Jarc 1.000 lir.

Občinski odbor Zveze združenj borcev NOV Ilirska Bistrica - od- bor III. prekomorske udarne briga- de se vsem zgoraj omenjenim tova- rišem za izkazano pomoč in solidar- nost prav prisrčno zahvaljuje.

Namesto cvetja na grob Franca Gerka darujejo Emil Furlan ter hčeri Adeliya in Bjanka z družina- ma 3.000 lir, Zofija Bajc vd. Ambro- zet 2.000 lir, Pjerina in David Jer- jal 1.000 lir za PD Ivan Grbec.

V počastitev spomina pok. Elizabe- te Čuk darujeta družina Pavletič 20.000 lir in Emil Zulič 20.000 lir za kulturni dom Prosek - Kontovel.

Za doprini pri Primoža Trubarja v osnovni šoli v Bazovici daruje Pepi Zagar z družino 10.000 lir.

Ob prvi obletnici smrti drage že- ne in mame Sonje Hrovatin prj, Čok se je spominjala mož Milan in sin Saško in darujeta 5.000 lir za Trža- škí partizanski pevski zbor in 2.000 lir za PD Lonjer - Katinara.

Ob 4. obletnici smrti Marija Castel- lanija darujeta brata Avgust in Egi- do 2.500 lir za Tržaški partizanski pevski zbor.

Ob 1. obletnici drage sestre So- nje in v spomin drage matere da- ruje Milena z družino 5.000 lir za PD Lonjer - Katinara in 5.000 lir za Tržaški partizanski pevski zbor.

Za Tržaški partizanski pevski zbor darujejo: podporni član Marij Fer- luga (Piščanec) 10.000 lir, Viktor Bogatec (Križ) 1.000 lir, Bruno Kralj (Trebec) 1.000 lir.

V počastitev spomina pokojnega moža Pavla daruje žena Valerija Psenička 2.000 lir za Dijaško ma- tico.

Ob sedmi obletnici smrti Andreja Obersnela daruje žena Marija Ober- snel 5.000 lir za Slovensko dobro- delno društvo.

V počastitev spomina drage ma- me Katerine Malalan daruje sin Ernest z družino 5.000 lir za cerkev sv. Florijana pri Banhi.

Ob 2. obletnici smrti Marija Pirjev- ca darujejo Egon, Drago in Ivo 6.000 lir za SD Primorje.

Ivan Furlan daruje 5.000 lir za SD Olimpija.

V spomin pok. Justine Košuta vd. Tence darujeta Ilić in Franc 3.000 lir za spomenik padlim IV. rajona.

Valerija in Cvetko Grčić darujeta 10.000 lir za SD Zarja.

KMEČKA IN OBRTHŠKA POSOJILNICA V NABREŽINI

Razpisuje natečaj za uradno mesto.

Pogoji za udeležbo natečaja:

1. Diploma slovenske višje srednje šole

2. Izpolnjena vojaška obveznost

3. Starost do 30 let.

Rok za predložitve prošnje zapade 23. 2. 1974. Prošnje s prepi- som ali fotokopijo došleane diplomu nasloviti na «Kmečko in obrtniško posojilnico» - Nabrežina.

Umrl je Alojz Mokole iz Slivnega veteran antifašističnega gibanja

Številni Koprčani, borci NOB, predvojni protifašisti, znanci in prijatelji, predstavniki tržaške federacije KPI in koprskih družbenopoli- tičnih organizacij so v sredo, 6. februarja, spremlili na zadnji poti na koprsko pokopališče zaslužnega predvojnega komuniste, našega ro- daka s Tržaškega, Alojza Mokoleta. Z ganljivimi besedami so se od- pokopnika poslovlili trije govorniki v imenu tržaške federacije KPI, ob- činskega odbora ZZZ NOV Koper in krajevne organizacije ZB v Se- medeli pri Koprju, kjer je pokopini živel zadnja leta, godba na pihala in pevski zbor pa sta se od njega poslovila z žalostinkami.

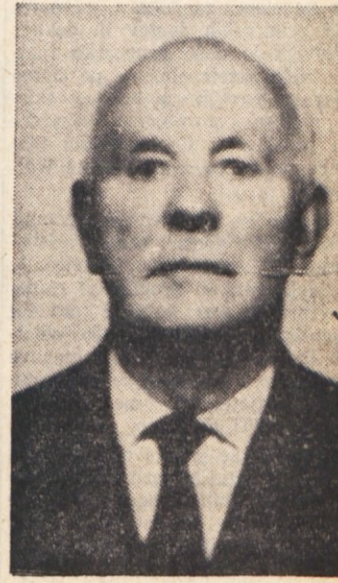
Alojz Mokole je bil eden od še redkih veteranov predvojnega so- tifašističnega gibanja na Primor- skem, človek, ki je že od svojih mladih let nesebično daroval svoje moči v hudem in dolgoletnem boju za osvoboditev delavskega razdra. Rodil se je v Slivnem pri Nabre- žini 19. julija 1890 v proletarski družini, v kateri je bilo pet otrok, od katerih so si štirje za mlada leta služili kruh v nabrežinskem kamno- lomu, Alojza pa je čakala drugačna

usoda. Odsel je v Trst na uk za trgovskega pomočnika, kasneje pa je na svojo željo obiskoval dveletno kmetijsko šolo v Gorici. Po odslu- ženju triletnega vojaškega roka je moral se na fronto. V letih po prvi svetovni vojni se je začela tudi nje- gova intenzivna politična dejavnost. Kot član socialistične stranke v Trstu in pozneje član komunistič- ne stranke je tesno sodeloval z Re- gentom, Srebrničem in drugimi vi- dnimi voditelji delavskega gibanja na Primorskem.

Po nastopu fašistične strahovlade se je njegova dejavnost še poglobila. Kot urednik glasila komunistič- ne stranke «Delo» je v tistem času sam zapisal sledeče: «V času, ko sem bil jaz odgovorni urednik (1924-1926) je kvestura zaplenila vsako številko glasila. Pomagal sem si na ta način, da sem najprej odnesel natiskane izdave zaupnim tovaršim in jih šele potem pošiljal po pošti na določeno mesto. Naš tisk je imel tedaj v javnosti veliko vlogo. Tedaj ni bilo skoraj vasi v celi Juljski krajini brez naših naročnikov. Legalno je izšla zadnja številka «Dela» julija 1926. Fašistične razbijske skupine

so bralcem grozile, jih pretepale, skratka izvajale so nad njih odkrito in prikrito nasilje. Mene so ne- prestano klicali na kvesturo. V ok- tobru leta 1927 so mi zaradi for- malnosti v zaporu izročili policijsko odredbo, da je prepovedano nadalj- nje izhajanje lista. Glasilo je iz- hajalo dnevno v dveh, v četrtek pa na šestih straneh. Čeprav smo bili v stalnih finančnih težavah, smo krili stroške s prispevki bralcev.»

Alojz je tako okusil tudi grozote ječe ter mučenja. Šest let je taval po raznih zaporih in konfinacijah (otoki Tavignana, Ustica, Ponza). Leta 1933 se je končno vrnil v svoj rojstni kraj na Krasu, a le za malo časa. Kmalu je namreč emigriral v Jugoslavijo, kjer se je aktivno vključil v emigrantska društva. Po izbruhu druge svetovne vojne in o-

Alojz Mokole

kupaciji Ljubljane so ga italijanske oblasti spet odvedle v internacijo v pokrajini Avelino. Tu je doča- kal leta 1944 prihod zaveznikov, čet ter se hotel takoj vključiti v prekomorske brigade, zaradi izčr- panosti pa so ga poslali v poseben zbirališče v El Skat pri Sueškem prekopu.

Po osvoboditvi je do leta 1948 deloval pri okrajnem NOO v Na- brežini, nato pa se je preselil v Koper, kjer je do svoje upokojitve delal pri podjetju «Fructus».

Opčine. — Na pustno soboto, 23. februarja je na ulicah zbrano o- brodnjo ljudi iz vseh kraških vasi in iz mesta. Mnogi so se zbrala na tradicionalni pustni sprevod. U- ra je 14. Ulice so zaprte za avto- mobilski promet in pločniki polni veselih in radovednih domačinov, in gostov. Nestrpno čakanje na spre- vod prekinjajo prvi zvoki štirih godb in pri alegoričnih vozovi, ki se pomikajo po g-avni cesti od Pi- kelca proti srednji vasi in napre- do tramvajске postaje in na Brij- no. Saj je v sprevodu kar ducat alegoričnih vozov, letos prav lično in šegavo pripravljanih s prostovol- nim delom in domislico bistrih Kra- ševcev.

Takšna po pustna podoba Opčin na pustno soboto 23. februarja. In to je prav, kajti v času splošne svetovne krize, v času zaskrblje- nosti vlad vseh držav, v času sploš- ne podražitve vsega, je edino, kar nam je ostalo, kar se ni podražilo in kar ne stane nič — le smeh in dobra volja. Prav gotovo je prav pust tisti ventil in čas, ko človek za nekaj ur pozabi na skrbi, in težiše in življenjske nevednosti.

Kras vabi vse naše ljudi, zlasti pa tiste, ki so najbolj zaskrbljeni na tiste volje da pridejo na Opčine, da se skupaj s Kraševci pove- selijo in nasmejajo. To je najbolj- še zdravilo zoper slabo voljo.

R. II.

ZE SEDEM KRIZEV...

Olga Roncelj roj. Prele

Olga Roncelj roj. Prele si je 7. t.m. naložila sedmi križ. Tudi ona je ena izmed številnih svetovnoj- skih pevk, ki so začele peti tako re- koč že v šolskih klopetih. Pela je v cerkvi, pela v pevskih zborih in še danes rada zapoje v veseli družbi. Nepozabna pa so zanjeto leta ko je pela v zboru, ki ga je v povojnem času vodil nepozabljeni pevovodja Fran Venturini. Skoro je ni prireditve na- šega gledališča ali Glasbene matice, ki se je le ni ona udeležila.

Olga je članica našega prosvetnega društva Slavko Škarnperle od leta 1945. Kadarkoli je društvo ob prire- ditvah potrebovalo pomoč, se je od- zvala. Tudi še sedaj, posebno ko imamo v gosteh šolsko mladino, pri- de s predpiskom v roki, da po- maga pripraviti zakuske in postre- žbe našim mladci. V upanju, da nam bo še dolgo v pomoč, ji člani prosvet- nega društva in vsi prijatelji in znanci, po stari pevski navadi kil- čemo:

Kolikor kaplic, toliko let, bog Ti daj na svet živet!

P. K.

SIMCA CHRYSLER SUNBEAM MATRA

ZASTOPNIK

G. DUPLICA

Drevored Ippodromo, 2

TAKOJSNJA DOBAVA

28 RAZLIČNIH MODELOV

NOTRANJI PARKIRNI

PROSTOR

Ogljaste tudi brez vnapije- njega vplačila

Autobianchi A 112. Primula; Fiat 500 L; 600 D; 850; 850 special; 1100 D familiare; 1100 R; 1100 R familiare; 128; 124; 124 special; 1300; 1500 C; 2300; Ford Cortina; Taurus; Citroën Ami 8; 250; Opel Kadett 70 71; Rekord coupé; NSU 4L 1000; Simca 1000, 1100, 1301 S, 1301 break, 1500, Chrysler 180, 2000 automatica, Alfa Romeo 1300, 1600 GT, 1750; Lancia Fulvia GT, 2 S.

● Odprto tudi ob praznikih

TAJNIK SPZ MARKO WALTRITSCH NA PREŠERNOVI PROSLAVI:

«Smo za enotne nastope z vsemi slovenskimi silami ne bomo pa se odpovedali načelom odporniškega gibanja»

Na proslavi v Gorici sta recitirala člana gledališča iz Nove Gorice Glazarjeva in Jereb, zapela pa sta zbor «Oton Župančič» in «Bojan»

«Slovenska prosvetna zveza, vsi demokratični Slovenci, smo za enotne nastope z vsemi slovenskimi silami, ko gre za skupno stvar. To smo že neštokrat dokazali in določeni uspehi smo s skupno akcijo tudi dosegli. Moramo pa poudariti, da hočemo ohraniti načela iz katerih izhajamo. Zaradi tega je bilo tudi v našem nocojšnjem govoru toliko poudarjeno načelo spoštovanja partizanske tradicije. Tem načelom, za katera so padli tisoči primorskih fantov in deklet, za katera je naša primorska ljudstvo toliko pretrpelo, se ne bomo nikdar odpovedali, je dejal v sklepu svojega govora na Prešernovi proslavi v Gorici tajnik Slovenske prosvetne zveze Marko Waltritsch.

V uvodu se je govornik spomnil odloka Slovenskega narodnosvobodilnega sveta, sredi vojne vihrje, 1. februarja 1945, o proglasitvi osmega februarja za kulturni praznik slovenskega naroda. Ob 125. obletnici Prešernove smrti so njegove ideje o miru, medsebojnem spoštovanju, prijateljstvu med narodi, bolj kot kdaj aktualne.

Waltritsch se je v svojem govoru spomnil nekaterih pozitivnih dosežkov in neljubih dogodkov, ki so prizadeli našo javnost v zadnjem času. Med pozitivne dosežke je uvrstil stalno rast slovenske šole na Goriskem, kjer se v zadnjem času število učencev in dijakov dviga in kjer je bila odpravljena nevarnost zaprtja nekaterih šol ter odobritev šolskega zakona, ki bo rešil še odprta vprašanja slovenskih šolnikov. Prav tako je pozitivna ustanovitve konzulte za slovenska vprašanja v Gorici, do česar je prišlo po dolgem zavlačenju.

«Ne moremo pa zamolčati krivice, ki se nam še vedno godi», je dejal govornik, in omenil nezadovoljstvo do katerega je prišlo v Slovenski Benetiji kjer so oblasti prepovedale pošolski pouk v slovenščini. Prav tako je govornik obsojal prepoved sklepa občinskega sveta v Sovodnjah, ki poimenuje po slovenskih pesnikih in pisateljih ulice v tej slovenski občini. «France Prešer» nima mesta, po mnenju fašističnih birokratov, v slovenski vasi Sovodnje.

«Vsa ta dejanja so sestavni del naše vsakdanje borbe za enakopravnost, za dvig našega jezika in kulture, za ohranitev naše narodne manjšine v tem zahodnem delu našega slovenskega sveta», je nadaljeval govornik in podčrtal, da je treba o tem, ko se spominjamo Prešerna, govoriti. Omenil je še tihopotrpežnost slovenskega ljudstva, ki pa se je znalo tudi upreti, ko so bile njegove pravice teptane, brez razlike. Skladno so se upirali kmetje in meščani, preprosti ljudje in izobraženci, politiki in kul-

turniki, duhovniki in laiki. Tradicijo tolimskih puntarjev so oživljali v preteklem stoletju, ko so se naši predniki borili za enakopravnost slovenskega jezika v našem mestu, ko so morali prečiščati in v internaciji v času fašizma, v času partizanske borbe, ko so trumoma odhajali v gozdove.

V svojem govoru se je Waltritsch dotaknil tudi skupnega življenja s tuževimi Italijani in dejal, da se moramo v borbi za naše pravice opirati tudi na demokratične nastrojne Italijane. «Seveda ne bomo nikdar prijatelji z ljudmi, ki sledijo pesniku D'Annunzio, spoštovanju pa bomo ljudi, ki se oplojajo s Petrarcom, Manzoniem, Foscolom».

Sinočnje proslave v Gorici se je udeležilo veliko naših ljudi, iz mesta in s podeželja, ki so do kraja napolnili prosvetno dvorano. Veliko je bilo zlasti mladine. Med gosti smo opazili generalnega konzula SF RJ Borisa Trampuža, člana predsedstva SKGZ dr. Mirka Primožiča, podpredsednika Slovenske prosvetne zveze Faverija Rožiča, predsednika Sindikata slovenskih šol prof. Albina Sirka, podpredsednika AMPI Ladija Dornika.

Po govoru je nastopil mešani pevski zbor «Bojan» iz Dorenberka, ki ga je dirigiral Joško Harej. Zapel je korosko narodno «Tam, kjer teče bistra Liza», Srebotnjakovo «V kremen», Venturinijevo «Znamenje», Medvedovo «Nazaj v planinski raj» ter Vrabčevi «Bratci veseli vsi» in «Zdravljico».

Vmes so nastopili igralci «Primorskega dramskega gledališča» iz Nove Gorice. Breda Urbič je odlično recitirala «Vrbis» in «Memento moris», Iztok Jereb «Pevec», «Kam» in «Popotnik pride v Afrike puščavo». Za zaključek je še igrala Teja Glazar recitirala Prešernovo «Nestrojno srce» in «Ribice». Spored je zaključil moški pevski zbor «Oton Župančič» iz Standaža, ki je tokrat prvič nastopil v Gorici pod taktiko prof. Ivana Mignozija. Štandarski zbor je zapel Vodopisno «Na poljani», Maroltovo «Barčico» in za našo publiko novost, dansko narodno «Aftop».

Napovedovala je Nevenka Brešnova.

V petek v Gorici seja občinskega sveta

Goriški občinski svet se je sestel v petek, 15. t. ob 17.30. danes v redni 12. letniščni proračun, vendar o njem najbrž ne bodo še razpravljali ker so na petkovi seji odbora šele odobrili poročilo o proračunu, ki ga morajo še dostaviti svetovalcem.

Na seji odbora so odobrili vrsto upravnih sklepov. Omenimo naj, da je v izobraženci, politiki in kul-

niso spreminile že tri leta. Tudi to leto bodo ponovili tečaj šolske vzgoje za šolarje, nakupili bodo 800.000 plastičnih vrečk za odnašanje smeti in odobrili najem neke stavbe v Ulici Rabatta, ki bo služila za zasilno bivališče ljudi, ki morajo iz kazernet.

V PRISTANIŠČU PORTOROSEGA

Zadovoljive številke januarskega prometa

Januarja letos so v blagovnem pristanišču Portorosega v Trzinu raztovarili in natovarili blaga za približno 90 tisoč ton, kar je za 10 tisoč ton manj kot v lanskem decembru ter za 15 tisoč več kot v januarju lanskega leta. Kar se tiče primerjave z decembrskim prometom je primanjkljaj povsem normalen.

PRORAČUNSKI PODATKI ZA TEKOČE LETO

Za potrebe raznih šolskih ustanov v Gorici bo občina letos porabila 737 milijonov lir

Poleg teh pa bo občina precej porabila še za gradnjo in redno vzdrževanje šolskih poslopj

Za redno vzdrževanje šolstva bo goriška občina v tem letu porabila 737.000.000 lir. To je za vzdrževanje šolskih poslopj, ki spadajo v njeno pristojnost, za plače občinskega osebja, ki je po zakonu nameščeno v nekaterih šolah, za potrebe šolske zdravniške službe in za potrebe mestne glasbene ustanove. V tej vsoti niso všteti stroški za nove šolske gradnje, niti stroški za vzdrževanje knjižnic in muzejev.

Podatke smo povzeli iz občinskega proračuna, o katerem bodo svetovalci razpravljali na prihodnjih sejah občinskega sveta. Stroški so se zvišali v primerjavi s prejšnjim letom, zlasti veliko večji so stroški za osebje, ker so se plače zvišale.

Prva postavka v proračunu zani ma otroške vrte. Kot je znano, delujejo v Gorici občinski vrtci, vrtci, ki jih vzdržuje ustanova ONAIRC, zasebni vrtci in en državni vrtci. Občina vzdržuje tudi tri slovenske otroške vrtce, vse tri v mestu. Za vse potrebe vrtcev imamo v proračunu skupno postavko 229.775.000 lir (42 milijonov več kot lani), in sicer 156 milijonov za osebje, 45 milijonov za vzdrževanje, 21 milijonov pa za podporo drugim vrtcem. Kot je znano, skrb za otroke v svojih vrtcih tako za vzgojno kot za pomoč ne osebje.

len. Razveseljivo pa je dejstvo, da so v prvem mesecu tega leta raztovarili precej več blaga, kot januarja 1973.

Kot po navadi so ladje raztovarile največ mesa (približno 40 tisoč ton), sledi premog (27 tisoč ton) ter v manjši meri gorilno olje, celuloza, žitarice, železni izdelki ter rudni izdelki. Navarjenega je bilo precej manj blaga, v glavnem železni izdelki.

Januarja je prišlo v Portorosega 63 ladij, od katerih 14 iz tujih držav.

Arhitekt inž. Costa je prejšnji večer na goriškem županstvu prikazal smetek načrta za preureditev židovske sinagoge v Ulici Ascoli. To sinagogo, ki je bila tudi kraj trpljenja in ki je danes zapuščen, bodo polnoma prenovili ter bo kasneje služila kot dokument židovske prisotnosti v goriškem življenju.

PRORAČUNSKI PODATKI ZA TEKOČE LETO

Za potrebe raznih šolskih ustanov v Gorici bo občina letos porabila 737 milijonov lir

Poleg teh pa bo občina precej porabila še za gradnjo in redno vzdrževanje šolskih poslopj

Drugače pa je v osnovnih šolah, kjer mora občina skrbeti le za vzdrževanje stavbe, za notranjo opremo in za pomožno osebje. Za osnovne šole na področju mesta bodo letos porabili 162.000.000 lir (23 več kot lani). 71 milijonov bo šlo za osebje, 69 milijonov za vzdrževanje, 16 milijonov pa občinski prispevek pokrajinskemu konzorciju za subnormalne otroke, ki vzdržuje posebno šolo, ostali denar pa bo šel v razne namene. Ker smo že pri osnovnih šolah lahko povedali, da spada v občinski delokrog tudi vzdrževanje uradov šolskega inšpektorata, za kar porabi letos goriška občina 5.300.000 lir.

Italijanski šolski zakoni so zelo zapleteni tudi na področju srednjih šol. Za nekatere vrste šol skrbijo v celoti država, za druge morajo po novem skrbeti tudi država, za tretje spet, in to ne v vseh proračunskih postavkah, pokrajine, za četrti pa občine. Vagino osebje je vse v državni službi, pomožno pa je nekam čudno razdeljeno. V nekaterih šolah so šolske službe občinski uslužbenci, v drugih pokrajinski, v tretjih državni, v nekaterih (tak je primer goriškega tehničnega zavoda «Fermis») pa je del šolskih slug v državni, del pa v pokrajinski službi. To povzroča tudi razliko v plačah in razumljivo negotovanje osebja. Isto kar velja za sluge, velja tudi za osebje v šolskih pisarnah.

Za vzdrževanje nižjih srednjih šol bo občina porabila letos 41.500.000 lir, kot lani. Za potrebe učiteljske, slovenskega in italijanskega, bo občina porabila 15.700.000 lir za osebje (2.700.000 lir več kot lani), za vzdrževanje pa 17.000.000 lir. Za vzdrževanje klasičnih licejev (slovenskega in italijanskega) bo občina porabila 14 milijonov lir, za vzdrževanje profesionalnega industrijskega zavoda pa 16 milijonov lir, za vzdrževanje umetniške šole pa dvajset milijonov.

Za vzdrževanje strokovnih zavodov za trgovino (tudi slovenskega) porabi letos 16.000.000 lir (tri več kot lani), za prispevek zavodu za geometrije in knjigovodje 900.000 lir, za izplačilo amuitet za nekatera posojila pa sedem milijonov lir.

Za potrebe vseh srednjih šol bo torej občina porabila 148.800.000 lir, kar je le za malenkost več kot lani.

Poglejmo še druge postavke v šolskem proračunu goriške občine. Prispevek tržaški univerzi znaša 350.000 lir, prispevek goriškemu mednarodnemu zavodu za sociologijo 1.650.000, prispevek občinski glasbeni ustanovi pa bo letos znašal 18.000.000 lir, kar je šest milijonov lir več kot lani.

Za pošolski pouk in za pomoč šolskemu patronatu bodo porabili 18.500.000 lir, za nakup knjig za nižjo srednjo šolo pa 75.000.000 lir. Dober del tega denarja bodo dobili od države uprave. Letošnja postavka je za deset milijonov lir višja od lanske. Omenimo na koncu še strošek za šolsko zdravstveno ambulanto. Za osebje bodo porabili 21.750.000 lir, za vzdrževanje ambulante pa 14.000.000 lir.

Kot vidimo, ima goriška občina precejšnje stroške s šolstvom. Tem je treba dodati še stroške za gradnjo novih poslopj, za vzdrževanje že obstoječih stavb, za nakup šolskih avtobusov (tudi letos jih bodo nekaj nabavili) in še za vrsto drugih potreb, ki nastajajo iz dneva v dan na tem področju. S šolskimi stavbami je v glavnem v redu, le potrebe slovenskih šol so tu velike. Nekaj se je vendarle premaknilo z mrtve točke, nekatere stavbe za slovenske šole bodo pričeli graditi že letos.

V glavnem je položaj šolskih ustanov v Gorici urejen, težave nastajajo zaradi naraščanja šolske mladine. Ni pa pri nas takih pomanjkljivosti, kot jih imajo v drugih državi. Ob koncu privede so pevec obložen v enotne kore, z narodnimi vezinami zapeli

SEJA ODBORA SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Slovenski šolniki v Gorici za enotnost svoje organizacije

Seminar v Sloveniji bo letos julija

Sindikata slovenske šole — tajništvo Gorica — se je sestel na 4. redni odborovi seji v ponedeljek 4. februarja 1974. Na dnevnem redu je bilo več pomembnih vprašanj, ki zadevajo slovensko šolo na Goriskem.

Odbor je predvsem razpravljal o bodočem seminarju za slovenske šolnike. Ta seminar je bil namenjen ne le v začetku pomladi in so se ga udeleževali profesorji ter učitelji. Šolski skrbnik pa je predlagal, da bi bil, namesto podobnega seminarja v teku šolskega leta, poseben tečaj v jeseni in bi bil rezidenčnega značaja ter bi potoval v Lignano. Sindikat je ta predlog osvojil in sedaj čaka na odgovor šolskega skrbništva.

Sindikata slovenske šole je izrazil svoj protest proti prenovitvi pouka slovensčine kot dopolnilnega učnega predmeta na dveh šolah v Beneški Sloveniji. Prav tako je Sindikat obsojal razkol v vrstah tržaških šolnikov z ustanovitvijo novega sindikalnega združenja.

Odbor sindikata je tudi razpravljal o posebnih vlogi, ki jo opravlja sindikalna organizacija med sloven-

skimi šolniki. Zato poziva slovenske šolnike, naj bodo vpisani le v en sindikat, saj lahko le tako delujejo za enotnost ter specifične interese slovenskih šolnikov. To pa ne ovira Sindikata slovenske šole, da ne bi vzpostavil koristnih stikov z vsedravnimi sindikalnimi predstavstvi. In prav v ta okvir se uvršča tudi srečanje, ki ga bodo v kratkem imeli predstavniki sindikata z Veznim sindikatom CGIL, CI SL, UIL, Odesk za šolstvo.

Tudi letos, poleti, bo seminar slovenskega jezika in kulture na ljubljanski univerzi. Seminar bo trajal od 1. do 13. julija. Zainteresirani šolniki naj se zgledajo pri odborniki sindikata. Za goriške šolnike sta razpoložljivi dve štipendirani mesti.

Sindikata je pred kratkim posredoval pri poslancu Dinu Maroccu za razpis natečaja za stalna mesta tudi na slovenskih šolah ter za olajšave ob vstopu v stalež. Poslanec je zagotovil svoje posredovanje na ministrstvu ter ustrezne pobude v parlamentu.

Na isti seji je odbor izvolil za podtajnika Sindikata slovenske šole v Gorici prof. Vito Veselovo.

Ponesrečenega šolarja prepeljali v Videm

Pri podgorski cerkvi se je včeraj popoldne zelo hudo ponesrečil 7-letni učenec Maver Kocjančič iz Majnice št. 41, katerega so iz goriške bolnišnice prepeljali v nevrokirurški oddelk videmske bolnišnice zaradi hudega pretresa možganov.

Mladi Maver se je igral na travniku za cerkvijo, ko je nerodno stopil in padel v jarek ter udaril v glavo v drevo. Sam ponesrečenec oče mu je priskočil na pomoč in ga z osebnim avtom prepeljal v bolnišnico.

Predavanja

Klub «Simon Gregorčič» v Gorici priredi v četrtek, 14. februarja ob 20.30 predavanje o zdravju in bolezni našega šolarja. Predavala bo višja medicinska sestra Milena Srovnjak iz Nove Gorice. Predavanje prireja v sodelovanju z Delavsko univerzo iz Nove Gorice.

Na sedežu prosvetnega društva «Oton Župančič» v Standažu bo v četrtek, 14. februarja ob 20. uri predavanje z naslovom «Vzgojne naloge družine v otrokovi mladosti». Predavala bo prof. Božidar Mrevlja iz Nove Gorice.

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v petek, 22. februarja ob 20.30 v klubskih prostorih na Korzu Verdi drugo predavanje v tej sezoni. Predavala bo prof. Ciril Hubad iz Ljubljane o temi «Preko alpskih prelazov v Švico». Predavanje bo opremljeno s številnimi barvnimi diapozitivi.

ŠTEVILNE PREŠERNOVE PROSLAVE V NAŠIH ŠOLAH

V Dijaškem domu je prvič nastopil številni mladinski pevski zbor iz Gorice

O pomembnosti naše kulture je govoril pisatelj Pavle Zidar

Mladinski pevski zbor iz Gorice na svojem prvem nastopu

Vrsto Prešernovih proslav na Goriskem so pričeli učenci na slovenskih osnovnih šolah. Takšne proslave so bile v petek zjutraj skoro v vseh šolah in povsod so učenci recitali pesmi našega največjega pesnika. Te proslave se uvrščajo že dolgo vrsto let v redno delovanje naših šol. Škoda le, da je šolska oblast odločila, naj bodo proslave strogo internega značaja, saj bi številni stari radi prisostvovali priredavam, tako kot so prisostvovali božičnim.

Tradicionalno proslavo so imeli v petek popoldne tudi v Dijaškem domu. Tu imajo skozi celo leto več kulturnih večerov, ki so posvečeni tako nekaterim našim možem kulturne preteklosti kot drugim dogodkom.

Za letošnjo Prešernovo proslavo je bil značilen prvi javni nastop mladinskega zbora, ki deluje v sklopu zavoda in ki ga vodi pevovodja Vojko Peršolja. Ob koncu privede so pevec obložen v enotne kore, z narodnimi vezinami zapeli

prvi dve pesmi, ki so jih vključili v svoj program. Logično je opaziti v zboru začetnost. Prepričani smo, da se bo zbor v prihodnosti izpopolnil in bo z uspehom lahko nastopal tudi na zunanjih prireditvah.

Nekaj uvodnih besed o proslavi je spregovoril ravnatelj zavoda Edmund Košta. Pozdravil je tako dijaške kot številne starše, ki so prišli na proslavo, poudaril vrednost obhajanja Prešernovih misli in priporočil, da skrbijo v Dijaškem domu tudi za kulturno vzgojo otrok. To se je tudi dokazalo z nastopom, v katerem so sodelovali dijakine in dijaki. Dve dijakini sta napovedovali in uspešno povezovali posamezne recitatorice in recitatorje. V letošnjo proslavo so vključili recitacijo pesmi naših nekdanjih in sodobnih pesnikov, v glavnem primorskih in tudi pesmi, ki so odražale naše življenje, borbo za naš jezik, našo ožjo domovino. Vsi nastopajoči so bili nagrajeni z navdušenimi plaskanjem.

Priiložnostni govor o Prešernu je imel pisatelj Pavle Zidar. Dejal je

VČERAJ V DOMAČI GOSTILNI NA VRHU

V krogu sinov in vnukov Karlo Černic slavil 85-letnico

Vzgojil je zgledno slovensko družino, ki je dala velik doprinos manjšinskemu življenju

Janko Gergolet

Včeraj je bilo v gostilni pri Cotovih na Vrhu bolj živo kot običajno. Tam se je v večerji zbralo več kot 40 povabljenec, sinov, nevest, vnukov in pravnukov skupaj z očetom Karlom Černicem, ki je v četrtek slavil 85. rojstni dan.

Karlo Černic, sin poštvalne kmečke družine z Vrha, se je rodil 7. februarja 1889. Ko mu je bilo komaj 14 let se je zaposlil kot kamnoseki vajenec v Coticem kamnolomu na Vrhu. Leta 1912 je nastopil službo v tržaški ladjedelnici, kjer je, razen nekaj mesecev leta 1933, delal do upokojitve. «Vsa ta leta niso bila z račami posuta», je pripovedoval oče Černic. Leta 1914 se je oženil z domačinko Pavlino Cotic, ki mu je povila 10 otrok; trije so umrli, 4 sinovi in tri hčerke so še živi. Dva sinova sta se rodila med prvo svetovno vojno v begunstvu.

Ko je hodil v službo v ladjedelnico, je moral vstajati že ob pol petih, da je lahko peči pravčasno prišel na vlak v Rublje. V Trzinu je moral ponovno peš s postaje na delovno mesto. Po devetih urah naporne dela pri tolkačih je zvečer napravil isto pot domov k družini. Doma pa je žena upravljal boro kmetijsko dediščino, da je lažje preživljala številno družino. S prihranki si je kupil kolo, katero je potem odstopil partizanom, kakor je odstopil tudi najleno kravo v hlevu in veliko živeža.

S pomnomo je Karlo omenjal svoje sinove, ki so na Krasu cenjeni kot marljivci delavci ter aktivni prosvetni in politični upravitelji in pripadniki slovenskih manjšinskih organizacij.

Po 8. septembru 1943 so se vključili v narodnosvobodilno borbo. Dva starejša sinova sta bila tudi odpravljena na internacijo. Zena Pavlina je med tem časom nudila zavetje, hrano in oblačila številnim partizanom, ki so odhajali v hribe ali se udejstvovali kot terenci na Krasu in v Laškem. Hčerka Cecilija je bila vsa ta leta neustrašna kurirka številnih partizanskih postojank, ki so bile posajene širrom Primorske. Starejši sin Karol je v zamestju poznan, ker se je v vasa povojna leta udeleževal v naprednem političnem in sindikalnem gibanju ter bil večletni podžupan občine Dobrdo.

Prejšnji dan, ko smo ga obiskali na domu, je ravno prebral naš

Davčna reforma za kmetovalce

V vilh Chiozza v Cervinjanu so na pobudo dežele ustanove za razvoj kmetijstva ERSa imeli prejšnji teden sestanek o novi davčni politiki v kmetijstvu. Sestanek je vodil predsednik ERSa Lucca, predaval pa je funkcionar finančnega ministrstva prof. Napolitano.

Prosvetno društvo «Jezero» v Dobrodo priredi v soboto, 16. t.m., ob 20. uri v društveni dvorani

PREŠERNOVO PROSLAVO

Spored: nastop mešanega pevskega zbora «Anton Možina» iz Brij na Vipavskem ter domačega moškega zbora «Jezero», govor in recitacije.

Vljudno vabljeni!

Prosvetno društvo «Oton Župančič» v Standažu, priredi danes na sedežu ob 17, uri

PREŠERNOVO PROSLAVO

Spored: govor visokošolskega Aceta Mermolje, nastop Goriškega okleta iz Nove Gorice, recitacije članov Primorskega dramskega gledališča Iztoka Jereba, Breda Lubič in Teje Glazar ter nastop pevskega zbora «Oton Župančič». Vabljeni!

Prosvetno društvo «Sovodnje» priredi v soboto, 16. februarja, ob 20. uri v Kulturnem domu

PREŠERNOVO PROSLAVO

Sodelujejo z recitalom dijaki novogoriške gimnazije ter Sovodnjski nonet.

Prosveta

V Kulturnem domu v Sovodnjah bodo danes ob 17, uri, na pobudo prosvetnega društva «Sovodnje», vrtili slovenski barvni film «Cvetje v jeseni», ki je bil povzet po istoimenski Tavcarjevi povesti.

Kino

Gorica

VERDI 15.00–21.30 «Fantasia». Barvni Walt Disneyev film.

CORSO 14.00–21.30 «Polvere di stelle». A. Sordi in M. Vitti. Barvni film.

MODERNISSIMO 15.00–22.00 «Ingrid sulla strada». J. Agren in E. M. Salerno. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18 letom.

VITTORIA 15.00–21.30 «Africa». L. Staccioli in M. Donati. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18 letom.

CENTRALE 15.15–21.30 «I professionisti». B. Lancaster in C. Cardinale. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 14.00–22.00 «Il girotondo dell'amore». Barvni film.

EXCELSIOR 14.00–22.00 «La spada nella roccia». Barvna risanka.

PRINCIPE 14.00–22.00 «L'agente speciale McKintosh». Barvni film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči te dežurna lekarna Marzini, Korzo Italija 89, tel. 2443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči te v Trzinu dežurna lekarna San Nicolò, Ul. 1. maja, tel. 7328.

Prispevki

Goriški krvodajalci sekijski je družina Milčello darovala 10.000 lir v spomin Settima Milčello.

ZAHVALA

Ob izgubi našega draga

Ivana Vizintina

se iskreno zahvaljujem g. župniku, sorodnikom, prijateljem in znanecem ter vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

Družina VIZINTIN

Sovodnje, Tržič, Zagreb, 10. februarja 1974.

Vrečar zjutraj je v srhljivi prometni nesreči izgubil življenje 36-letni sofer Daniel Krajnik z Oslavja 14. Vest o tragediji, ki se je v nekaj minutah dopolnila na cesti Gorica — Vileše je bridko odjeknila med domačini vasi, kjer je pokojnik bil dobro poznan.

Ura je bila 5.45, ko se je Krajnik s svojim tovornjakom približal priključku z avto cesto. Namenjen je bil v Rovigno in imel je v cisterni tovor utekočinjenega propana.

Nenadoma je Krajnik, verjetno zaradi slabosti, izgubil nadzorstvo nad težkim vozilom in zavozil s cesti

Odvetnik svetuje

V tej rubriki seznanja goriški odvetnik dr. Peter Sanzin čitatelje našega dnevnika z vsakdanjo problematiko pravnega značaja tako z lastnimi sestavki kot z odgovori na vprašanja, ki jih lahko čitatelji naslovijo na uredništvo v Trstu (Ul. Montecchi 6/II.) in v Gorici (Ul. 24. Maggio 1) ali v pisarni dr. Sanzina v Gorici, Ul. Duca d'Aosta 42.

Zastaralni roki

Starejša gospa se mi je pritožila, da ji niso hoteli izplačati škode na vrtni ograji, in to po skoraj triletnem čakanju. Dogodek je približno tak: neki tovarnjak je bil – v septembru 1971 – soudeležen v prometni nesreči z drugim vozilom ter je v nesreči zadel ob vrtno ograjo in povzročil dokajšnjo materialno škodo. Prišla sta izvedenca zavarovalnic tovarnjaka in drugega vozila, pregledala škodo, nakar je lastnica dala gradbenemu podjetju nalog za popravila. Končno je bil obema zavarovalnicama dostavljen račun stroškov (cca 650.000) in začelo se je čakanje na izplačilo. Obe zavarovalnici sta v začetku ugovarjali nad višino računa, češ da je po sodbi njihovih izvedencev škoda za tretjino manjša, v glavnem pa sta zavarovalnici niti zvrčali odgovornost za prometno nesrečo druga na drugo in končno rekli prizadeži, naj počaka, da se sodnik izjasni o krivdi voznikov. Gospa se je v predledkih nekajkrat pozanimala pri agenciji, kako je z zadevo, odgovorili pa so ji, da ni nič novega. Prejšnji mesec je ob ponovnem takem obisku vstopila, da je navedena čakanja in »da bo šla k odvetniku«; dobila je nepričakovano odgovor da »lahko gre kamor hoče«, da »mima več nobene pravice«, da »je preteklo že preveč časa«.

Dogodek je zelo poučen, tako zaradi naivnosti, poštenosti in dobre vere prizadete lastnice, in tudi ker osvetljuje zvitost in preračunljivost zavarovalnih družb, ki se, ob poznavanju zakonskih določil, ne malokrat izognejo izplačilu. Člen 2497 civilnega zakonika pravi, da odškodninske obveznosti, izvirajoče iz prometnih nesreč, izstarevajo v dveh letih, odkar je škoda nastala. Če je škoda napravljena s kaznivim dejanjem, za katero je določen daljši zastaralni rok, zastara odškodninska terjatev, za zastaranje kazenskega pregonu (v drugačnih besedah, zastaralni rok je pri prometnih nesrečah daljši, ko je poleg materialne škode tudi težja telesna poškodba – ko je za ozdravitev potrebno več kot 40 dni – ali celo smrt). V obravnavanem primeru, ko je šlo za samo materialno škodo, je nastopilo zastaranje po dveh letih, in tako je oškodovanka imela čas in možnost za postavitev odškodninskega zahteva vse do septembra 1973. Po tem datumu ji je povzročitelj škode (o-

gi največ deset let. Veliko je krajših rokov, ki jih tu ni mogoče vseh naštevati – čitatelj jih najde v členih 2947 – 2956 c.z. Naj omenim samo nekatere: v petih letih zastarajo najeminske obveznosti, obresti, splošni odškodninski zahtevki itd.; v enem letu zastara plačilo mešetarju, avtoprevozniku, trgovcu na drobno itd.; v dveh letih zastara, kot smo že videli, odškodninski zahtevki, ki izvirajo iz prometnih nesreč.

Sicer je pojem zastaranja predmet raznolikega obravnavanja v brežštevilnih pravnih institucijah, in je tu možna samo bežna omemba, tolikšna, da bi človeku razumljivo za kaj gre, tako, kot je ob zaključku najinega pogovora rekla z obžalovanjem omenjena gospa, da bi ne bili tako »osleparjeni«, če bi vedela, da ima le dve leti časa za zahtevo po povrnitvi škode.

Davčna posvetovalnica

V tej rubriki seznanja naš davčni izvedenec dr. Stanislav Oblak čitatelje z novostmi, ki jih uvaža nova davčna reforma. Prav tako odgovarja na vprašanja čitateljev, ki se nanašajo na novo davčno reformo in na vprašanja, ki kakorkoli zadevajo davčne obveznosti državljanov. Vprašanja lahko naslovite na uredništvo lista v Trstu (Ul. Montecchi 6) in v Gorici (Ul. 24. Maggio 1) ali na strokovni združenji Slovensko gospodarsko združenje ali Kmečka zveza, obe v Trstu v Ul. Cicerone 8/2.

Neobdavčljive postavke

Vsak davčni obvezanec bo imel pravico odšteti od svojih dohodkov nekatere stroške ali izdatke, ki jih ima ali jih bo imel zase ali za osebe, ki so mu po zakonu v breme. Na ta način se mu bo obdavčljivi dohodek (in s tem davek na fizične osebe) ustrezno znižal. Med drugim pridejo v ta namen v poštev naslednje postavke:

- pasivne obresti pri najemanju posojil za gradnjo lastnega stanovanja;
- prispevki za socialno in bolezensko zavarovanje, s pripomočki, da tovrstne stroške delodajalec že odbija od mesečnih mezd in plač; trgovci, obrtniki, kmetje in druge kategorije, za katere veljajo obvezna zavarovanja, pa bodo morali ob letnih prijavah sami odbiti ustrezne izdatke od prijavljenega dohodka. Isto velja za prispevke v primeru prostovoljnega nadaljevanja pokojninskega zavarovanja;
- premije za življenjsko zavarovanje in za bolezenska in nezgodna zavarovanja;
- stroški za zdravniško in kirurško zdravljenje ter stroški v primeru trajne in težke onemoglosti, vendar bo fiskus priznal tovrstne stroške samo za tisti del, ki pre-

sega 5 odst. letnega dohodka, če je leta izpod 15 milijonov lir in 10 odst., če znaša dohodek nad 15 milijonov lir. Primer: davčni obvezanec s 3.000.000 lir dohodka je imel 200.000 lir stroškov za kirurški poseg; na 150.000 lir (t.j. 5 odst. na 3 milijone) mu ne bodo priznali odbitnosti, v njegovo korist pa bo do odbila preostalih 50.000 lir; — pogrebni stroški do največ pol milijona lir; — stroški za šolanje, toda največ do zneska šolskih taksov in pristojbin, ki so v veljavi na državnih šolah; — periodična obvezna nakazila za koncu ob ločitvi ali razporku; — periodična izplačila tretjim, če li ti izvirajo iz testamenta in periodične pogodbe dajate darovalcem v breme davčnega obvezanca; — znesek morebitnega krajevnega davka na dohodek (LOR).

Za poenostavitve letnega obračunavanja vseh navedenih stroškov in odtegljivih postavk so samo za delodajalce, upokojence in nekatere kategorije samostojnih delavcev (kmetov, obrtnikov in malih trgovcev, le če njihov letni dohodek ne presega 3.000.000 lir) uvedli posebni odbitek na davku v znesku 12.000 lir letno (ki ga, pri podrejenih delojemalcih odštejejo po 1.000

Otrok potrebuje tudi pohvalo

Ko se danes govori o »stresu«, se upošteva predvsem odrasel človek z naporom ali odgovornim delom. Dejansko pa doživlja »stres« tudi otrok. Dr. Franc Schmid meni, da otrok, ki sledi 3 uram pouka, praktično ni več sposoben za nadaljnji pouk, če mu ne o-mogočimo vsaj pol ure razvedrila. Tudi dolgotrajno sedenje povzroča nevrstnosti, kot n. pr. glavobol in druge težave, celo utrujenost. Zato je rekreativni počitek nujen.

Tudi po obedu ni primerno, da se otrok takoj loti domačih nalog. Dve uri mora otrok imeti zase, torej za igranje in počitek, ki pa vsekakor ne sme biti čepenje pred televizorjem. Najbolj pozitivno vplivajo na delovno stornost igre z žogo, ročna dela.

Dr. Schmid posebno opozarja na psihično obremenitev šolskih otrok, kjer naj bi »negativni princip ocenjevanja«. Otroku potrebuje tudi pohvalo.

Radio Voz

NEDELJA, 10. FEBRUARJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 11.00 Maša in V nedeljo ob 12. uri
- 12.15 Kmetijska oddaja
- 12.55 Risani filmi: Gustavove prigode Magojeve prigode Jugoslovanski risani film DNEVNIK
- 13.30 Toliko govorimo o njih: Nagradno tekmovalstvo staršev: Danes pridejo na vrsto starši 10-letnih otrok
- 15.00 SCARAMOUCHE Glasbeni roman z Domenicom Modugnom v glavni vlogi
- 16.00 Il cercatore di alberti TV film
- 16.30 Program za mladino Disneyland: »ZGODBA NEMŠKEGA OVČJAKA«
- 17.15 Risani film: Bela miška
- 17.30 DNEVNIK
- 17.45 Italijansko nogometno prvenstvo: Rezultati in kronika
- 18.00 Napoved programa za prihodnje dni
- 18.15 Pozor na ona dva: ČUDNA DRUŽINA
- 19.10 Registriran polčas nogometne tekme
- 20.00 DNEVNIK
- 20.30 MLADI GARIBALDI
- 21.30 ŠPORTNA NEDELJA
- 22.30 Dnevnik in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 15.00 Neposreden prenos športnega dogodka: SVETOVNO PRVENSTVO V ALPSKEM SMUČANJU
- 18.40 Italijansko nogometno prvenstvo: Strnjen polčas nogometne tekme
- 19.00 Kitara, ljubezen moja Nastopata Franco Cerri in Mario Gangi, sodeluje orkester pod vodstvom Enrica Simonettija
- 19.15 ŠPORTNI DNEVNIK
- 20.00 Ob 20. uri
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 SKUPINSKA SLIKA
- 22.00 Sedmi dan: Kulturne aktualnosti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10 L. N. Tolstoj: Voja in mir
- 8.55 In 11.55 SVETOVNO PRVENSTVO V ALPSKEM SMUČANJU
- 10.00 Barvni prenos iz St. Moritza
- 11.00 Človek in zemlja Kmetijska oddaja, ki jo je pripravil Drago Kocjančič
- 11.00 Otroška matineja: POLY IN ČRNI DIAMANT ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI: KENGURU
- 14.00 POROČILA
- 14.50 Koncert akademskega komornega zbora iz Kranja
- 15.15 Najboljši slovenski športniki 1973
- 15.45 ŽIGOSAN Ameriški western v režiji Rudolpha Matea
- 17.20 POROČILA
- 17.25 Prenos športnega dogodka
- 19.45 Barvna risanka
- 20.00 DNEVNIK
- 20.25 TEDENSKI ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR
- 20.35 M. ČEPELKA: PRELEPO DEKLE
- 21.25 NIGERIJA – DEŽELA PRESENEČENJ
- 21.45 Športni pregled vseh jugoslovanskih TV studijev
- 22.00 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 18.00 Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju
- 19.45 S. de Tarabunini film Serijski barvni film
- 20.15 Spored za prihodnji teden
- 20.30 Primer Thelme Jordan
- 22.00 Mednarodni festival jazza Ljubljana 73

TRST A

- 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila: 8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirski trio; 11.15 Mladinski oddaja; 12.30 Nepozabne melodije; 13.00 Zvočni zapisi; 13.30 Glasba po željah; 16.00 Sport in glasba; 17.00 Radijska igra »V mraku«; 18.15 Nedeljski koncert; 19.00 Mojsiri jazz; 20.00 Sport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Pratik; 22.00 Nedelja v sportu; 22.10 Sodobna glasba.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutrnja glasba; 8.45 Melodije 10.30 Dogodki in odmevi; 12.10 Glasba po željah; 12.35 Zunanje politični pregled; 14.00 Plošče; 15.00 Zvočni in barve; 16.30 Povepke; 17.00 Sosednji kraji in ljudje; 17.35 Glasba po željah; 18.45 Orkester Paula Mauriata; 19.00 Domače viže in napetosti; 20.00 Glasba v večeru; 21.15 Operna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

- 8.00, 13.00, 15.00, 21.00 Poročila: 7.00 Jutrnja glasba; 10.55 Poročilo v Neaplju; 11.35 Roditeljski krožki; 12.00 Popularne plošče; 14.30 Folklorni program; 15.30 Glasbeni oder z Milvo; 16.00 Nogomet od minute do minute; 17.25 Glasbeni variete; 18.15 Na sporedu je kitara; 18.30 Simfonični orkester iz Clevelanda; 19.50 Jazzovski koncert; 20.20 Ponovno na sporedu z Massimom Ranierjem; 21.15 Knjižna oddaja; 21.40 Pianistka Anna Maria Cigoli; 22.05 Radijska nadaljevanja.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 12. DO 16. FEBRUARJA 1974

- TOREK, 12. februarja** 8.10, 9.35 in 10.05 Šola; 17.50 H. C. Andersen: »Snežna kraljica«; 18.00 Risanke; 18.10 Obzoriki; 18.25 Pevski zbor iz Divace; 19.00 Sodobna medicina; 19.20 Na vrsti je nemi film: »Doktor Jekyll in gospod Hyde«; 19.45 Barvna risanka; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Reflektor; 21.25 Hans Fallada: »Sam med volkov«; 22.00 Glasbeni koncert; 22.05 Dnevnik.
- Koprska barvna TV** 19.30 Nogomet: Jugoslavija - Španija, prvi polčas, v barvah; 20.20 Dnevnik; 20.35 Drugi polčas nogometne tekme Jugoslavija - Španija, v barvah; 21.20 Zabavno-glasbena oddaja z Eldo Viler.
- CETRTREK, 14. februarja** 8.10, 9.05, 9.20 in 9.35 Šola; 17.40 F. S. Finigar: »Razvalina življenja«; 18.05 Obzoriki; 18.20 Bernstein v predstavi; 19.15 Po sledih napredka; 19.45 Barvna risanka; 20.00 Dnevnik; 20.25 Kam in kako na odhiti?; 20.40 E. Zola: »V kipečem loncu«; 21.00 Glasbeni koncert; 21.40 Četrtni razgledi;

PONEDELJEK, 11. FEBRUARJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 9.30 - 11.30 Šola
- 12.30 Poljudna znanost: Razsoljevanje
- 12.55 Tedenska knjižna oddaja
- 13.30 DNEVNIK
- 14.00 Sedem dni v parlamentu
- 14.25 Tečaj nemškega jezika
- 15.00 - 17.00 Šola
- 17.00 DNEVNIK
- 17.15 Program za najmlajše
- 17.45 Slike iz sveta
- 18.45 Elektronske lutke: IL FANTASMA DEL MARE. Sindikalne aktualnosti
- 19.15 Ital. kronike
- 20.00 Danes v parlamentu in Vremenska slika
- 20.40 ANASTAZIJA
- 21.00 Film je režiral Anatole Litvak, v glavnih vlogah pa igrajo Ingrid Bergman, Yul Brinner, Helen Hayes, Akim Tamirov, Margita Hunt, Ivan Desny itd.
- 22.30 DNEVNIK
- Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 18.45 ŠPORTNI DNEVNIK
- 19.00 I RACCONTI DEL MARESCIALLO Po istoimenskem delu Maria Soldatija sta Romildo Craveri in Carlo Musso Susa pripravila nanizanko. Danes je na sporedu epizoda z naslovom Il beretto di cuoio
- 20.00 OB 20. URI
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 TV razprave
- 22.00 Simfonični koncert
- Berlinski filharmonični orkester pod vodstvom Herberta von Karajana bo izvajal Beethovno prvo simfonijo

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10 in 14.10 TV ŠOLA: Iz del G. Krkleca, Boj za ranjence, Petelinja borba
- 9.00 in 15.00 Angleščina
- 9.15 in 15.15 Nemščina
- 9.30 in 15.30 Srbohrvaščina
- 17.45 Ključkeve dogodivščine
- Lutkovna serija za otroke
- 18.00 Obzoriki
- 18.25 Enciklopedija živali
- Poljudnoznanstveni barvni film
- 19.00 Mladi za mlade iz Primorske in sosednje Italije
- 19.30 OB USTAVNIH IN KONGRESNIH DOLOČILH
- 19.45 Barvna risanka
- 20.00 DNEVNIK
- 20.30 RIM ALBERTA MORAVIE
- TV drama, ki sta jo pripravila Daniele D'Anza in Belisario Landone.
- Film prikazuje nekatere značilnosti Moravievih novel, vendar tako, da posamezne epizode zaključuje v celoto. Govor je predvsem o Rimu in njegovi okolici v prvi povojni dobi, ko problem brezposelnosti pretresa Italijo in ko se mnogi ljudje prebijajo skozi življenje na najrazličnejše dopustne in nedopustne načine. Delo je prepleteno z epizodnimi slikami, ki osvetljujejo zgodbo glavnega junaka, ki se v boju za obstanek pravzaprav nikoli ene znajde. Sicer pa kaj več o tem nocoj

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 20.00 Barvne risanke
- 20.15 DNEVNIK
- 20.30 LICE OB LICU
- Tretji del oddaje z Mileno Drevič in Draganom Nikolićem
- 21.20 Po sledih napredka
- 21.50 BIOLOGI MORJA
- Dokumentarni film iz serije »Nevarnost je moj poklic«

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila: 7.05 Jutrnja glasba; 11.35 Opoldne v jutro; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Glas in orkester; 18.45 Glasbeni utrinki; 19.20 Jazzovska glasba; 20.00 Športna tribuna; 20.35 Slov. razgledi; 22.15 Glasba v noči.

TRST

- 12.15 Deželne kronike; 14.40 Tretja stran; 15.10 Tradicije in folklor; 16.20 Busoni v Trstu; 19.30 Deželne kronike.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.45 Strani iz albuma; 10.10 Otroški kotiček; 11.25 Melodije; 14.00 Športni ponedeljek; 14.40 Plošče; 15.40 Dan slovenske kulture; 17.00 Glasbeni mozaik; 17.45 Športni pregled; 18.00 Izložba hitov; 19.00 Od Triglava do Jadrana; 20.00 Glasba v večeru; 20.45 Festival »Opatija 73«.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 21.00 Poročila: 7.10 Jutrnja glasba; 8.36 Jutrnje povepke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.30 Orkestri; 13.20 Hit parade; 14.05 Odprta linija; 14.40 Radijska privedba; 15.00 Glasba po željah; 15.10 Program za mladino; 16.00 »Sončnica«; 17.05 Popoladinski glasbeni spored; 17.35 Program za mladino; 17.55 Opraviljivi; 18.45 Sindikalno-ekonomska panorama; 19.25 Plošče; 19.50 Protagonisti; 20.00 Glasbeni koncert; 20.20 Ponovno na sporedu z Ornello Vanoni; 21.15 Literarna oddaja; 21.45 Koncert.

SOBOTA, 16. februarja

- 10.35 in 12.00 TV v šoli; 12.50 Falun: smučarski skoki na 70-m skakalnici, evrovizija; 16.25 Kosarka: Partizan - Bosna; 18.00 Obzoriki; 18.15 Daktri, serijski film; 19.05 Moda za vas; 19.16 Gledališče v hisi - zabavna nadaljevanja; 19.45 Barvna risanka; 20.00 Dnevnik; 20.20 Notranjpolitični komentar; 20.30 Vok. ansambel »4 M«; 21.35 Pravniki; 22.00 Dnevnik; 22.15 Colditz - serijski film.
- Koprska barvna TV** 16.30 Kosarka: Partizan - Bosna; 18.45 in 21.20 Falun: svetovno prvenstvo v smučarskih skokih; 19.45 Ljubezna na podstrešju; 20.15 Dnevnik; 22.30 Nepremagani, film iz serije Colditz.

KRIŽANKA... z našim krajem

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															
16															

horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Bodite previdni. Posebno bodite točni na sestankih in zmnih. Nudila se vam bo tokrat priložnost, da se izkažete, priložnost, ki se ne bo ponovila. Tudi v ljubezni boste imeli tokrat srečo, če ne boste površni, da tudi preveč drzni. Malo glavobola.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Harmonija v službi oziroma na delu. To pa še ne pomeni, da bo šlo vse gladko in da vam bo tudi povod uspelo. Marsikaj boste morali ponoviti ali obnoviti, da ne bo pritizb in ukorov. V ljubezni pa boste po nepotrebnem izgubljali čas. Pazite na prepire.

DVOJKA (od 21. 5. do 22. 6.) Neko delo, ki ste ga napačno postavili, bo treba popraviti in zadevo uravnati tako, da ne boste imeli od nje škode ne vi ne vaši sodelavci. Zvezde so vam sicer naklonjene, vendar ne izvajate. Tudi v čustvenih zadevah greste preko meja. Dobro počutje.

VELJAVEN OD 10. DO 16. FEBRUARJA 1974

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Hudo razgiban teden, kajti ali bo delo na pretek ali pa boste morali na pot, oziroma boste dobili obisk od drugod. Ne pričakujte pa prevelikih zadoščenj, ker jih ne bo. Tudi v ljubezni ne bo kdove kakšnega zadovoljstva.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Le če boste svoje umne in fizične sposobnosti do skrajnosti uporabili, se boste brez škode in težav potegnili iz zagate, kamor vas je pritisnila vaša neopredelnost in tuja hudobija. Družni več smotnosti. Tudi v ljubezni. Zdravje dobro.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Obvladali boste težave in nadaljevali pot, ki vam je bila začrtana. Brez skrbi, ker vse se bo prav izteklo. Tudi v ljubezni boste imeli tokrat veliko srečo. Kar se zdravlja tiče, brez skrbi, vendar pa le stopite k zdravniku.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Z odločnostjo in odkritostjo boste v zadevo resili, ne boste pa poravnali vse škode, ki jo je povzročila vaša neuganost. Nekoga boste spravili v težave, pa ne bo hudo. Ne bo hudo niti v družinskem sporu. Prebavne motnje.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Vse vam bo teklo »kot po olju«, vendar zadovoljstva ne bo, ker boste od svojega dela pričakovali več. Včasih je tudi osebno zadoščenje primerna mera. To naj bi vam služilo tudi pri ugotavljanju sreče v družini. Nervozni boste.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Daleč boste prišli le, če boste načrte izvajali pogumno in če se ne boste ozirali na težave. Sredi tedna boste doživeli razočaranje. Tolažbo iščite med svojci ali med ožjnimi prijatelji. Slabo počutje trenutnega značaja.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Z ekonomskega vidika bi ne smelo biti težav, kolikor niso vaše želje tako velike, da nišle tako primerno rešitev tudi za to, kajti sicer boste vedno bolj nerazpoloženi. Nerazpoloženje korenini v vaši muhavosti. Glede zdravlja vse v redu.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Delovni tovariši ali poslovni partnerji vidijo v vas možnost uveljavitve. Če ne boste previdni, boste račun za polom plačali vi. Treznosti in previdnosti ni nikoli preveč. Preveč zahtevni ste pa v tem, kar pričakujete od svoje družbe. Hudo utrujeni boste.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Kak nepričakovani dogodek bo sprevrel vse vaše načrte. Tu bo prišla do izraza vaša sposobnost, da se znajdete v težavnih trenutkih. Na vsak način se boste dobro izmazali. Verjetno pa boste nervozni, kar bo negativno vplivalo na razpoloženje v družini.

SEŽANSKO GOSPODARSTVO USMERJENO V PRIHODNOST

Čez mesec dni bodo začeli graditi prometni terminal na sežanski strani

Dela bodo potekala v štirih fazah, zaključila pa naj bi se do 1. 1985 - Povezava s terminalom pri Fernetičih - Okrepitev proge

Sežanci so znani po tem, da znajo gledati praktično na svet in na dogajanja na njem. Prav tako praktično so njihovi pogledi v prihodnost in to se kaže tudi iz njihovih sedanjih načrtov za razvoj domače občine. Pri tem nameravajo izkoristiti kar naj-bolje prednosti, ki jim jih nudi lega Sežane ob italijansko - jugoslovanski meji, ob važni cesti Trst - Ljubljana in bodoči avtocesti - Ljubljana in bodoči avtocesti na isti relaciji ter ob progi Južne železnice, edine dvotirne železniške zveze med Italijo in vzhodnim zaledjem.

Glede vprašanja nove avto ceste, ki je sedaj na spriromskem odseku dograjena le od Vrhnice do Postojne, so v Sežani precej optimistično razpoloženi. Cesta se že gradi naprej od Postojne proti Razdrtemu, kaže pa, da ne bo dolgo, ko se bodo vendarle pristojni krogi dokončno odločili za to, da se prometna pentlja podaljša mimo Sežane do italijanske meje. Tu je bila že izbrana točka, kjer se bosta jugoslovanski in italijanski avtocestni sistem spoila. Določena je bila tudi višinska kota, kjer naj bi se ena pentlja navezala na drugo, vendar se je to vprašanje v zadnjem času zapletlo, ker so inženirji na italijanski strani predlagali kolegom z onstran meje, naj bi se skupna višinska kota znižala za nekaj metrov. Ker pa se teren na jugoslovanski strani meje precej naglo dviga in je tu itak predviden precejšen izkop, bi taka rešitev zahtevala še višje naložbe za Jugoslavijo, medtem ko bi se gradnja prometnih struktur vzporedno pocenila. Jasno je, da bo treba tudi glede tega vprašanja najti primeren kompromis in želeti je, da bi do njega prišlo v najkrajšem času.

Govoriti o sedanjih načrtih za razvoj gospodarskih dejavnosti v sežanski občini pomeni govoriti predvsem o prometnem terminalu, ki ga nameravajo uresničiti v prihodnjih letih in ki ga bodo začeli graditi že čez mesec dni. Načrti so nared, zemljišče je tudi že odkupljeno, finančna sredstva, potrebna za uresničitev prve faze del (60 milijonov dinarjev) pa so že zagotovili uprava carice, podjetji Jadran in Kras, specializirane organizacije, petrolejske in druga podjetja.

Prometni terminal se bo gradil v štirih fazah: prva faza (glej sliko!) obsega skladišča, carinarnico, specializirane naprave in ustrezne infrastrukture. Ta faza naj bi bila »pod streho« do leta 1975; druga faza obsega gradnjo kontejnerskega terminala (za kar se že zdaj zanima znano podjetje TRANSJUG z Reke) in naj bi bila zaključena do leta 1980; tretja faza predvideva dograditev še številnih drugih naprav za hitrejši, uspešnej-

ši in varnejši prevoz po železnici in po cesti; ta faza naj bi bila zaključena do leta 1985. Četrta faza ni nujno kronološko vezana na prve tri, predstavlja pa glavni instrument za uveljavitev izrednega položaja sežanske občine v mednarodnem prometu. To četrto fazo predstavlja namreč ureditev proste carinske cone, katere koristnost in pomen je vsakomur na dlani, če upoštevamo, da bi Sežana v tem primeru zadobila poleg vloge prometne središča v ključni legi tudi vlogo središča za predelavo in dodelavo najrazličnejšega blaga.

Sežanski terminal bo neposredno povezan s tovarnim postajališčem, ki se gradi na naši strani pri Fernetičih. Infrastrukturi si bosta precej podobni, med njima pa bo nujna vsaj ena osnovna razlika: postajališče pri Fernetičih bo namreč zgrajeno predvsem v službi cestnega prometa (vsaj v prvi fazi), medtem ko bodo v Sežani uredili terminal, ki bo upošteval predvsem potrebe železniškega prometa.

Tudi postaja na Opčinah nameravajo opremiti z novimi napravami, za nemoten razvoj prometa med obmejnimi kraji Italije in Jugoslavije pa bo treba urediti tudi nekatera druga vprašanja. Predvsem uskladišiti poslovanje carinarnice obkraj meje. Openka postaja razpolaga na primer s 36 tiri, vendar pogosto ne more sprejemati prometa, ki ga ponuja Sežana s svojimi 13 tiri. V takih primerih se natrpajo vse zaledne postaje do Ljubljane. Isto se dogaja na cesti,

kjer nastajajo dolge kolone tovarnjakov, ki so opravili carinske formalnosti v Sežani, ne morejo pa nadaljevati poti v Italijo ker cariniki ne opravljajo nadur ali ker jih prepogosto ni v službi zaradi nedelje ali praznika. To vprašanje, ki ni odvisno od nepremagljivih zaprek, bi morali spravi čim prej z dnevnega reda. Promet se namreč stalno veča: na železniškem odseku Sežana - Opčine se blagovni tokovi večajo poprečno za 10 odstotkov na leto. Od leta 1961 do konca lanskega leta je promet narasel za 85 odstotkov. Od sedanjih 3 milijonov ton blaga, ki naj bi dosegel 10 milijonov ton do leta 1985, to je do zaključka tretje faze pri gradnji prometnega terminala.

ELIO FORNAZARIČ

OB 30-LETNICI VELIKE NEMŠKE ČISTKE V BRKINIH

V koronejskih zaporih pred odgonom v Nemčijo

Tudi v najtežjih trenutkih sta naše zavedne slovenske brkinske ljudi bodrila pesem in veder humor

V noči od 8. na 9. februar 1944 je v Brkinih rahlo snežilo. Ljudje so se že ob mraku zatekali k domačemu ognjišču cep prav nihče ni bil popolnoma prepričan, da mu noč ne bo prinesla kaj slabega. Istrski odred je namreč konec decembra 1943 in v začetku leta 1944 izvedel več akcij na železniško progo Divača - Pulj, na cesti Podgrad - Kozina in napadel okupatorjevo postojanko v Materiji. Zato je bilo pričakovati krute okupatorjeve reakcije.

Tiste noči sem bil v Slivju pri ženi. Bila je še tema zjutraj 9. februarja, ko so nas ugrli iz postelje udarci po vratih in oknih ter nam dobro znani grobi nemški vzkliki: »Heraus«. Brkinske vasi so tiste noči obklopile številne nemške vojaške sile. Vse kar so živega zalotili doma so zgnali na zbirna središča. V Slivju so z ljudmi napolnili prostotno dvoranico pri cerkvi. Ob prvi grobi selekciji so izpušili stari in bolne ljudi ter otroke. Pri odbiranju drugih so se posluževali tudi nekaterih seznamov. Tistim, ki so prišli na zbirna središča v Slivju, so dovolili, da se po domače vrtni domovi in vzeli s seboj nekaj posebnosti. Slučajno sem dobil poštenega stražarja, ki mi je sam priporočil naj vzamem s seboj čimveč živega, posebno pa tobaka. Doma sem imel službo večje število škatic cigaret »Nacionala«, kot zalogo okrožne gospodarske komisije. Vse sem strpal v nahrbtnik. Tudi Nemec je bil deležen nekaj škatic za katero se je tudi levo zahvalil. Ta moja zaloga, je bila pravi dar božji za tiste, ki so odšli od doma brez cigaret v ženo. Pozneje sem zvedel, da v drugih vaseh Nemci niso bili tako usmiljeni kot v Slivju.

Uvrstili so nas tako v kolone in zastražene odgnali v Markovščino. Od tam so prihajali in odhajali kamioni v smeri proti Trstu v koronejske zapore. Kar se je zgodilo tiste noči v Slivju, se je istočasno dogajalo tudi v drugih vasiach tega področja. Nemški fotoreporterji so neprestano smenali povorce »partizanskih banditov« in se zadovoljno smehljali ob misli, da si bodo s temi fotodokumenti pridobili sloves in priznanje raznih svojih »Leit-

terjev«. Dejansko so Nemci s to svojo akcijo v Brkinih napolnili že itak tesne celice koronejskih zaporov. Najbolj jih je razkačila silno velika morala naših ljudi. Iz natrpanih kamionov ni bilo šati glasu obupa. Na obrazih žena in moških mladih in starih, ni bilo zasladi strahu in bojazni. Spominjam se kako so »zafakavali« v Markovščini pri nakladanju na kamione mladeniča, ki ga je premagal jok ob objemu matere ob slovesu. Duh odpora in poguma ni popustil niti tedaj, ko so se za nam zaprla težka vrata koronejskih zaporov. Natrpati so po 10-20 ljudi v celico, v kateri je bilo prostora le za nekaj jetnikov. Ležali smo vsi poprepek na prepereli slami, pokriti z zamazanimi odejami, na katerih je mrgetalo mrčesa. Bilo pa je vendarle čudno, da so nam dovolili, da si kar sami izberemo celico, družabništvo. V celici 102 (»celica gorja«) nas je bilo kar 12. Spominjam se svakov Stanka Marenzija in dr. Danila Kuštrina. Osrednja osebnost je bil vedno dobro razpoloženi mesar Rudi Cergelj iz Slivja. Piko na njega so imele usi. Nihče ni mogel ugovoriti zakaj so se usi dogovorile, da so prav njega tako vztrajno obdelovale. Mogoče so slutile, da bo šel prej domov, ker je bil starejši od nas.

Daniilo je bil znani pevovodja, in tudi takrat ni zamudil prilike, organiziral je celicni pevski zbor, kateremu so se ob uri »rekreacije«, ko so nas spustili na hodnik, pridružili še drugi. S Hrkušani je bil tudi domačin pevovodja Branko Mahne. Slovenska pesem je v teh tako tragičnih prostorih in v tako težkih okoliščinah utopila vse skrbi in v potrtih srceh vzbudila upe na lepšo in srečnejšo bodočnost trpečega naroda. Vsi so se gnetli proti vratom, ko so se ob doloceni uri odprla da bi ujeli akorde pesmi. Rudi se je večkrat v šali zajezil na poslušalce z besedami »buh te štrajfa! Zapri vrata, da ne gre smrad ven!«

Dejansko v celici ni prijetno disalo saj smo se vrstili, da pri demu na vrsto h akibih (stranjskih posodi), ki seveda ni imela odtoka in niti vode.

Poskušali smo torej vso tego bo našega tako krutega položaja

FRAN JURISJEVIČ

zaj. nastajajo dolge kolone tovarnjakov, ki so opravili carinske formalnosti v Sežani, ne morejo pa nadaljevati poti v Italijo ker cariniki ne opravljajo nadur ali ker jih prepogosto ni v službi zaradi nedelje ali praznika.

To vprašanje, ki ni odvisno od nepremagljivih zaprek, bi morali spravi čim prej z dnevnega reda. Promet se namreč stalno veča: na železniškem odseku Sežana - Opčine se blagovni tokovi večajo poprečno za 10 odstotkov na leto. Od leta 1961 do konca lanskega leta je promet narasel za 85 odstotkov. Od sedanjih 3 milijonov ton blaga, ki naj bi dosegel 10 milijonov ton do leta 1985, to je do zaključka tretje faze pri gradnji prometnega terminala.

ELIO FORNAZARIČ

OB 30-LETNICI VELIKE NEMŠKE ČISTKE V BRKINIH

V koronejskih zaporih pred odgonom v Nemčijo

Tudi v najtežjih trenutkih sta naše zavedne slovenske brkinske ljudi bodrila pesem in veder humor

V noči od 8. na 9. februar 1944 je v Brkinih rahlo snežilo. Ljudje so se že ob mraku zatekali k domačemu ognjišču cep prav nihče ni bil popolnoma prepričan, da mu noč ne bo prinesla kaj slabega. Istrski odred je namreč konec decembra 1943 in v začetku leta 1944 izvedel več akcij na železniško progo Divača - Pulj, na cesti Podgrad - Kozina in napadel okupatorjevo postojanko v Materiji. Zato je bilo pričakovati krute okupatorjeve reakcije.

Tiste noči sem bil v Slivju pri ženi. Bila je še tema zjutraj 9. februarja, ko so nas ugrli iz postelje udarci po vratih in oknih ter nam dobro znani grobi nemški vzkliki: »Heraus«. Brkinske vasi so tiste noči obklopile številne nemške vojaške sile. Vse kar so živega zalotili doma so zgnali na zbirna središča. V Slivju so z ljudmi napolnili prostotno dvoranico pri cerkvi. Ob prvi grobi selekciji so izpušili stari in bolne ljudi ter otroke. Pri odbiranju drugih so se posluževali tudi nekaterih seznamov. Tistim, ki so prišli na zbirna središča v Slivju, so dovolili, da se po domače vrtni domovi in vzeli s seboj nekaj posebnosti. Slučajno sem dobil poštenega stražarja, ki mi je sam priporočil naj vzamem s seboj čimveč živega, posebno pa tobaka. Doma sem imel službo večje število škatic cigaret »Nacionala«, kot zalogo okrožne gospodarske komisije. Vse sem strpal v nahrtnik. Tudi Nemec je bil deležen nekaj škatic za katero se je tudi levo zahvalil. Ta moja zaloga, je bila pravi dar božji za tiste, ki so odšli od doma brez cigaret v ženo. Pozneje sem zvedel, da v drugih vaseh Nemci niso bili tako usmiljeni kot v Slivju.

Uvrstili so nas tako v kolone in zastražene odgnali v Markovščino. Od tam so prihajali in odhajali kamioni v smeri proti Trstu v koronejske zapore. Kar se je zgodilo tiste noči v Slivju, se je istočasno dogajalo tudi v drugih vasiach tega področja. Nemški fotoreporterji so neprestano smenali povorce »partizanskih banditov« in se zadovoljno smehljali ob misli, da si bodo s temi fotodokumenti pridobili sloves in priznanje raznih svojih »Leit-

terjev«. Dejansko so Nemci s to svojo akcijo v Brkinih napolnili že itak tesne celice koronejskih zaporov. Najbolj jih je razkačila silno velika morala naših ljudi. Iz natrpanih kamionov ni bilo šati glasu obupa. Na obrazih žena in moških mladih in starih, ni bilo zasladi strahu in bojazni. Spominjam se kako so »zafakavali« v Markovščini pri nakladanju na kamione mladeniča, ki ga je premagal jok ob objemu matere ob slovesu. Duh odpora in poguma ni popustil niti tedaj, ko so se za nam zaprla težka vrata koronejskih zaporov. Natrpati so po 10-20 ljudi v celico, v kateri je bilo prostora le za nekaj jetnikov. Ležali smo vsi poprepek na prepereli slami, pokriti z zamazanimi odejami, na katerih je mrgetalo mrčesa. Bilo pa je vendarle čudno, da so nam dovolili, da si kar sami izberemo celico, družabništvo. V celici 102 (»celica gorja«) nas je bilo kar 12. Spominjam se svakov Stanka Marenzija in dr. Danila Kuštrina. Osrednja osebnost je bil vedno dobro razpoloženi mesar Rudi Cergelj iz Slivja. Piko na njega so imele usi. Nihče ni mogel ugovoriti zakaj so se usi dogovorile, da so prav njega tako vztrajno obdelovale. Mogoče so slutile, da bo šel prej domov, ker je bil starejši od nas.

Daniilo je bil znani pevovodja, in tudi takrat ni zamudil prilike, organiziral je celicni pevski zbor, kateremu so se ob uri »rekreacije«, ko so nas spustili na hodnik, pridružili še drugi. S Hrkušani je bil tudi domačin pevovodja Branko Mahne. Slovenska pesem je v teh tako tragičnih prostorih in v tako težkih okoliščinah utopila vse skrbi in v potrtih srceh vzbudila upe na lepšo in srečnejšo bodočnost trpečega naroda. Vsi so se gnetli proti vratom, ko so se ob doloceni uri odprla da bi ujeli akorde pesmi. Rudi se je večkrat v šali zajezil na poslušalce z besedami »buh te štrajfa! Zapri vrata, da ne gre smrad ven!«

Dejansko v celici ni prijetno disalo saj smo se vrstili, da pri demu na vrsto h akibih (stranjskih posodi), ki seveda ni imela odtoka in niti vode.

Poskušali smo torej vso tego bo našega tako krutega položaja

FRAN JURISJEVIČ

zaj. nastajajo dolge kolone tovarnjakov, ki so opravili carinske formalnosti v Sežani, ne morejo pa nadaljevati poti v Italijo ker cariniki ne opravljajo nadur ali ker jih prepogosto ni v službi zaradi nedelje ali praznika.

To vprašanje, ki ni odvisno od nepremagljivih zaprek, bi morali spravi čim prej z dnevnega reda. Promet se namreč stalno veča: na železniškem odseku Sežana - Opčine se blagovni tokovi večajo poprečno za 10 odstotkov na leto. Od leta 1961 do konca lanskega leta je promet narasel za 85 odstotkov. Od sedanjih 3 milijonov ton blaga, ki naj bi dosegel 10 milijonov ton do leta 1985, to je do zaključka tretje faze pri gradnji prometnega terminala.

ELIO FORNAZARIČ

OB 30-LETNICI VELIKE NEMŠKE ČISTKE V BRKINIH

V koronejskih zaporih pred odgonom v Nemčijo

Tudi v najtežjih trenutkih sta naše zavedne slovenske brkinske ljudi bodrila pesem in veder humor

V noči od 8. na 9. februar 1944 je v Brkinih rahlo snežilo. Ljudje so se že ob mraku zatekali k domačemu ognjišču cep prav nihče ni bil popolnoma prepričan, da mu noč ne bo prinesla kaj slabega. Istrski odred je namreč konec decembra 1943 in v začetku leta 1944 izvedel več akcij na železniško progo Divača - Pulj, na cesti Podgrad - Kozina in napadel okupatorjevo postojanko v Materiji. Zato je bilo pričakovati krute okupatorjeve reakcije.

Tiste noči sem bil v Slivju pri ženi. Bila je še tema zjutraj 9. februarja, ko so nas ugrli iz postelje udarci po vratih in oknih ter nam dobro znani grobi nemški vzkliki: »Heraus«. Brkinske vasi so tiste noči obklopile številne nemške vojaške sile. Vse kar so živega zalotili doma so zgnali na zbirna središča. V Slivju so z ljudmi napolnili prostotno dvoranico pri cerkvi. Ob prvi grobi selekciji so izpušili stari in bolne ljudi ter otroke. Pri odbiranju drugih so se posluževali tudi nekaterih seznamov. Tistim, ki so prišli na zbirna središča v Slivju, so dovolili, da se po domače vrtni domovi in vzeli s seboj nekaj posebnosti. Slučajno sem dobil poštenega stražarja, ki mi je sam priporočil naj vzamem s seboj čimveč živega, posebno pa tobaka. Doma sem imel službo večje število škatic cigaret »Nacionala«, kot zalogo okrožne gospodarske komisije. Vse sem strpal v nahrtnik. Tudi Nemec je bil deležen nekaj škatic za katero se je tudi levo zahvalil. Ta moja zaloga, je bila pravi dar božji za tiste, ki so odšli od doma brez cigaret v ženo. Pozneje sem zvedel, da v drugih vaseh Nemci niso bili tako usmiljeni kot v Slivju.

Uvrstili so nas tako v kolone in zastražene odgnali v Markovščino. Od tam so prihajali in odhajali kamioni v smeri proti Trstu v koronejske zapore. Kar se je zgodilo tiste noči v Slivju, se je istočasno dogajalo tudi v drugih vasiach tega področja. Nemški fotoreporterji so neprestano smenali povorce »partizanskih banditov« in se zadovoljno smehljali ob misli, da si bodo s temi fotodokumenti pridobili sloves in priznanje raznih svojih »Leit-

terjev«. Dejansko so Nemci s to svojo akcijo v Brkinih napolnili že itak tesne celice koronejskih zaporov. Najbolj jih je razkačila silno velika morala naših ljudi. Iz natrpanih kamionov ni bilo šati glasu obupa. Na obrazih žena in moških mladih in starih, ni bilo zasladi strahu in bojazni. Spominjam se kako so »zafakavali« v Markovščini pri nakladanju na kamione mladeniča, ki ga je premagal jok ob objemu matere ob slovesu. Duh odpora in poguma ni popustil niti tedaj, ko so se za nam zaprla težka vrata koronejskih zaporov. Natrpati so po 10-20 ljudi v celico, v kateri je bilo prostora le za nekaj jetnikov. Ležali smo vsi poprepek na prepereli slami, pokriti z zamazanimi odejami, na katerih je mrgetalo mrčesa. Bilo pa je vendarle čudno, da so nam dovolili, da si kar sami izberemo celico, družabništvo. V celici 102 (»celica gorja«) nas je bilo kar 12. Spominjam se svakov Stanka Marenzija in dr. Danila Kuštrina. Osrednja osebnost je bil vedno dobro razpoloženi mesar Rudi Cergelj iz Slivja. Piko na njega so imele usi. Nihče ni mogel ugovoriti zakaj so se usi dogovorile, da so prav njega tako vztrajno obdelovale. Mogoče so slutile, da bo šel prej domov, ker je bil starejši od nas.

Daniilo je bil znani pevovodja, in tudi takrat ni zamudil prilike, organiziral je celicni pevski zbor, kateremu so se ob uri »rekreacije«, ko so nas spustili na hodnik, pridružili še drugi. S Hrkušani je bil tudi domačin pevovodja Branko Mahne. Slovenska pesem je v teh tako tragičnih prostorih in v tako težkih okoliščinah utopila vse skrbi in v potrtih srceh vzbudila upe na lepšo in srečnejšo bodočnost trpečega naroda. Vsi so se gnetli proti vratom, ko so se ob doloceni uri odprla da bi ujeli akorde pesmi. Rudi se je večkrat v šali zajezil na poslušalce z besedami »buh te štrajfa! Zapri vrata, da ne gre smrad ven!«

Dejansko v celici ni prijetno disalo saj smo se vrstili, da pri demu na vrsto h akibih (stranjskih posodi), ki seveda ni imela odtoka in niti vode.

Poskušali smo torej vso tego bo našega tako krutega položaja

FRAN JURISJEVIČ

zaj. nastajajo dolge kolone tovarnjakov, ki so opravili carinske formalnosti v Sežani, ne morejo pa nadaljevati poti v Italijo ker cariniki ne opravljajo nadur ali ker jih prepogosto ni v službi zaradi nedelje ali praznika.

To vprašanje, ki ni odvisno od nepremagljivih zaprek, bi morali spravi čim prej z dnevnega reda. Promet se namreč stalno veča: na železniškem odseku Sežana - Opčine se blagovni tokovi večajo poprečno za 10 odstotkov na leto. Od leta 1961 do konca lanskega leta je promet narasel za 85 odstotkov. Od sedanjih 3 milijonov ton blaga, ki naj bi dosegel 10 milijonov ton do leta 1985, to je do zaključka tretje faze pri gradnji prometnega terminala.

ELIO FORNAZARIČ

OB 30-LETNICI VELIKE NEMŠKE ČISTKE V BRKINIH

V koronejskih zaporih pred odgonom v Nemčijo

Tudi v najtežjih trenutkih sta naše zavedne slovenske brkinske ljudi bodrila pesem in veder humor

V noči od 8. na 9. februar 1944 je v Brkinih rahlo snežilo. Ljudje so se že ob mraku zatekali k domačemu ognjišču cep prav nihče ni bil popolnoma prepričan, da mu noč ne bo prinesla kaj slabega. Istrski odred je namreč konec decembra 1943 in v začetku leta 1944 izvedel več akcij na železniško progo Divača - Pulj, na cesti Podgrad - Kozina in napadel okupatorjevo postojanko v Materiji. Zato je bilo pričakovati krute okupatorjeve reakcije.

Tiste noči sem bil v Slivju pri ženi. Bila je še tema zjutraj 9. februarja, ko so nas ugrli iz postelje udarci po vratih in oknih ter nam dobro znani grobi nemški vzkliki: »Heraus«. Brkinske vasi so tiste noči obklopile številne nemške vojaške sile. Vse kar so živega zalotili doma so zgnali na zbirna središča. V Slivju so z ljudmi napolnili prostotno dvoranico pri cerkvi. Ob prvi grobi selekciji so izpušili stari in bolne ljudi ter otroke. Pri odbiranju drugih so se posluževali tudi nekaterih seznamov. Tistim, ki so prišli na zbirna središča v Slivju, so dovolili, da se po domače vrtni domovi in vzeli s seboj nekaj posebnosti. Slučajno sem dobil poštenega stražarja, ki mi je sam priporočil naj vzamem s seboj čimveč živega, posebno pa tobaka. Doma sem imel službo večje število škatic cigaret »Nacionala«, kot zalogo okrožne gospodarske komisije. Vse sem strpal v nahrtnik. Tudi Nemec je bil deležen nekaj škatic za katero se je tudi levo zahvalil. Ta moja zaloga, je bila pravi dar božji za tiste, ki so odšli od doma brez cigaret v ženo. Pozneje sem zvedel, da v drugih vaseh Nemci niso bili tako usmiljeni kot v Slivju.

Uvrstili so nas tako v kolone in zastražene odgnali v Markovščino. Od tam so prihajali in odhajali kamioni v smeri proti Trstu v koronejske zapore. Kar se je zgodilo tiste noči v Slivju, se je istočasno dogajalo tudi v drugih vasiach tega področja. Nemški fotoreporterji so neprestano smenali povorce »partizanskih banditov« in se zadovoljno smehljali ob misli, da si bodo s temi fotodokumenti pridobili sloves in priznanje raznih svojih »Leit-

terjev«. Dejansko so Nemci s to svojo akcijo v Brkinih napolnili že itak tesne celice koronejskih zaporov. Najbolj jih je razkačila silno velika morala naših ljudi. Iz natrpanih kamionov ni bilo šati glasu obupa. Na obrazih žena in moških mladih in starih, ni bilo zasladi strahu in bojazni. Spominjam se kako so »zafakavali« v Markovščini pri nakladanju na kamione mladeniča, ki ga je premagal jok ob objemu matere ob slovesu. Duh odpora in poguma ni popustil niti tedaj, ko so se za nam zaprla težka vrata koronejskih zaporov. Natrpati so po 10-20 ljudi v celico, v kateri je bilo prostora le za nekaj jetnikov. Ležali smo vsi poprepek na prepereli slami, pokriti z zamazanimi odejami, na katerih je mrgetalo mrčesa. Bilo pa je vendarle čudno, da so nam dovolili, da si kar sami izberemo celico, družabništvo. V celici 102 (»celica gorja«) nas je bilo kar 12. Spominjam se svakov Stanka Marenzija in dr. Danila Kuštrina. Osrednja osebnost je bil vedno dobro razpoloženi mesar Rudi Cergelj iz Slivja. Piko na njega so imele usi. Nihče ni mogel ugovoriti zakaj so se usi dogovorile, da so prav njega tako vztrajno obdelovale. Mogoče so slutile, da bo šel prej domov, ker je bil starejši od nas.

Daniilo je bil znani pevovodja, in tudi takrat ni zamudil prilike, organiziral je celicni pevski zbor, kateremu so se ob uri »rekreacije«, ko so nas spustili na hodnik, pridružili še drugi. S Hrkušani je bil tudi domačin pevovodja Branko Mahne. Slovenska pesem je v teh tako tragičnih prostorih in v tako težkih okoliščinah utopila vse skrbi in v potrtih srceh vzbudila upe na lepšo in srečnejšo bodočnost trpečega naroda. Vsi so se gnetli proti vratom, ko so se ob doloceni uri odprla da bi ujeli akorde pesmi. Rudi se je večkrat v šali zajezil na poslušalce z besedami »buh te štrajfa! Zapri vrata, da ne gre smrad ven!«

Dejansko v celici ni prijetno disalo saj smo se vrstili, da pri demu na vrsto h akibih (stranjskih posodi), ki seveda ni imela odtoka in niti vode.

Poskušali smo torej vso tego bo našega tako krutega položaja

FRAN JURISJEVIČ

zaj. nastajajo dolge kolone tovarnjakov, ki so opravili carinske formalnosti v Sežani, ne morejo pa nadaljevati poti v Italijo ker cariniki ne opravljajo nadur ali ker jih prepogosto ni v službi zaradi nedelje ali praznika.

To vprašanje, ki ni odvisno od nepremagljivih zaprek, bi morali spravi čim prej z dnevnega reda. Promet se namreč stalno veča: na železniškem odseku Sežana - Opčine se blagovni tokovi večajo poprečno za 10 odstotkov na leto. Od leta 1961 do konca lanskega leta je promet narasel za 85 odstotkov. Od sedanjih 3 milijonov ton blaga, ki naj bi dosegel 10 milijonov ton do leta 1985, to je do zaključka tretje faze pri gradnji prometnega terminala.

ELIO FORNAZARIČ

OB 30-LETNICI VELIKE NEMŠKE ČISTKE V BRKINIH

V koronejskih zaporih pred odgonom v Nemčijo

Tudi v najtežjih trenutkih sta naše zavedne slovenske brkinske ljudi bodrila pesem in veder humor

V noči od 8. na 9. februar 1944 je v Brkinih rahlo snežilo. Ljudje so se že ob mraku zatekali k domačemu ognjišču cep prav nihče ni bil popolnoma prepričan, da mu noč ne bo prinesla kaj slabega. Istrski odred je namreč konec decembra 1943 in v začetku leta 1944 izvedel več akcij na železniško progo Divača - Pulj, na cesti Podgrad - Kozina in napadel okupatorjevo postojanko v Materiji. Zato je bilo pričakovati krute okupatorjeve reakcije.

Tiste noči sem bil v Slivju pri ženi. Bila je še tema zjutraj 9. februarja, ko so nas ugrli iz postelje udarci po vratih in oknih ter nam dobro znani grobi nemški vzkliki: »Heraus«. Brkinske vasi so tiste noči obklopile številne nemške vojaške sile. Vse kar so živega zalotili doma so zgnali na zbirna središča. V Slivju so z ljudmi napolnili prostotno dvoranico pri cerkvi. Ob prvi grobi selekciji so izpušili stari in bolne ljudi ter otroke. Pri odbiranju drugih so se posluževali tudi nekaterih seznamov. Tistim, ki so prišli na zbirna središča v Slivju, so dovolili, da se po domače vrtni domovi in vzeli s seboj nekaj posebnosti. Slučajno sem dobil poštenega stražarja, ki mi je sam priporočil naj vzamem s seboj čimveč živega, posebno pa tobaka. Doma sem imel službo večje število škatic cigaret »Nacionala«, kot zalogo okrožne gospodarske komisije. Vse sem strpal v nahrtnik. Tudi Nemec je bil deležen nekaj škatic za katero se je tudi levo zahvalil. Ta moja zaloga, je bila pravi dar božji za tiste, ki so odšli od doma brez cigaret v ženo. Pozneje sem zvedel, da v drugih vaseh Nemci niso bili tako usmiljeni kot v Slivju.

Uvrstili so nas tako v kolone in zastražene odgnali v Markovščino. Od tam so prihajali in odhajali kamioni v smeri proti Trstu v koronejske zapore. Kar se je zgodilo tiste noči v Slivju, se je istočasno dogajalo tudi v drugih vasiach tega področja. Nemški fotoreporterji so neprestano smenali povorce »partizanskih banditov« in se zadovoljno smehljali ob misli, da si bodo s temi fotodokumenti pridobili sloves in priznanje raznih svojih »Leit-

terjev«. Dejansko so Nemci s to svojo akcijo v Brkinih napolnili že itak tesne celice koronejskih zaporov. Najbolj jih je razkačila silno velika morala naših ljudi. Iz natrpanih kamionov ni bilo šati glasu obupa. Na obrazih žena in moških mladih in starih, ni bilo zasladi strahu in bojazni. Spominjam se kako so »zafakavali« v Markovščini pri nakladanju na kamione mladeniča, ki ga je premagal jok ob objemu matere ob slovesu. Duh odpora in poguma ni popustil niti tedaj, ko so se za nam zaprla težka vrata koronejskih zaporov. Natrpati so po 10-20 ljudi v celico, v kateri je bilo prostora le za nekaj jetnikov. Ležali smo vsi poprepek na prepereli slami, pokriti z zamazanimi odejami, na katerih je mrgetalo mrčesa. Bilo pa je vendarle čudno, da so nam dovolili, da si kar sami izberemo celico, družabništvo. V celici 102 (»celica gorja«) nas je bilo kar 12. Spominjam se svakov Stanka Marenzija in dr. Danila Kuštrina. Osrednja osebnost je bil vedno dobro razpoloženi mesar Rudi Cergelj iz Slivja. Piko na njega so imele usi. Nihče ni mogel ugovoriti zakaj so se usi dogovorile, da so prav njega tako vztrajno obdelovale. Mogoče so slutile, da bo šel prej domov, ker je bil starejši od nas.

Daniilo je bil znani pevovodja, in tudi takrat ni zamudil prilike, organiziral je celicni pevski zbor, kateremu so se ob uri »rekreacije«, ko so nas spustili na hodnik, pridružili še drugi. S Hrkušani je bil tudi domačin pevovodja Branko Mahne. Slovenska pesem je v teh tako tragičnih prostorih in v tako težkih okoliščinah utopila vse skrbi in v potrtih srceh vzbudila upe na lepšo in srečnejšo bodočnost trpečega naroda. Vsi so se gnetli proti vratom, ko so se ob doloceni uri odprla da bi ujeli akorde pesmi. Rudi se je večkrat v šali zajez

Pravi čas za pobudo

Sestanek predstavnikov neuvrščenih v OZN — Mojsov: »Zelo ugoden trenutek za pobudo alžirskega predsednika o sklicanju izrednega zasedanja GS«

NEW YORK, 6. febr. — (Tanjug) Pobuda alžirskega predsednika Bumediena za sklicanje izrednega zasedanja generalne skupščine OZN, na katerem bi razpravljali o problemih v zvezi s surovinami in razvojem, je po svoji naravi izredno pomembna poteza, storjena ravno o pravem času — je izjavil vodja jugoslovanske misije v OZN veleposlanik Lazar Mojsov na sestanku skupine neuvrščenih držav v okviru OZN. Sestanka so se udeležili predstavniki neuvrščenih držav in petih držav, ki so sodelovale kot opazovalke na 4. konferenci neuvrščenih v Alžiru.

Jugoslovanski veleposlanik je tudi poudaril, da so pobude, ki so jih sprožile nekatere razvite države v zvezi z energetsko krizo, grozile, da bodo razcepile neuvrščene in nakopale nove težave državam v razvoju, tako da je tudi zaradi tega akcija predsednika Bumediena več kot dobrodošla.

Sestanek neuvrščenih je bil sinoči na sedežu OZN. Pobudo zanj je dal alžirski veleposlanik Rahal, ki je zdaj koordinator dejavnosti neuvrščenih in ki se mu je zdelo potrebno, da se neuvrščeni sestanejo glede na to, da je predsednik Bumedien pozval generalnega sekretarja OZN Waldheima, naj skliče izredno zasedanje generalne skupščine o surovinah in razvoju. Predsednik Bumedien je Waldheimu poslal ta poziv 31. januarja. Waldheim pa se je potem obrnil na vse članice OZN, češ naj vsaka najdlje v roku 30 dni odgovori, ali se strinja s tem, da skliče izredno zasedanje.

V primeru, da dobi 68 pozitivnih odgovorov, kar je prosta večina članic OZN — menijo, da tega ne bo težko doseči — bo moral Waldheim sklicati izredno zasedanje v 15 dneh.

Egiptovski predstavnik je na sestanku dejal, da njegova vlada v celoti podpira pobudo za sklic izrednega zasedanja generalne skupščine in da je to že sporočil Waldheimu.

Mehiški predstavnik je povedal, da je predsednik Echeverria — ki je trenutno v Evropi, prišel pa bo tudi v Ju-

goslavijo — s potovanja po telefonu klical predsednika Bumediena in pozvali ter podprli njegovo pobudo.

Jugoslovanski veleposlanik Lazar Mojsov je poudaril, da je Bumedienova akcija v skladu z glavnimi sklepi 4. konference neuvrščenih v Alžiru, ki se je med drugim izrekla za to, da bi sklicali posebno zasedanje generalne skupščine o gospodarskih vprašanjih, svetovno konferenco o prehrani, konferenco o surovinah, ter se zavzela za popolno suverenost neuvrščenih držav v razvoju nad svojim naravnim bogastvom in

naravnimi viri. Vse to je med seboj povezano, zato je tudi Bumedienova pobuda v skladu z interesi najširše mednarodne skupnosti, je poudaril Mojsov.

Omenil je, da so nekateri mednarodni krogi skušali glavno krivdo za sodobne gospodarske probleme na svetu zvaliti na arabske naftne države in jim odreči pravico, da vse svoje naravne vire, vsehviš nafto, uporabijo v boju proti agresiji. Se vedno je nevarnost, da bi razvite države in mednarodne družbe razcepile države v razvoju in reševale problem v prid in-

dustrijskemu svetu. Mojsov se je izrekel za koordinirano prizadevanje neuvrščenih držav v razvoju. Poudaril je, da bi se morale te države kar najbolj temeljito pripraviti za izredno zasedanje generalne skupščine.

Predstavniki Šri Lanke, Indije, Gvajane, Argentine, Toga, Madagaskarja in drugi so na sestanku načeloma podprli pravice arabskih držav, da kot orožje v boju proti agresiji uporabljajo tudi nafto. Hkrati so opozorili na poseben problem in hude težave, v katere so v dosedanjem položaju zabredle nekatere države v razvoju. Menili so, da bi bilo treba te probleme urejati v okviru skupne neuvrščenih držav v razvoju.

Na sestanku so sklenili, da bo Alžir prevzel nadaljnjo skrb za koordinirano akcijo in priprave na izredno zasedanje generalne skupščine.

UTRUJENI KISSINGER

»Kaj pa če bi vse opustil? Lahko bi služil denar z reklamiranjem letalskih družb, zdravil proti višinski bolezni, vitaminov...«

»Punch«, Los don

Veriga brez konca?

V piclem tednu dni trije palestinski atentati, od katerih je eden povezan s četrtim, izvršenim avgusta lani: veriga nasilja se torej nadaljuje in zdaj se, da jo trenutno dogajanje na bližnjemhodnem prizorišču še spodbuja.

Prvi in tretji atentat minulega tedna sta povezana. Pred tednom dni so palestinski skrajneži v sodelovanju z japonskimi skrajneži iz zloglasne »vrčice armade« (o kateri se je na Japonskem največ govorilo v zvezi s strahotnim medsebojnim obračunavanjem v njenih vrstah) zažgali v Singapuru naftno rafinerijo in se s tremi talci zabarikadirali na neki tovarni ladji, ledeni dan zamažajoč letalo, ki bi jih odpeljalo v kakšno »priateljsko državo«. Na pomoč jim je zdaj priskočila palestinsko-japonska deuterica z atentatom v japonski ambasadi v Kuvaitsu.

Do drugega atentata je prišlo pred petimi dnevi, ko so trije pripadniki »mednarodne muslimanske gverile« (bori se za pravice muslimanov na Filipinih, v Palestini, Kašmirju, Cipru in Eritreji) ugrabili grško tovarno ladjo v karajski luki in terjali v zameno za talce oprostitve dveh Palestincev, ki sta 5. avgusta lani pobila na atenskem letišču 5 ramila po 45 ljudi, zaradi česar sta bila te dni sojena na smrt. Grška vlada je zahteval ugrabiteljev ustreliti in sklenila spremeniti smrtno kazen obema atentatorjema, tako da so ugrabitelji talce izpustili in odleteli v Kairo.

Pri vseh treh atentatih je torej opaziti nekakšno medsebojno prepletenost, ki opozarja, da se veriga nasilja, ki se je v bližnjem vzhodu razširila v ostali svet in načela mednarodno varnost na njenih najbolj občutljivih točkah, prometnih zvezah (gre za letala, letališča in pristanišča), spreminja v začarani krog, ki ga bo tudi ob morebitni po-

mrtnosti na Bliznjem vzhodu izredno težavno pretrgati. Zlasti zato, ker kaže, da je ta veriga nasilja že izoblikovala svoja lastna pravila: nov atentat zaradi tega, da uspešno razplete izjalovljeni prejšnji atentat.

Tako kot ob krvavem atentatu na rimskem letališču Fiume decembra lani, je palestinski voditelj Arafat tudi tokrat obsodil vse tri atentate, palestinska agencija »Vafaj« pa je izrecno poudarila, da »takšne akcije škodujejo palestinski stvari, ker v svet slikajo palestinski narod kot narod teroristov.«

Vendar pa doslej palestinsko vodstvo za preprečevanje takšnih akcij palestinskih disidentskih skrajnežev ni ime lo moči — in najbrž tudi ne volje: s tem bi kaj lahko še zaostri lo navzkrižja med radikalnejšimi in umirjenjskimi krogi v lastnih vrstah. In kot je znano, je nedavni egiptovski-izraelski sporazum o ločitvi sil ta navzkrižja še povečal, tako da je palestinski gibanje, ki ga vedno glasneje zabija za pogajalsko mizo na ženevski konferenci, ta čas v izredno težavnem položaju.

Vsekakor bo udeležba na ženevski konferenci zahtevala natančno prehtavanje prihodnjih metod boja palestinskega gibanja. Pri tem bodo atentati posamičnih skrajnežev nedopustni, na dnevi red. Ali pa bodo potem prišli tudi »ad acta«, je seveda vprašljivo.

T. DOBERSEK

BERITE
PRIMORSKI
DNEVNIK

V znamenju, če

V ZR Nemčiji napovedujejo le dvoodstotno gospodarsko rast, če se ne bodo prekomerno zvišale cene in plače

OD NASEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, 7. febr. — Medtem ko sindikati danes in jutri glasujejo o stavkah, je včeraj poslala bonška vlada preko gospodarskega ministra Friderichsa še zadnje opozorilo v obliki skrajno previdnih napovedi za gospodarska gibanja v letošnjem letu. Bonn dopušta največ dvoodstotno rast družbenega produkta, in to ob pogojih, da se cene ne bi povzpele preko 8 do 9 odstotkov nad lanskimi, da realni osebni dohodki zaposlenih nikakor ne bi presegli 10 odstotkov.

Ravno to pa je te dni na tehtnici: sindikati in javnih službah, kovinskih in drugih industrijskih vejah ne odstopijo od svojih zahtev, ki se gibljejo v povprečju okoli 15 odstotkov povečanja plač.

Ker se bo število zaposlenih med letom 1974 zmanjšalo za 1 do 2 odstotka, bi se bruto plače povečale za 8,5 do 9,5 odstotkov. Ker pa se bo letos še naprej skrčeval skupni delovni čas, bo efektivno povečanje tako doseglo 10 odstotkov. Vsakršno večje dvigovanje plač bi po vseh dosedanjih izkušnjah vodilo do povečanih nevarnosti za zaposlovanje, opozarja liberalni minister Friderichs zahodnonemško javnost, ki jo vsak dan osrečuje kakšno novo presenečenje v novi obliki stavke v novem kraju.

Trenutno je v ZR 2,8 odstotkov nezaposlenih, kar bi

v celotni številki izraženo bilo okoli 550 tisoč (v decembru 485 tisoč ali 2,2 odstotka) Bonn se je očitno domnil z zveznim zavodom za delo v Nürnbergu, da bodo danes objavili podatke za januar. Minister Friderichs je včeraj pred novinarji le navrgel omenjeni odstotek. Skratka: vse je te dni skrajno previdno zrežirano. Čeprav so splošne gospodarske napovedi znane že nekaj tednov, jih ponavljajo vedno znova v novem kontekstu, da bi javnosti le dopovedali, da gre za resnične nevarnosti za delovna mesta.

Splošna slika zahodnonemškega gospodarstva namreč trenutno še sploh ni tako črna, kot bi jo radi nekatere prikazali. Upadanje konjunktura ni nekontrolirano, pa tudi v gradbeništvu računajo na rahlo okoliplivke.

Bonn še naprej vztraja na prepovedi zaposlovanja novih

HANS FRIDERICHS: Previdne napovedi o gospodarski rasti

tujih delavcev iz dežel izven EGS in poudarja, da ne namerava te omejitve kaj kmalu ukiniti. Za primer večjih težav na posameznih področjih pa je vlada včeraj sprejela ustrezne ukrepe.

ANTON RUPNIK

Predsednik je imel srečo

NAIROBI, 7. febr. (Tanjug) — Nezdgo s srednjim koncem je doživel predsednik Bocvane Serece Kama med svojim neopovedanim obiskom v Zambiji. Imel je najprej razgovore s predsednikom Kaundo in Livingstonu na jugu Zambije, potem pa je v dvosedmurni vladni letalovni odletel proti glavni mestu Bocvane, Gaboronu. Državni funkcionarji ki so se pravkar

poslovili od uglednega gosta, med njimi tudi predsednik Kaunda, so bili še na letališču, ko so spet zastili ropot letala, ki se je zaradi okvare vrata. Med napetim pričakovanjem je letalo varno pristalo na tleh. Predsednik Kaunda in njegovi sodelavci so pozabili na protokol in so z vlikanjem in ploskanjem dali duška svojemu zadovoljstvu.

Vsem naročnikom
Primorskega dnevnika
brezplačno revija DAN

BERITE REVIO
DAN

Srečanje v Salzburgu

Bistveno je: delati dobro

Pogovor s predsednikom Mehike Luisom Alvarezom Echeverrijo

»Slehera odločitev vključuje tudi odgovornost, to je povsem človeško. In vse, kar delamo, je lahko bolj ali manj dobro. A bistveno je, da vselej skušamo delati dobro.« Tako je sklenil odgovor na moje vprašanje, kako kot državnik dela in odloča, predsednik mehiške republike Luis Alvarez Echeverria, ko sem se z njim pogovarjal v Salzburgu, kjer je v zvezi z zasedanjem Rimskega kluba o perečih vprašanjih sodobnega človeštva začel svojo turnejo po Evropi, med katero bo obiskal tudi Jugoslavo.

Visokorastel in eleganten, z belo srajco, ki se poudarja temno zagorelo polt njegovega obraza, z ostrimi potezami, ki so izdajale njegove pristne mehiške prednike, in naočniki, ki so govorili o natančnem intelektualcu, ki je bil osrednja osebnost med narodnega srečanja v Salzburgu; državnik, ki je s svojim prispevkom dal največje vsebinsko težo razgovoru; govornik, ki je fizično in politično najdlje zdržal na tiskovni konferenci; človek, ki ve, kaj hoče, in zato tudi urejeno ter hkrati temperamentno za to tudi zastavi vse svoje sile.

Smo na isti liniji

Čeprav izrazit predstavnik doslej izkoriščenih dežel tretjega sveta, danes žel v razvoju, je Echeverria gledal na probleme z umerjeno razgledanostjo objektivnega ocenjevalca in iskal pota za rešitev vprašanj v korist celotnemu človeštvu. »Smo na isti ladji.« Toda njegovo opozorilo je bilo kategorično: »Za samo če pogledamo demografsko eksplozijo, bomo videli da se bo prebivalstvo Zemlje, kjer smo leta 1970 našli 3 in pol milijarde prebivalcev, do leta 2000 povečalo na 7 milijard, se pravi, da se bo človeštvo v dvajsetih letih podvojilo... Ali bomo imeli kaos ali vojno, strukture sedanjih ureditev bodo vsekakor popokale, če ne bomo tej viseči jedrski vojni nevarnosti postavili nasproti neko nasprotno silo uravnovešanja, ne kaj, kar bo odstranilo sedanjo nesoznane razmerje v svetu.« Zaradi tega je predlagal, da je treba sedanje mednarodne odnose temeljito reorganizirati, še posebej na področju mednarodne gospodarske menjave, se pravi odpraviti prepad med razvitimi in nerazvitimi, med revnimi in bogatimi.

Ena takih odločilnih potez, s katerimi je Echeverria tudi res poskusil reorganizirati te odnose, je tako imenovana listina o ekonomskih pravicah in dolžnostih držav, kot jo je predlagal že 19. aprila lani v Santiagu de Chile. V ozkem krogu ljudi njegove hotelske sobe v Salzburgu mi je v zvezi s tem tudi odločno odgovoril:

Dialog je nujno potreben

»Da, poglavitni cilj mojega sedanjega potovanja v Evropo je bil prav ta, da evropsko javnost pridobim za ta koncept. Ko smo pri poletu iz Mehike v Salzburg tehnično pristali v New Yorku, mi je prišel naš veleposlanik pri OZN poročati, da je Alžirija v ime nu neuvrščenih dežel pri OZN vložila zahtevo za izredno zasedanje generalne skupščine OZN. Dal sem tudi navodila, da bi se osnutek listine, kot so o njem razpravljali na sestanku sku-

pine štiridesetih dežel v Zenevi, čim prej pripravili za obravnavo pred OZN. Zdi se mi spodbudno, da prav Alžirija kot arabska dežla pred OZN skuša najti pot do mednarodnega sporazumevanja, ki je lahko silno pomembno tudi za industrijske razvite dežele uvoznice surovin. Sicer pa je petrolijska kriza samo simptom mnogo globljih moralno političnih kriz sodobnega sveta in obsega neskladja v današnjem svetu. V tej zgodovinski prelomni situaciji je nujno potreben dialog. Marsikje se pojavlja inflacija, v mnogih deželah raste brezposelnost, gre za problem surovin nasploh, ponekod primanjkuje mesa... Slehera ekonomija je danes kompleksna, zato je potrebna tudi čimbolj kompleksna informacija. To je situacija našega časa in stvarnosti svojega časa moramo jasno pogledati v obraz.«

Juarezovi svobodnjaki

Koliko »svetovljanske odgovornosti« je bilo v tem novem voditelju Mehike, čigar ded je še hranil prijateljska pisma Benita Juareza, nekdanjega nekoničljivega borce za svobodo, v čigar žilah se je pretakala indijanska kri. Pravzaprav je bilo naključje, da je Echeverria prišel tokrat v Evropo prav skozi vrata Avstrije, dežele, od koder je bil nekoč nesrečni iskalec mehiške krone nadvojvoda Maksimiliana, ki ga je Juarez po zmagi osvobodilne revolucije dal ustreliti. »Toda ni bila to krivda Avstrije,« je zelo jasno reagiral Echeverria, »ampak krivda Napoleona III., ki je skušal v svojih osvajalskih pohodih posnemati Napoleona prvega. A Maksimilian je takrat našel v Mehiki na odločilen konflikt med konservativci in svobodnjaki. Juarezovi svobodnjaki so bili morda naša najčistejša generacija z visoko vztrajnostjo stališči.«

In kako je s položajem Mehike, zlasti z njeno sedanjo zunanjo politiko, ko ste jo prav vi povedli iz dolgoletne izolacije oziroma skoraj iz ključne odvisnosti le od ZDA?

»Prvi smoter naše zunanje politike je obramba našega narodnega gospodarstva. V mednarodno prepletenem svetu pa je nujno, da so tudi naše zveze čimbolj raznovrstne, da imamo čim več zvez. Katere zasebno podjetje je še kdaj vzdrževalo poslovne stike samo z enim samim partnerjem? Mi smo bili vse preveč dolgo v odnosih samo z ZDA, kar je imelo sicer nekaj dobrih plati, še več pa slabih posledic. Zdaž smo naše stike razširili in razvejali. Lani smo bili na primer pri angleški kraljevski družini, zatem v Kremliju in nato v Pekingu — vse z največjo naravnostjo. Tudi generacijsko smo se pomladili. V Mehiki je nastopila nova generacija; zlasti v diplomaciji smo uvedli predvsem mlade

ljudi, v starosti od 35 do 40 let. To so ljudje, ki delajo skupno z mano...«

Turneja po Evropi

Glede nadaljnega položaja Latinske Amerike sicer ni hotel konkretno komentirati nedavnih tragičnih sprememb v Čilu, ampak je le bolj teoretično razmišljal o nihalnem pravilu razvoja v Latinski Ameriki, pač pa je izpovedal upanje v novo, izboljšano politiko ZDA do Latinske Amerike, oziroma zaupanje v večjo notranjo povezanost med deželami Latinske Amerike samimi.

»Prav zdaj, 21. februarja, bo v Wa-

shingtonu zelo pomemben sestanek, od katerega veliko pričakujemo. Naš zunanji minister se bo skupno z drugimi zunanjimi ministri Latinske Amerike, razen s Kube, sestel z ameriškim zunanjim ministrom Henryjem Kissingerjem.«

Da je imel Kissinger po njegovem resnično namen spremeniti severno-ameriško politiko do Latinske Amerike, je sklepal že iz lanskoletnega Kissingerjevega obiska v Mehiki v času njegovega dopusta, ko se ni bilo objavljeno, da bo novi zunanji minister ZDA in ko je na njegovem domu novinarjem sam izrazil napovedati spremembo.

Luis Alvarez Echeverria

»Sicer pa se Mehika bori za pluralistično preoblikovanje organizacije ameriških držav, tako da bi po eni strani vključili vanjo tudi Kubo, po drugi strani pa Kanado.«

Govoreč o sedanji turneji po Evropi, ki je bila očitno sistematično pripravljena — saj so celo na vseh dokumentih, na značkah skoraj 60-članske mehiške delegacije in tehniškega osebja tja do poslovnih aktivk izpisali imena vseh držav, ki jih bo Echeverria na tej evropski poti obiskal vključno Jugoslavijo — je omenil, da bo poleg Avstrije, Nemčije, Italije in Jugoslavije obiskal tudi papeža Pavla VI., čeravno v smislu mehiške ustave ne prihaja v poštev ponovno vzpostavljane diplomatskih odnosov z Vatikanom.

Ko sem ga vprašal posebej, kaj meni o svojem bližnjem obisku v Jugoslaviji, je mehiški predsednik približal:

Simpatije do Jugoslavije

»Z velikim veseljem sem sprejel povabilo za obisk v Jugoslaviji, saj je Jugoslavija nedvomno steber med neuvrščenimi deželami. Do predsednika Tita čutim veliko spoštovanje. Zelo cenim njegov dosledni boj za svobodo jugoslovanskega ljudstva. Mislim, da je Tito velik lik sodobne zgodovine.«

Dodal je, da je s posebnim zanimanjem spremljal jugoslovansko revolucijo, ki je bila s svojimi koraki na področju kmetijske in industrijske revolucije, s svojim življenjskim stilom v marsičem Mehiki še posebej blizu. »Zanimajo me tudi jugoslovanska gospodarska prizadevanja in poskušali bomo najti vse možnosti za vzajemno sodelovanje. Konkretno so posebej prilegli našo pozornost tudi jugoslovanski dosežki na področju graditve sodobnega turizma. Nasploh gledam na naše vzajemno sodelovanje, vključno tudi v kulturi, znanosti in izobraževanju, z največjimi simpatijami.«

Ko sem vprašanje podaljšal še na področje mehiške industrijske demokracije, oziroma delavskega samoupravljanja v Jugoslaviji, je Echeverria prikimal:

Zaupanje v plodno ustvarjalnost ljudstva

»Da, Mehika je v nekaterih podjetjih uvedla participacijo delavcev. V tovarnah delujejo posebni tovarniški sveti, ki so nekaj drugega kot sindikati, katerih skrb je zavzemati se za delavce v boju med delodajalci in delavci. Ti odbori skušajo skrbeti tudi za povečanje proizvodnosti in za bolj sistematične stike med voditelji in med delavci. Mislim, da je ta delavska

participacija v naših podjetjih zelo pomemben razvojni člen in zato bo naša vlada temu vprašanju tudi v prihodnje posvečala vso pozornost.«

Mimogrede je Echeverria omenil, da so v Mehiki vso petrolejsko industrijo nacionalizirali in da z njo krijejo skoraj vse domače potrebe, zaradi česar tudi liter bencina v Mehiki stane skoraj polovico manj kot, recimo, v Evropi. Po drugi strani pa je uglasil, da v nacionalnih revolucijah ni pomembna samo proizvodnja. Po njegovem je prva predvsem široka lestevica človekove ustvarjalnosti. Menil je, da je prav v tem tudi razlog med administrativnimi socialističnimi sistemi in med mehiško nacionalno revolucijo.

»Ne gre samo za aktivno sodelovanje delavcev v proizvodnji, ampak tudi za svobodno uveljavljanje ljudi na vseh področjih. Potrebno je zaupanje v plodno ustvarjalnost svojega ljudstva. V Mehiki imamo vse svobode; vsakdo lahko izpove svoje mnenje; je lahko kritičen in ima pravico do izjave. Noben politični sistem ne more zagotoviti absolutne sreče ljudi. Tu je še vse polno nerešljivih vprašanj, od bolezi do osamljenosti in frustracije, odtujenosti, tradicij, obremenjenosti in še marsičesa. Toda treba je vključiti vso lestvico vrednot, ki so dane siehernemu človeku.«

Ko je beseda padla na njegov obisk v Mozartovi hiši v Salzburgu, je povedal, da je povabil tudi Mozartov kvarter v Mehiko, da b. se visoko razvita strogo glasbena kultura Salzburga lahko predstavlja tudi novi nastajajoči mehiški kulturi. Sploh je poudaril, da kamorkoli gre, poskuša obiskati tudi spomenike globljih, trajnih narodnih kulturnih vrednot. Kot je bil med obiskom v Franciji v hiši nekdanjega Juarezovega pobornika, velikega prijatelja Victorja Hugoja, tako bo tudi v Bonnu obiskal Beethovno rojstno hišo in tako se bo tudi v Jugoslaviji zanimal za dosežke jugoslovanske kulture. Celotno na zamenjavo univerz in študentov je pomislil. Saj je hkrati s svojimi sinovi vzel na pot tudi nekatere mehiške študente. »Zvijlenje ljudstev je pač še veliko več, kot se na prvi pogled lahko izraža samo v politiki ali gospodarstvu.«

Svoboden maneverski prostor

Ko sem ga na koncu še vprašal, če o tem, kako dela in kako se odloča, še posebej glede na to, da sta v zavesti mehiškega človeka trajno sočasno navzoča navidez protislovna elementa revolucionarnosti in ustavne konstitutivnosti, je mož, ki je izšel iz stranskega aparata PRI in ki je bil vselej za revolucionarne reforme, vendar znotraj institucij, najprej v svojem znanem nagnjenju do zgodovinskega študija, razgrnil pred mano podrobno razvojno pot mehiške institucionalne revolucije od leta 1910 do 1917. Za tem pa je gledal na sedanjo ustavo orisal svoj ustavno odmerjeni svobodni maneverski prostor: »V tem ustavnem okviru ima predsednik republike zelo široke pravice in v izpolnjevanju teh pravic lahko uravnava tudi zunanjo politiko, ta pa se odvija tudi na usmeritveni notranje politike. Vse to povezuje osebno odgovornost s pristojnimi zakonskimi privolitvami drugih. Toda dejstvo je, da lahko predvsem zunanjo politiko vodim na zelo širok ali na zelo zožen način, kar pomeni, da imam na temelju upoštevanja stvarnosti tudi dnevno možnost ustvarjalnega dela.«

Bogdan Pogačnik

Iskrina finančna družba

Za Slovenijalesom in Jugoslavijalesom bo Iskra tretje slovensko podjetje, ki bo v tujni ustanovila holding družbo. Beseda holding pomeni, da gre za udeležbo v drugih podjetjih ali za upravljanje deležev, ki obstajajo, pretežno v delnicah.

Nova firma, ki jo bo v Švici osnovala Iskra, bo opravljala holding dejavnost za Iskrine inozemske firme. To pomeni, da se bo na Iskrino švicarsko firmo preneslo lastništvo Iskrinih deležev na tujih firmah. Zakaj državo v Švico? Gre za pravno, ki ne postavlja zahtev reciproditete in ki uživa najugodnejše pogoje pri poslovanju z drugimi državami. Naša država takih pogojev na primer ne uživa, ker ne dovoljuje ustanavljanja takih družb pri nas. Švica pa ima poleg ostalega tudi znatne davčne olajšave za poslovanje holdingov, pri tem pa igrajo pomembno vlogo

tudi davčne olajšave po sporazumih o dvojnem obdavčenju, ki jih je Svica sklenila z vrsto držav. Med razlogi, ki so Iskrine strokovnjake vodili, da so se lotili zamisli o aktiviranju holdinga v Švici je bila potreba, po enotnem vodenju zunanjega poslovanja iz enega centra. Nova firma, ki bi bila registrirana kot švicarska, bi lažje pridobivala tuje strokovnjake, večje pa bi bile tudi možnosti za najetje tujih kreditov.

Podjetje bo tudi močno povečalo izvoz — v naslednjih letih za približno trikrat — hkrati pa uvede enotno vodenje uvozne politike. Lani na primer so izvozili na konvertno področje za 25,2 milijona dolarjev izdelkov in za 8,4 dolarje na nekonvertno. Že v 1976. letu bo skupni izvoz dosegel vrednost 90 milijonov dolarjev.

ANDREJ PIRKOVIČ

IZVOZ in uvoz SFRJ

Lani je Jugoslavija največ izvozila v Italijo — za 7,926, uvozila pa iz ZRN — za 14,558 milijarde dinarjev — V primerjavi z letom 1972 za 28% večji izvoz

Globalni podatki o našem izvozu in uvozu v preteklem letu so že znani. V primerjavi s prejšnjim letom se je izvoz povečal za 28 odstotkov, na 48,49 milijarde din, uvoz pa se je povzpela za 40 odstotkov, na 76,69 milijarde din. Zdad so nam znani tudi podatki o gibanju zunanje trgovine s posameznimi državami.

Največ smo lani izvažali v naslednje države (v milijonih din): z navedbo povečanja ali zmanjšanja v primerjavi s prejšnjim letom:

Država	Izvoz	+ ali —
Italija	7.926	+ 2.689
Sov. zveza	6.948	+ 1.348
ZR Nemčija	5.448	+ 963
ZDA	3.953	+ 1.398
CSSR	2.152	— 26
Poljska	2.144	+ 437
V. Britanija	1.419	— 560
NDR	1.391	+ 8
Francija	1.352	+ 169
Avstrija	1.332	+ 324
Romunija	1.250	+ 307
Grčija	1.091	+ 222
Madžarska	912	— 9
Švica	809	— 2
Bolgarija	755	+ 138
Švedska	725	+ 238

Prvo mesto v našem izvozu je tudi lani zavzela Italija. Od celotnega lanskega povečanja

našega izvoza je ena četrtina odpadla na Italijo, od koder se je povečal tudi izvoz. Močno se je povečal tudi izvoz v Sovjetsko zvezo, s katero smo lani imeli v glavnem izravnano trgovinsko bilanco, ter izvoz v ZDA, s katerimi imamo skoraj pasivno bilanco, to da ob manjšem izvozu. Sorazmerno skromno se je povečal izvoz v ZR Nemčijo ob znatno povečanem uvozu. Izvoz v Češkoslovaško zdad zavzema odlično peto mesto v našem izvozu ob povečanem uvozu, isto velja tudi za Poljsko, ki je na šestem mestu. Močno se je zmanjšal izvoz v Veliko Britanijo, s katero imamo precej pasivno bilanco. Izvoz v Nemško demokratično republiko se ni povečal, pač pa je bil večji uvoz, S Francijo imamo ob skromno poveča-

nem izvozu povečan uvozni presežek. Isto velja za Avstrijo, s katero imamo močno pasivno bilanco. Grčija je ena izmed redkih držav, s katero imamo aktivno bilanco, bilanca s Švico pa je nadalje visoko pasivna.

Pri uvozu pa se glavne uvozne države vrstijo takole (v milijonih din, z navedbo povečanja ali zmanjšanja uvoza v primerjavi s prejšnjim letom):

Država	Uvoz	+ ali —
ZR Nemčija	14.558	+ 4.287
Italija	9.022	+ 2.222
Sov. zveza	6.915	+ 2.104
Avstrija	3.572	+ 1.129
Francija	3.451	+ 895
CSSR	3.182	+ 626
ZDA	3.174	— 200
V. Britanija	2.801	+ 113

Še odločneje kakor prejšnja leta zavzema prvo mesto v našem uvozu Zveza republik Nemčija, iz katere je prišla petina vsega našega uvoza. Brez tekmeča je na drugem mestu Italija, od koder se je lani uvoz povečal za skoraj tretjino. Sovjetska zveza je na tretjem mestu z izvozom blizu 7 milijard din, ki se je nasproti prejšnjemu letu povečal za 44 odstotkov.

Tudi lani je bil uvoz iz Avstrije zelo velik in je zavzel četrto mesto pred Francijo, Češkoslovaško in celo pred ZDA, od koder se je uvoz zelo zmanjšal. Kljub zmanjšanju izvoza je uvoz iz Velike Britanije dosegel skoraj 3 milijarde din.

FRANCE SEUNIG

Pohištvo tudi z letali

«Slovenijales» bo izvozil pohištva za 40 milijonov dolarjev

LJUBLJANA, 7. febr. — V podjetju «Slovenijales» se nenehno ubadajo s problemi prevoza pohištva, zlasti so težave s prevozi na Japonsko in v Libijo. Zdad so se zaradi velike obremenitve luk v Benghaziju in Tripolisu odločili za prevoz pohištva v Libijo z letali, na Japonsko pa s kontejnerji. Letos bodo izvozili pohištva za približno 40 milijonov dolarjev.

„Zagreb“: zelena luč

Obnova zagrebskega letališča bo stala 285 milijonov din — Pristajala steza bo dolga 2.378 metrov — Sodoben radar, boljša svetlobna signalizacija

«Rekonstrukcija in modernizacija letališča Zagreb predstavlja najboljše in najbolj razumno rešitev,» so menili odborniki vseh združenj mesta Zagreb, ko so se soočili tudi s podatkom, da bi gradnja novega letališča (ob sedanjem) stala 1,1 milijardo din, nova steza (ob sedanji) pa 285 milijonov. No, tudi pot, za katero so se odločili, predstavlja eno največjih povojnih investicij v državi, ki jo je treba uresničiti v kratkem času.

Zagrebsko letališče je postalo pretesno za promet, kar kršnega ima, povrhu pa je vzletno-pristajalna steza tako zelena, da ogroža zanesljivost poletne reaktivnih letal. Če je ne bi čimprej rekonstruirali, bi morali letališče zapreti za potniški promet. Ko so pristojni v mestu razpravljali o tem, da je treba v treh letih

(od lani do 1975.) odšteti za prenovev letališča nekaj nad 200 milijonov dinarjev, so mnogi odkrito negodovali nad »Zagrebovcem«.

Zagrebska mestna skupščina pa je rekla »da« za prenovev letališča, ki ga bodo morali zaradi rekonstrukcije vzletno-pristajalne steze zapreti od letošnjega 24. junija do

26. avgusta, promet pa bodo verjetno preusmerili preko Reke in Ljubljane.

Poglejmo, kdo bo dal denar na injekcijo letališču »Zagreb«. Najprej: po 28 milijonov bosta zagotovila mestni proračun in letališče samo, 3 milijone bo dala zveza uprave civilnega letalstva iz Beograda, ostalo pa predstav-

ljuje krediti bank in izvajalcev. Za ta denar bodo rekonstruirali in podaljšali sedanjostezo na 2.378 metrov, da bodo lahko na njej pristajala največja letala, razen »boeing 747«. Modernizirali bodo svetlobno signalizacijo, montirali modern radar, ki bo omogočal pristajanje letal tudi v najtežjih vremenskih pogojih (tako da bo letališče po rekonstrukciji zelo redko zaprto) ter zgradili novo letališče (25 tisoč kvadratnih metrov), ki bo glede na število potnikov dovolj veliko do 1980. leta. Potem pa bo letališče spet pretesno...

MARJAN KUNEJ

Šabac: nove tovarne

Kemična industrija »Zorka« močno povečuje proizvodni program

Srednjeročni načrt za razvoj kemične industrije »Zorka« v Šabcu predvideva gradnjo treh tovarnih, in sicer tovarno talnih keramičnih ploščic, tovarno za proizvodnjo fasadne opeke in tovarno plastične tobačne embalaže. Za gradnjo omenjenih treh tovarnih so že sprejeli investicijski program. Tovarna talnih ploščic bo na leto izdelala 750.000 kvadratnih metrov ploščic.

Ne odmiramo, toda...

Od načrtovanja družine še k načrtovanju prebivalstva

S profesorjem inž. Stanetom Kraševcem sva se lotila njegovega prispevka Razvoj marksističnega pristopa k teoriji in politiki prebivalstva. Skupaj z referatom prof. dr. Dolžeta Vogelnika Slovenski demografski trenutek in prof. dr. Mare Bešterove Družba in biološka reprodukcija prebivalstva bo ta njegov, kot sam pravi, »teoretično zgodovinski pogled nazaj, preabstrakten za večino bralcev eno od treh izhodnih velikih slovenskega posveta ob populacijski politiki. Posvet bo v letošnjem mednarodnem demografskem letu, predvidoma v marcu, poskušal na znanstveni ravni izoblikovati predloge za slovensko populacijsko politiko, o kateri doslej skoraj še ne moremo govoriti.

*

»Kakor na prvi pogled skoraj ne najdeš v demografski znanosti poglavlja, ki kateremu ne bi Marx in Engels dala snovi za ponazoritev ali pa vsaj lastne bistvene pripombe — posebno v zgodnjih delih »Nemski ideologiji«, »Načrtu politične ekonomije«, »Dialektiki narave« ali »Položaju delovnih razredov v Angliji«, a ne, kot so do nedavnega na splošno mislili, samo spomina v »V Kapitalu«, »Antidühring« ali »Razvoju družine in zasnovi v lastnine« — tako lahko navedemo en sam pomembnejši načelni odklon od politiki kontrole prebivalstva, ki sta ga zapisala ustanovitelj znanstvene socializma:

»Če bo zemlja nekoč res prenaseljena, bo samo socialistična družba sposobna zavestno omajati rast prebivalstva. To bo opravila zelo lahko po zahtevi visoke zavesti in kulture in pa zato, ker je ne bo oviral kapitalističen sistem konkurence.

Pri tem seveda ne gre spregledati, da je takrat živel na svetu komaj polodruha milijarda ljudi, da Nemčija še ni imela kolonij, da sta bila Maroko in Tunizija še neodvisna in naposled, da socializem še ni bil nikjer na oblasti.

— Čeprav je Kautsky trdil, da svet vsaj še petsto let ne bo prenaseljen, smo zdaj, še ni sedem desetletij tega, priče demografske eksplozije in se z velikimi koraki bližamo šestim, če ne sedmim milijardam ljudi in ...

... in več kot pol sveta je že socialistična. K njemu sodijo prenaseljena Kitajska, Indija in Vietnam. Dvig prosvete in zdravstvenega varstva je revolucionarno zmanjšal števila rojstev. Preoblikovanje nerazvitim krade akumulacijo; naj vsako leto oskrbe še toliko novih delovnih mest ali stanovanj — rojstva jih nenehno prehitujejo. Neumisljeni jih pesti lakota... — Pri razviti pa kapital išče za poselitev, delovno silo?

»V razvitih deželah je razvoj že davno demantiral Malthusa in njegov nauk, da bo prebivalstvo rastle veliko hitreje kot pridobivanje hrane: rojstev je pri razvitih vedno manj, s svo-

jimi presežki hrane pa lahko prehranjujejo tudi nerazvite. Meč, ki vedno bolj grozeče visi nad glavami razvitih je onesnaženo okolje.

Obe ti skrajnosti sta prisotni tudi v mejah Sovjetske zveze in v deželah vzhodnega socialističnega bloka. V tridesetih letih so v Sovjetski zvezi v kabinetih izoblikovali stalni vseljivni »socialistični zakon prebivalstva«, ki je obetal nenehno rast prebivalstva, zaposlenosti, produktivnosti in blaginje, ki pa ga je življenje ostro podrla že kmalu po letu 1950. V razvitih predelih, predvsem v baltskih deželah, Ukrajini in v nekaterih rajonih na Kavkazu je naravni prirastek prebivalstva začel vs bolj zaostajati, pa mestih, v Moskvi ali Leningradu pa se vedno bolj širi sistem enega otroka, če ne celo še manj.

— Po vsem tem je svetovno demografsko leto 1974 dobro izbrano?

»Vsekakor. Zadnjih deset let se v svetovnem obsegu čuti živa potreba in tudi resna volja po aktivni populacijski politiki. Marksisti in socialistični vlade zavestno iščejo dobre, socialistične populacijske rešitve tudi v številnih demografskih razpravah in raziskavah. V tem duhu bo tudi naše posvetovanje. Predvsem bo moralo pozvesti staro vprašanje, ali pomenijo načrtovanje družine, propagiranje kontracepcije in svobodni splav — depopulacija, pot k izumiranju naroda, ali ne. To je namreč očitno in obožljiva konservativcev po vsem svetu...

— Se ni mar že na svetovni konferenci o prebivalstvu v Beogradu pred osmimi leti pokazalo, da so take obožbe in pa strah pred izumiranjem naroda zaradi načrtovanja družine brez podlage, da gre tu za čisto reakcijo, ali pa, kot ste sami zapisali, za vulgarno paniko?

»Strah, da bi narodi sprejeli kontrolno rojstvo le kot novomaltuzovski recept za reševanje vseh socialnih in gospodarskih vprašanj, je dandanes neumestnen atavizem. Pol stoletja je že, odkar je zmaga socialistična revolucija v Rusiji in zadnja desetletja se socializem naglo širi po vsej zemeljski krogli ob močnem odmevanju po vsem kapitalističnem svetu. Zato je odveč strah, da bi v kateremkoli kotičku Zemlje ljudske množice odstopile od zahtev po nacionalizaciji zemlje in tovarn ter se zadovoljile le z maltusovščino.

— Spomnim se še časa, ko je tudi naša duhovščina s prižnic rohnela zoper »belo kupec abortusov in ko so vladarji hodili za botrke dvajsetim otrokom iz »preprostih« družin...

Vsi imperialisti in fašisti so bili vedno in povsod zagrizeni apostoli čim številnejših poročlov — ker so hoteli povečati prebivalstvo »matične dežele in ker so rabili topovsko trmo in ceneno delovno silo.

Z dvigom življenjskega standarda in prosvete se je začel širiti po Evropi zavesten prehod na malostvelno družino (Einkindersystem) in cerkve ne ovirajo ljudski kontroli rojstev so izgubile učinkovitost. Zato je začela buržoazija prehajati na vedno ostre-

še zakonske in policijske ukrepe. V Prusiji so hudo kaznovali še samo poskus splava, čeprav se ni posredil. V Franciji, Italiji, in Nemčiji sta bila splav in celo kontracepcija »smrtni greh« zoper boga in državo...

Ker je taka zakonodaja tepla samo delovno in revnejshe prebivalstvo, so jo socialisti žigovali za socialno krivično, ženam in družinam škodljivo ter v bistvu diskriminacijsko.

— Ta boj v kapitalizmu še ni končan. Spominjam se lakonskega transparenca, ki ga je v protestnem sprejemanju zoper državo in cerkveno vmešanje v družino nosila neka Torinčanka: Maternica ni proizvodno sredstvo države!

»Ta boj še ni končan niti pri nas. Odlotičev tudi ni lahka. Seveda ne gre za kakšno dilemo med novim malthuzianstvom in reakcionarnim pridiganjem zoper abortus.

Ni pa ne v prid matere ne družine in ne umrlih otrok samih, da mati rodi in sedem otrok, od katerih ji štirje umrejo. Ko uvidi, da je rodila in trpela za otroke zaman in da bi z denarjem, ki je šel za »mangelček«, lahko kupila šivalni stroj — bo za načrtovanje družine.

Zato grede tako Indija kot Kitajska in celo Indonezija na omejevanje rojstev.

Cilj je blaginja prebivalstva

Lenin je sicer v znamenitem kratkem članku proti neomaltuzijanstvu napadel talističe, da bi bila kontrola rojstev edina rešitev socialnega vprašanja, vendar je tudi branil demokratično pravico posameznika, da se sam odloča ali bo imel otroke ali ne.

To pa seveda ni v nasprotju s temeljno usmeritvijo večine socialističnih družboslovcev starega in novega časa, ki dokaj enotno zagovarjajo, naj se rodi samo zaželen otrok in naj imajo družine le toliko otrok, kolikor jih lahko zdravo preživijo in izobrazijo za samostojen življenje.

Parola stalne rasti prebivalstva ni morda ničesar skupnega s socializmom. To je atavizem iz časa monarhij in kolonializma, ko je bilo treba čimveč podanikov za vojsko. V socializmu pa naj ne gre za številčnost prebivalstva, temveč za zdrav rod in za blaginjo prebivalstva.

Toda vprašanje, ali ni osebna pravica matere oziroma družine, da odloča o rojstvu svojih otrok, v nasprotju s koristimi družbe, ki ji preti, da bo ostala brez delavcev, brez mladine, s praznimi vami, z mnogimi podjetnimi člani med domci, z oslabilno obrambno močjo — to vprašanje ostaja odprto. Še posebno na Slovenskem, kjer dolgoletno zaostajanje naravnega prirastka prebivalstva povzroča najmanj to, da postaja naš narod vsak dan starejši?

»Ne more biti sence dvoma, da z dekreti ne kaže voditi populacijske politike. Kaj takega ne počno niti v državah z najhujšim policijskim nasiljem. Samo na Kitajskem ulični od-

bori odločajo, katera družina lahko že letos dobi otroka, katero nosečnico pa bodo poslali na splav.

Seveda pa tudi ni pametno pospeševati rojstva, podjetne ljudi pa imeti med zdomci...

»Vsiljuje se misel, da tudi v socialističnem svetu populacijska politika še ni dognana, da gre še za živo borbo mnenj.

»Med marksisti se je že uveljavilo mnenje, da bi moral biti pristop k socialistični populacijski politiki povsod isti, seveda ob upoštevanju tamkajšnjih demografskih in gospodarskih razmer: odločilni naj bi bil interes delavskega razreda in socializma.

— Da bi bilo preveč ljudi, tega se nam na Slovenskem menda ni bati?

Narod se stara

»Menda res ne. Če pa smo prepričani, da je prvo blaginja ljudi, potem moramo organizirano težiti k temu, da se prebivalstvo bodisi poveča bodisi zmanjša na optimalno, na najbolj primerno število, da dosežemo pravo razmerje med mladimi in stariimi, med meščani in kmeti, umskimi in ročnimi delavci...

— Kako je s temi razmerji na Slovenskem dandanašnji?

»Stoletno zaostajanje naravnega prirastka našega prebivalstva ni toliko posledica sicer res slabe rodnoti, kolikor tudi stoletnega izseljevanja. Demograf je samo najnovejši poglavje slovenskega izseljevanja — in izgube denarja, vloženega v zdravstvo in šolstvo prebivalcev, ki nas zapuščajo, da ob bridkostih »razpolovljenih« družin ne govorimo.

— V drugi skodelici zdomske tehitne pa so devize, nove hiše, večja splošna in strokovna razgledanost, boljše delovne navade...

»Čeprav teh reči doslej res še ni smo dobora pretehtali, bi le rekli, da naše zdomske glave in roke tujcem ustvarjajo veliko več, kot jim oni poplačajo.

A vrniva se k izhodišču. Upam si trditi, da našemu narodu še zdaleč ne preti nevarnost počasnega odmiranja. Še daleč smo od depopulacije. Ampak — dolgotrajna nizka rodnot nam ob dobri zdravstveni zaščiti pospešuje staranje prebivalstva. To pa prinaša s seboj dokajšnje gospodarske in socialne posledice. O tem bo na našem posvetu nedvomno marsikaj povedal kolega Vogelnik.

Nikakor ne gre spregledati še neke slovenske posebnosti, namreč visoke zaposlenosti žensk. Če naj se enakovredna ženska v socialistični družbi udeležuje poklicnega, družbenega in kulturnega dela, ne sme biti preobremenjena z delom in skrbmi za številno družino. Naša družba bo torej morala bremena ustvarjanja novega rodu deliti z družino v večji meri kakor doslej. A o tem bo zanesljivo povedala marsikaj zanimivega kolegica Bešterova — si je profesor otrli potno čelo.

Bogdan Finžgar

Jesenice: valjarna specialne pločevine

Hladna valjarna na Jesenicah je v tem trenutku osrednji objekt, ki ga uresničujemo v okviru srednjeročnega razvojnega programa slovenskih železarn. Preprosto povedano: gre za zalogo, vreden 1,5 milijarde dinarjev in nova valjarna bo dajala letno specializirani slovenski in po potrebi tudi jugoslovanski kovinsko predelovalni industriji 115.000 ton nerjaveče pločevine, elektro pločevine in kvalitete dekapirane pločevine.

Priprave za uresničitev tega projekta so bile dolgotrajne tako zaradi za pletene tehnologije, izbora opreme in ustreznih dobaviteljev ter ne nazadnje tudi zaradi obsega investicijske naložbe v osnovno in obratna sredstva. Za naložbo, razumljivo, ni bilo računati samo s sredstvi iz črne metalurgije in iz drugega banknega kreditnega potenciala. Zato je investitor nedavno sklenil krog prave procesne tehnike, kjer se dela za sofinanciranje projekta s strani mednarodnega kapitala (Izvozno-uvozna ban-darita, da bi eventualni viški hladno valja Mednarodna banka) v znesku 49,7 mil-kem trenutku plama na zunanjih tržiščih.

Za novo valjarno na Jesenicah so bile z dobavitelji uvozne opreme že sklenjene pogodbe 11. januarja letos. Dobavni roki so 12 do 18 mesecev. Tudi z domačo težko industrijo so delno že podpisali pogodbe. V jeseniškem primeru gre za novo kvaliteto tujih posojil. Razen kreditiranja celotne opreme iz uvoza, ki je vredna 26 milijonov dolarjev, je skoro toliko tujih sredstev namenjenih za nakup domače opreme. Podjetja težke industrije, ki bodo sodelovala pri realizaciji jeseniškega projekta, torej ne bodo v zadregi za obratni kapital in jim zato ne bo potrebno obremenjevati poslovnih bank z dodatnimi zahtevki pa trajnih obratnih sredstvih. Razen grad- se zmerom manjka, a prav v zadnjem delu domača podjetja dobavljajo konstrukcije za tri hale valjarne v skupni površini 36.000 kvadratnih metrov (najdaljša hala bo 600 metrov dolga), nadalje transportne valjalnice, žerjave, transformatorje ipd. Bolj kot denar bodo aktualni dobavni roki. Do februarja 1975. morajo namreč biti hale pod streho, kajti v skladu s pogodbami in mrežnim načrtom začne v istem mesecu prihajati oprema tujih dobaviteljev. Ko- nčnega projekta, kot poudarjajo na Jesenicah, steči proizvodnja v novi valjarni.

Zagotoviti po letu 1976 skupaj 115.000 ton hladne valjane pločevine in v okviru tega možnosti sprememb v korist specialnih vrst, je za slovensko železarstvo, še posebej pa za jeseniško delovno skupnost, zelo odgovorna naloga. Od valjarne, kjer bo z najsoodobnejšo tehnologijo upravljalo 300 zaposlenih, pa razumljivo želijo slovenska podjetja čim več. Širina Gorenje in Iskra bosta v perspektivi potrebovali letno 300.000 ton takšne pločevine.

FRANJO KRIVEC

Pravega leka ni!

Žal pravega zdravlila ni — Bolezen je treba preboleti ali pa se pred njo cepiti — Naval gripe mimo?

PIŠE: DR. MILAN HODALIČ

V tem zimskem času je obisk neljube gostje gripe že kar nekako normalen, če je vreme tako, da ga lahko imenujemo vse prej kot zimsko!

Da se epidemija gripe ali kakor ji tudi pravimo influence pojavi ali ne, da izbruhne množično ali ne, je odvisno od mnogih dejavnikov. Na nekatere od njih človek s svojim ukrepanjem lahko vpliva, pri večini pa je prav prisrčno brez moči.

Povzročitelj gripe je virus. Pravzaprav natančno povedano vrsta več različnih virusov, ki se med seboj razlikujejo tako po svojih bioloških navadah, ko tudi po tem, kakšna je bolezenska slika, ki jo povzročijo pri bolniku. Da je stvar še bolj sitna, ti virusi zlahka in stalno spreminjajo svoje lastnosti tako zelo, da se pravzaprav vedno znova in znova javljajo v takih oblikah, ki jih po vsej pravici smatramo za nove.

Prav zaradi teh lastnosti virusov gripe, so zdravstveni delavci celega sveta v zelo težavnem položaju, kadar skušajo gripo preprečiti. Človeški organizem ustvari namreč obrambne snovi le na čisto določen virus, ki na drugega — tako rekoč sosedovca — nima nobene moči. Zato so po vsem svetu v različnih mestih in kontinentih posamezni laboratoriji, ki se ukvarjajo z raziskavo virusov ter njihovih lastnosti in iz izdelavo cepiva proti njim. Kjerkoli se namreč v svetu pojavi večja epidemija, ki jo povzroča nov — ali bolj rečeno spremenjen virus — potem zdravstveni delavci tega dela sveta takoj skušajo razposlati po vseh laboratorijih novi odkriti virus. S tem skušajo pridobiti na času, da denimo v Angliji že izdelajo cepivo, zaščitno cepijo ljudi za gripo, ki trenutno razsaja denimo v Tokiu. Pri tem seveda ne uspejo vedno, kajti svet je pri današnjem prometu že prav majhčen.

Dve vrsti cepiva

Cepjenje proti gripi je dvojno. Eno z živo vakcino in drugo z mrtvo. Pri cepljenju z živo vakcino, skušamo z oslabilnim virusom doseči to, da organizem na ta oslabilni virus deluje tako, da tvori obrambne lastnosti ter se lahko izognemo hujšim oblikam bolezni kot so vročina, bolečine v sklepih, nelagodno počutje in podobno. V drugem primeru, ko cepimo organizem z mrtvo vakcino, pa skušamo proti snovi dati telesu v že izdelani obliki. V primeru virusa gripe si pomagamo s piščančevimi nerojenimi zarodki v jajcu. Eno in drugo cepivo ima svoje dobre, pa tudi slabe lastnosti. Prvo — ki ga zaradi tega, ker cepimo s pravim povzročiteljem, čeprav oslabiljenim, imenujemo tudi — aktivno — daje močnejšo zaščito, ima pa zato več stranskih pojavov, drugo pa je malo manj uspešno, zato pa skoraj brez vseh drugih nevarnosti. Kaj pa če navkljub vsemu le zbolimo?

Vročina, bolečine...

Nestetokrat me bolniki sprašujejo, kakšno je zdravlilo zoper gripe? Na žalost

jim moram vedno — tako kot tudi sedaj vam, dragi bralci — povedati, da pravega zdravlila zoper bolezn, ki jih povzročajo virusi, taka je tudi gripa, ni. Bolezen je treba ali preboleti, ali pa se pred njo z uspešnim cepiljem zavarovati. Na žalost so tudi tu virusi po svojem obnašanju različni. Proti nekaterim se lahko cepimo in smo varni vse življenje (otroška paraliza), proti drugim pa zopet cepljenje velja le neko določeno dobo. Gripa sodi v to drugo vrsto.

Ostati na nogah — je nevarno

Obolenje za gripo prične z že znanimi znaki kot so vročina, bolečine v sklepih, mišicah, mrzlica, glavobol in podobno. Z zdravlili, ki so nam na razpolago, le blažimo te pojave, z nekaterimi pa tudi skušamo preprečiti nastanek komplikacij, ki pa so precej raznovrstne. Pri starejših ljudeh — starostna meja za to je nekako pri 60 letih — je treba seveda po posvetu z zdravnikom priti za

SPORT SPORT SPORT

SMUČANJE

NA SP V ST. MORITZU

Premoč Avstrije v moškem smuku

Zwilling osvojil zlato kolajno pred Klammerjem in Frommeltom

ST. MORITZ, 9. — Avstrija je dosegla v moškem smuku velik uspeh. Med prvo četverico je uvrstila kar tri svoje tekmovalce, od teh dva na prvi dve mesti. Pa tudi med prvimi šestimi imajo Avstrijci štiri tekmovalce. Za las jim ni uspelo doseči

LOS ANGELES, 9. — Amerikane George Woods je postavil nov svetovni rekord v metu krogle z 22,01 m. To je 19 cm več od dosedanjega svetovnega rekorda, ki ga je postavil Feuerbach.

Na istem tekmovališču je bil Italijan Fiasconaro v teku na 600 jardov šel 4.

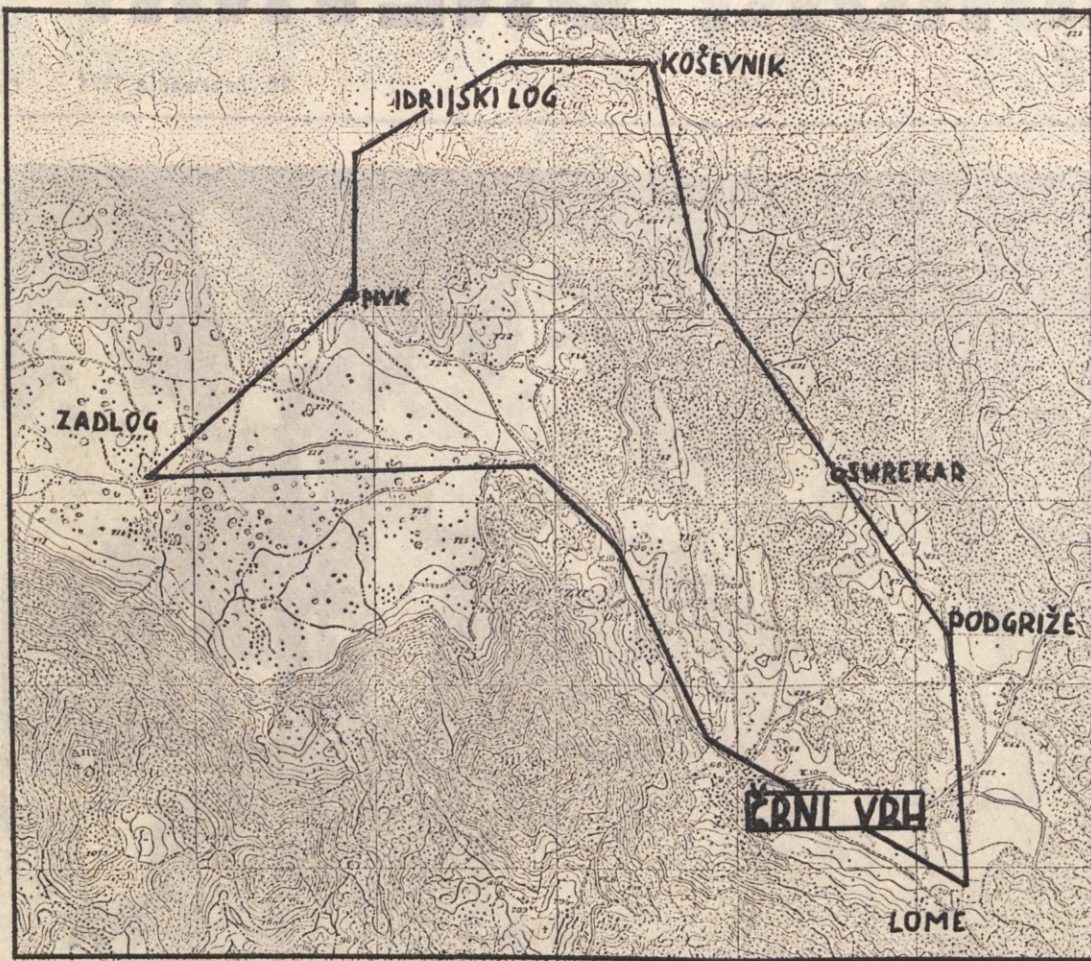
NOGOMET

NA ROJCAH OB 15. URI

Pro Gorizia-Oltrasarco

Danes popoldne, s pričetkom ob 15. uri, se bosta na nogometnem igrišču na Rojcah srečali Pro Gorizia in Oltrasarco. Gostje zasedajo trenutno peto mesto na lestvici in so nevarni nasprotnik za Gorice.

V ženski odbojarski B ligi je sinoči Bor premagal Primavero Marzotto s 3:1 (12:15, 15:2, 15:7, 15:10).

Tako je speljana proga »Prvega trnovskega maratona«, ki bo na sporedu 2. marca v Črnem vrhu nad Idrijo

KOLAJNE			
Avstrija	2	2	2
Francija	2	1	1
Liechtenstein	1	1	1
Italija	1	0	1
Kanada	0	1	0
Zah. Nemčija	0	1	0
Švica	0	0	1

celo večjega uspeha, saj bi osvojili tudi bronasto kolajno, če ne bi presenetljivi Frommelt za 9 stotink sekunde prehitel Cordina.

Lestvica je taka:	
1. David Zwilling (Av.)	1'56"38
2. Franz Klammer (Av.)	1'58"01
3. Willy Frommelt (Liecht.)	1'58"16
4. Karl Cordin (Av.)	1'58"25
5. Giuliano Besson (It.)	1'58"43
6. Manfred Grabler (Av.)	1'58"46
7. Stefano Anzi (It.)	1'58"48
8. Dave Murray (Kan.)	1'58"60
9. Walter Vest (Švi.)	1'58"61
10. Erik Haer (Nor.)	1'58"70
11. Sepp Ferstl (ZRN)	1'59"49
12. Philippe Roux (Švi.)	1'59"56
13. Bernhard Russi (Švi.)	1'59"84
14. Bob Cochran (ZDA)	1'59"85
15. Konrad Batelski (VB)	2'07"05

Od Jugoslovancev je bil Goršek 42. Koželj pa je padel in odstopil.

Lestvica: za kombinacijo je po smuku taka:

1. Franz Klammer (Av.)	26,06
2. Erwin Stricker (It.)	33,58
3. Anderzej Bachleda (Polj.)	52,46
4. Greg Jones (ZDA)	54,53
5. Dave Irwin (Kan.)	58,67
6. Wolfgang Junsinger (ZRN)	62,85
7. Jan Bachleda (Polj.)	68,04
8. Miloslav Sochor (ČSSR)	88,43
9. Somihito Tomii (Jap.)	88,55
10. Herbert Marxer (Liecht.)	92,26

IZIDI 1. ZVEZNE JUGOSLOVANSKE KOŠARKARSKE LIGE:

Olimpija — Jugoplastika	110:90
Zadar — Metalac	109:75
Partizan — Radnički	78:60
Borac — Rabotnički	98:86
Lokomotiva — Bosna	96:82

IZIDI 2. LIGE:	
Slovan — Sarajevo	81:75
Kovotehna — Istragradjev	74:80

Slovan je v Ljubljani, v dvorani Tivoli, premagal Medveščaka s 4:2.

V Avstriji so bile v Muru včeraj skakalne tekme. Zmagal je Švica Steiner, drugi je bil Schmitt (tu: Švica). Najboljši Jugoslovani je bil Marjan Mese, in sicer 6., 11. je bil Blaznik, 18. Demšar.

V 1. italijanski nogometni ligi je Cagliari premagal Poggio s 1:0.

V antiepiranih srečanjih italijanske nogometne C lige so v skupini A dosegli ta izida:

Monza — Derthona	1:0
Alessandria — Padova	2:0

V okviru prvenstva »Pomlad« je včeraj v Trstu Lloyd premagal Bor s 84:56.

POROČILO PREDSEDNIKA N. KOSMINE NA OBČNEM ZBORU

ŠD Sokol posveča veliko pozornost predvsem rekreativnim dejavnostim

Društvo se uradno udeležuje v namiznem tenisu in odbojki

V petek je bil v Nabrežini občni zbor ŠD Sokol. Občni zbor je bil predvsem delovnega značaja in ni prišla do izraza raznolikost mnenj o dosedanjem delovanju. Zato podajamo v celoti poročilo o delovanju, ki ga je podal predsednik Niko Kosmina:

Minulo je leto in pred nami je obračun našega delovanja. ŠD Sokol je v letu 1973 uradno nastopal v ženski odbojki in namiznem tenisu. Kar se tiče ženske odbojke so naše mladinke komaj zaključile prvenstvo in so se dokaj dobro uvrstile. Z nekaj več sreče in odločnosti v odločitvenih trenutkih bi lahko pripravile tudi presenečenje in se uvrstile celo na prvo mesto. Če pa sledimo olimpijskemu geslu: »Važno je nastopati in ne zmagati«, potem moramo še posebno pohvaliti naša dekleta, ki so redno trenirala. Posebna pohvala pa gre trenerju Savotu Ušaju, ki je poleg treniranja skrbel tudi za administrativne formalnosti, prevoze in vse kar spada k ekipi. Pripravičani smo, da bo tudi v bodoče naše društvo lahko resno računalo bodisi na trenerja, kot na igralce.

Kar se tiče namiznega tenisa, kot vsi veste smo se lani odločili A ligo in dvema tujima igralcem. Tako nastopamo v C ligi, ter se po odstopu namiznotenjskega društva iz Vicenze držimo nekako v sredini. Valtor Pertot, ki nastopa v ekipi, skrbi tudi za namiznotenjski odsek, vendar če je vsem igralcem do tega, da se ekipa obdrži, bi

morali vsi pokazati več volje in pripravljenosti do namiznega tenisa. Poleg zgoraj omenjenih disciplin pa imajo naše društvo tudi minibasket, košarko za ranačarje, otroško telovadbo ter rekreativno telovadbo za odrasle.

Minibasket obiskuje približno 15 dečkov, ki bolj ali manj stalno trenirajo. Tudi za košarko je vpisanih približno enako število ranačarjev, vendar jih prihaja na treninge le polovica. Košarka je popularen šport, ki je v Italiji zelo razvit, za doseglo boljših rezultatov pa je nujno potrebno imeti velik izbor tekmovalcev, ter stalno trenirati. Brez resnosti pri treningih je škoda denarja in časa. Morda bi bilo na tem področju boljše izbrati kak boljši rekreacijski šport, ki je manj vezan na ekipo igr, kot je na primer judo. Tako da v slučaju, če nekaj ljudi manjka, ne trpi vsa ekipa. Moramo se tudi zavedati, da bomo samo z nabrežinsko mladino tekmo postavili skupaj ekipo v košarki, takoj ko pa imamo igralce iz drugih vasi nastanejo problemi s prevozi in tudi z obiski treningov.

Otroško telovadbo obiskuje približno 60 otrok, kot lansko leto. Tudi rekreativno telovadbo obiskuje približno 20 ljudi, kot lani.

sedlo, ter večdnevni izlet na Madžarsko, s katerim so bili vsi zadovoljni.

DANES V SLOVENIJI

HOKEJ NA LEDU

LJUBLJANA: Olimpija — Jesenice, prvenstvena tekma 1. ZHL, skupina A, začetek ob 17.30 v dvorani Tivoli. Predtekma veterani Olimpija — Jesenice ob 16. uri.

KOŠARKA

II. ZKL — Zahod: Borac — Ilirija (11.00), Domžale — Oriolik (18.00) ZKL ženske: Bosna — Olimpija (19.00).

NOGOMET

LJUBLJANA: Olimpija — Sombathely Haladas TSE (Madž.), trening tekma, začetek ob 14.30 na stadionu za Bežigradom.

ROKOBORBA

GROSUPLE: prijateljsko rokoborbo srečanje med ligašem Grosupljem in Olimpijo, ob 10. uri v OŠ v Grosuplju.

OBVESTILA

Slovenski pomorski klub Čupa v Sestlani sklicuje svoj 2. redni občni zbor za petek, 15. februarja. Občni zbor se bo začel ob 20. uri v prvem ali ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani PD I. Gru den v Nabrežini.

SMUČANJE

NA 25 KM DOLGI PROGI

Prvi trnovski maraton 2. marca v Črnem vrhu

Veliko zanimanje za prvo slovensko »marcialongo« - Vabilo zamejem

V soboto, 2. marca bo v Črnem vrhu nad Idrijo pomembna športna prireditve, ki je naletela v vsej Sloveniji na velik odmev. Po vzgledu raznih smučarskih maratonskih tekov v drugih državah (Vasolpet, Marcialonga itd.), so sklenili tudi v Črnem vrhu prirediti podobno smučarsko manifestacijo imenovano »Trnovski maraton«, pripravi pa so jo v okviru prireditve »Po poteh 9. korpusa NOV in POJ«.

To tekmovališče je bilo v sporedu že 16. februarja, vendar so ga prireditelji zaradi pomanjkanja snega prenesli na 2. marec. Start bo ob 9.30.

Proga tega smučarskega maratonskega teka sicer ne bo tako dolga kot v nekaterih drugih državah, ker se nameravali prireditelji omogočiti čim večjo varnost ljubiteljem smučanja udeležbo na tekmovališču, torej tudi takim, ki ne bi zmogli daljšega teka. Proga bo imela namreč le 25 km, preteči (ali pa tudi prehoditi) jo bo pa treba v času največ 5 ur. Spelja na pa je takole: start bo pred hotelom Bor, nato se bo vila proti Loman, od tam bo krenila mimo Podgriz in Koševnika do Idrijskega loga, pri Zadlogu bo obrnila proti vzhodu, nazaj proti Črnemu vrhu.

Vmes bosta še dve okrepčevalni postaji in sicer pri Smrekarju in Pivku. Pogoj tega bo ob progi tudi nekaj letenih okrepčevalnic. Okrepčevalnica bo, seveda, tudi na cilju. Skoraj vsa proga je spelja na po ravninskem zemljišču in torej ne bo povzročala bistvenih težav. Tekmovalci bodo morali nekoliko napeti svoje sile le pri Idrijskem logu, kjer je manjši vzpon.

Doslej se je za ta tek že prija-

vilo okrog 170 tekmovalcev, prireditelji pa sprejemajo prijave še do 25. t.m. na naslov: Organizacijski odbor »1. trnovskega smučarskega maratona« — 65274 Črni vrh nad Idrijo, recepcija hotela Bor.

Tekmovalje je namenjen letos le jugoslovanskim tekmovalcem, ker prireditelji niso vabili udeležencev iz inozemstva (kar bodo, morda, storili v prihodnjih letih). Izrazili so so željo, da bi na tej prireditvi nastopilo čim več zamejskih Slovencev, tako primorskih, kot koških, katere so še posebej povabili. Skoraj gotovo je, da se bodo mnogi naši rojaki temu vabilu odzvali, pa čeprav niso tako ve kako spretni smučarji, ker prireditelji sama nima toliko čistega sportnega značaja, kot množično - rekreativnega in družbenega, saj bo sodila v okvir proslav legendarnega 9. korpusa, partizanske enote, v kateri so se za svobodo bojevali tudi mnogi zamejski Slovenci.

Organizatorji so nam sporočili, da lahko nastopajo na »Trnovskem maratonu« vsi nad 18 let stari prijavljeni, moški in ženske, vendar pa bi bilo dobro, če bi jih pred tem napornim nastopom, ki bo za marsikoga predstavljal težko preizkušnjo, zdravniško pregledali.

»Trnovski maraton« je — kot smo že dejali — zbudil po vsej Sloveniji veliko pozornost in je bilo tudi že marsikaj o njem napisanega v tisku. Tako so predlagali, naj bi ob 25-kilometrski progi speljali še krajsjo, na kateri bi nastopili manj trenirani tekmovalci. Podobnih predlogov je bilo še več. K njim pristajamo mi še enega: zaradi pomanjkanja snega so morali organizatorji ta tek enkrat že

OBVESTILA

Šport na slovenskem radiu

Popolnarska oddaja »Šport in glasba«, ki je na sporedu po radiu Trst A ob 16. uri, bo posvečena predvsem nogometu, smučanju in domačemu športu. Kot običajno bodo na vrsti vsi delni in končni izidi prvotnih tek in drugoligških nogometnih tekem, za srečanje tretje lige Trstina — Po Verelli pa je pripravljena neposredna zveza z občinskim stadionom. Smučarski del oddaje bo obseval izide moškega slaloma, s katerim se bo končalo svetovno prvenstvo v St. Moritzu. Sledil bo kratek komentar o tej osrednji smučarski prireditvi leta. V domačem merilu ima prednost kot vedno amaterski nogomet z izidi in komentarji tekem druge lige, s še posebejnim podarkom na slovenskih enajstericah. Za srečanje Flaminio — Zarija je pripravil neposredni prenos z igrišča pri Sv. Sergiju. Prostor bo tudi za odbojko, košarko in namizni tenis.

ŠD Breg priredi v nedeljo, 17. t.m. SMUČARSKI IZLET na Kravce. Vpisovanje v torek in četrtek v občinski telovadnici v Dolini in vsak dan pri vseh za stopnicah.

PARIZ, 9. — V boksarskem srečanju za naslov svetovnega boksarskega prvaka srednje teže je sinoči nosilec naslova Monzon premagal Napoleasa s t.k. v šestem krogu.

DANES V SLOVENIJI

HOKEJ NA LEDU

LJUBLJANA: Olimpija — Jesenice, prvenstvena tekma 1. ZHL, skupina A, začetek ob 17.30 v dvorani Tivoli. Predtekma veterani Olimpija — Jesenice ob 16. uri.

KOŠARKA

II. ZKL — Zahod: Borac — Ilirija (11.00), Domžale — Oriolik (18.00) ZKL ženske: Bosna — Olimpija (19.00).

NOGOMET

LJUBLJANA: Olimpija — Sombathely Haladas TSE (Madž.), trening tekma, začetek ob 14.30 na stadionu za Bežigradom.

ROKOBORBA

GROSUPLE: prijateljsko rokoborbo srečanje med ligašem Grosupljem in Olimpijo, ob 10. uri v OŠ v Grosuplju.

OBVESTILA

Slovenski pomorski klub Čupa v Sestlani sklicuje svoj 2. redni občni zbor za petek, 15. februarja. Občni zbor se bo začel ob 20. uri v prvem ali ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani PD I. Gru den v Nabrežini.

ODBOJKA

Borovci med favoriti na deželnem turnirju

»Plavi« se tudi med mladinci vračajo na vidnejša mesta v deželnem merilu

Danes bo v našem mestu deželni odbojarski turnir mladincev. Poleg Torriane iz Gradišča, Gimnastice iz Pordenona ter Aurore iz Remanzan (iz okolice Vidma) bo tudi Bor. Te štiri šesterke so namreč štirje pokrajinski prvaki naše dežele. Po petih letih premora in krize imamo spet v sklepem nastopu tudi šesterko tržaškega Borja. Pri združenju je bila moška odbojka nekaj let v krizi in nova generacija prinaša prav gotovo prepod »plave« odbojke. Današnji nastop mladih odbojkarjev v telovadnici Morpurgo ne predstavlja cilja teh mladih fantov, ampak samo odskočno desko k še večjim uspehom. Ti uspehi pa ne bi smeli izostati, kar ta generacija ni nič manj talentirana, kot tista, ki je ponesla slavo naše odbojke širom po Italiji in tudi preko meja. Seveda pa ti fantje ne smejo ostati osamljeni in takoj bo treba poskrbeti tudi za še mlajše moči. Tega se vodstvo SZ Bor povsem zaveda in tudi na tem področju bodo v bližnji prihodnosti storili potrebni ukrepi.

Toda povrnimo se k turnirju. Tekmovalje bo izredno naporno saj bo potrebno odigrati v razmahu sedmih ur nič manj kot tri tekme. Še dobro, da bodo igrali le na dva dobojna seta. Šesterka Bora ima vse možnosti priboriti si tudi deželni naslov. V veliki meri je odvisno od zveza in tudi športne sreče. Najhujša nasprotnika Tržačani bo morala biti Gimnastika iz Pordenona in Aurora iz Remanzan.

G. F.

DANES V TRSTU

Borovci med favoriti na deželnem turnirju

»Plavi« se tudi med mladinci vračajo na vidnejša mesta v deželnem merilu

ca. Slednja igra tudi v 1. diviziji in je po treh zavrtljajih na vrhu lestvice. Precej mladincev brani tudi barve prve ekipe. Nasprotnik iz Pordenona je precej neznan in pravijo, da bo za vse najtjuri oreh. Pri mladinskih ekipah se resnična moč močno spreminja iz leta v leto, ker prihajajo mlajši odbojkarji, ki so neizkušeni in to močno vpliva na igro celotne šesterke. Vsa na papirju bi morala biti najslabša Torriana iz Gradišča. To pa so seveda samo naše napovedi.

Barve Bora bodo na tem turnirju branili naslednji odbojkarji: Krdi, Šiškovci, Elji in Bruno Kralj. Požar, Košuta, Nadišček in Pršelj. Borovci so bili premočni zmagovalci pokrajinskega prvenstva. V desetih tekmah so zgubili samo dva seta (iz druge postavbe Libertasa iz Rocola ter z najhujšim tekmečem prvenstva Interjem). Ta podvig pa je nasprotnikom uspel v prvem delu prvenstva, ko slovenska šesterka še ni bila najbolje uigrana. Ko je bila odpravljena tudi ta slabost, tekme niso prišli več do izraza.

Upajamo, da bodo naši fantje z igrali tudi to pot in v vseh treh nastopih tako kot znajo. Več ni potrebno. Končna zmaga in s tem možnost nastopanja na meddeželnem turnirju se jim ne sme izmuzniti. Niti tema jih ne bi smela delni naslov. V veliki meri je odvisno od zveza in tudi športne sreče. Najhujša nasprotnika Tržačani bo morala biti Gimnastika iz Pordenona in Aurora iz Remanzan.

G. F.

ATLETIKA

PREGLED SEZONE 1973

Nevarnost za Čizovo iz ČSSR

Monopol metalk z Vzhoda - Visoka uvrstitev Urbančičeve

Trije meti so bili tehnično najbolje zastopane ženske panoge. Poleg rekordov je na prvi mestih tudi nekaj novih metalk, ki veliko obetajo za bodočnost.

Metalko diska Melnikovo moramo oceniti za najboljšo. V primerjavi z ostalimi ima Sovjetinja zelo močno konkurenco in njene zmage imajo zato še posebno vrednost.

Metalko diska Melnikovo moramo oceniti za najboljšo. V primerjavi z ostalimi ima Sovjetinja zelo močno konkurenco in njene zmage imajo zato še posebno vrednost.

Za to mogočno trojko je ostala konkurenca zelo zaostala. V razdalji 2 metrov je (še vedno nad 60 metri) kar 9 metalk. Med njimi je tudi mladinka Schlaak iz NDR.

Prvih 5 na lestvici: 69,48 m Melnik (SSR) 67,02 m Hinzmann (NDR) 66,82 m Menis (Romunija) 61,98 m Slojeva (Bolgarija) 61,98 m Boškova (Bolgarija)

KROGLA

Ponoven napredek Čizove do 21,45 m, za njo pa nepričakovano močan napad mlade Čehinje Fibingerove do 20,80 m, ki se bo verjetno spreminil v pravo zasledovanje svetovnega rekorda. Po dobrih 4 letih absolutne premoči utegne Čizova na EP v Rimu doživeti ponoven poraz. Zadnjič sta jo prehiteli leta 1968 dve metalki iz NDR, ki sta na olimpijskih igrah v Mehiki izkoristili obdobje njene krize. Prav vzhodne Nemke so sedaj zaostale in po odstopu Margitte Gummel je nastala na samem vrhu praznina. Razlika med prvimi tremi je sedaj takolika, da jemlje vsako zanimivost tej panogi. Med prvimi 20 na svetu so samo metalke iz vzhodne Evrope: 10 iz Sovjetske zveze, 4 iz NDR, 2 iz Bolgarije ter po 1 iz Madžarske, Romunije, Poljske in Češkoslovaške.

Prvih 5 na lestvici: 21,45 m Čizova (SZ) 20,80 m Fibingerova (ČSSR) 19,73 m Hristova (Bolgarija) 19,48 m Dolženko (SZ) 19,41 m Adam (NDR)

KOPJE

Poleg srečnega meta do 66,10 Nemke Fuchs predstavlja največje presenečenje drugo mesto sovjetske veteranke Ozoline, metalke, ki je pred mnogimi leti kot prva presegla 60 metrov in je že leta 1960 zmagala na olimpijskih igrah v Rimu. Amerikanka Schmidt je ponovno napredovala in tako dokazala, da nje tretje mesto na igrah v Münchnu ni bilo slučajno. V metu kopja najni bilo tudi najbolje uvrščeno Jugoslovanko. Natska Urbančič drži z rezultatom 62,12 m odlično 6. mesto.

Prvih 5 na lestvici: 66,10 m Fuchs (NDR) 63,98 m Ozolina (SZ) 63,42 m Schmidt (ZDA) 63,14 m Todten (NDR) 62,30 m Jaworska (Poljska)

PETERBOJ

Olimpijski podvig Angležinje Peterseve se ni mogel dolgo upirati močni Nemki Polak, ki je kljub reformi ponovno prišla blizu meje 5000 točk. Odstop Rosendhalove in same Peterseve je odpravil vsako nevarnost za sedanjo prvakinjo in istočasno odprl pot do boljših mest Sovjetinjam. Bolj od veteranke Tihiomirove je seveda zanimiva tudi mlada Nika Čačenko. Med boljše se je vrnila tudi Jugoslovanka Fočičeva, ki je s 4478 točkami na 13. mestu.

Prvih 5 na lestvici: 4932 Polak (NDR) 4764 Tihiomirova (SZ) 4711 Čačenko (SZ) 4655 Schmalfeld (NDR) 4617 Bruszenyák (Madžarska)

ODBOJKA

4. ZIMSKO PRVENSTVO SRS

Danes v Kanalu finalne tekme

V Kanalu se je včeraj začelo IV. zimsko prvenstvo Slovenije v odbojki za člane. Organizatorjem se je prijavilo rekordno število 15 ekip. Za prvenstvo so se prijavili: Fužinar, Izola, Kamnik, Saloni, Sava, Jesenice, Bled, Korper, Mežica, Bovec, Ljubljana, Trimo, Žužemberk, tržaški Bor in Dom iz Goriške. Nasilci skupin so bili Fužinar, Izola, Kamnik in domačini.

G. F.

ŠPORT NA ZNAMKAH

1963: svetovno motociklistično prvenstvo v Sachsenringu

NEMSKA DEMOKRATIČNA REPUBLIKA

DR Nemčija je v zelo kratkem obdobju postala prava športna vesleja. Vlada je poskrbela za razvoj športa na vseh stopnjah in v vseh panogah. Propagandno akcijo je delno prevzela nase tudi postava na upravo, tako da je od leta 1950 (leto ustanovitve DRN) pa do danes izšlo mnogo pestrh in slikovitih serij. V prvih letih so z znanjstvom proslavljali samo domače prireditve, kasneje pa, ko se je športni sloves DRN razširil, so izšli tudi znanjstve z mednarodno tematiko.

Od leta 1950 do 1962 so izšli tri serije (po dve znanjstvi) ob priliki zimskih športnih prvenstev. Prikažane so razne panoge, kot smučanje, drsanje na ledu, sankanje, itd. Na progi Varšava - Berlin se odvijata vsako leto največja amaterska košarska etapna dirka. Med leti 1952-1957 je vsako leto izšla serija (po dve ali tri znanjstvi). Najlepša je izšla leta 1957: na njej je prikazan obris treh poglavitnih mest ter narisana proga. Še dve seriji sta izšli leta 1962 in 1967 ob priliki 20. obletnice tekmovalja.

Leipzig ni samo veliko industrijsko središče, ampak ima tudi odlično urejen športni center, kjer se lahko odvijajo razna tekmovalja in nastopi. Nemška pošta uprava se je spomnila vsenemškega telovadnega

nosti, je pa izredno lep.

Leta 1968 so vzhodnonemški tekmo

PREISKAVA O DELOVANJU CIVILNO-VOJAŠKE PREVRATNIŠKE ORGANIZACIJE

AZZI IZVEDEL ATENTAT NA BRZEC PO NALOGU VODSTVA VETROVNICE?

Padovski sodnik odkril, da je bil mladi terorist član genovske fašistične organizacije

GENOVA, 9. — Pomemben razplet v preiskavi o delovanju prevratniške teroristične skupine «Vetrovnice» padovski preiskovalni sodnik dr. Tamburino, ki vodi preiskavo, je ugotovil, da je bil član organizacije tudi terorist Nico Azzi. Fant sedi že leto dni v zaporu, ker je 7. aprila lani pripravil atentat na brzec Turin-Rim. Na srečo mu je med miniranjem vlaka počil detonator, tako da je naklep spodletel. Azzi je posredno obtožen tudi umora policijskega agenta Antonia Marina v Milanu: fašističnim pretepecem, ki so 12. aprila lani razsajali v lombardski prestolnici, je dal na razpolago bombe, od katerih je ena ubila policista.

Dr. Tamburino je poslal Azziju sodno sporočilo, v katerem ga dolži »prevratniškega rovarjenja in združevanja v zločinske namene za nasilno spreobrnjanje ustavnega re-

da v državi». Povezavo med Azzijem in Vetrovnicco so preiskovalci odkrili v dokumentih genovskega odveta De Marchija. Le-ta, ki je pokrajinski svetovalec MSI v Genovi in blaginjak prevratniške organizacije, ki jo vodi črni princ Valerio Borghese, je že nekaj mesecev zaprt v Padovi pod obtožbo prevratniškega rovarjenja. Po vestih iz padovskih sodnih krogov naj bi bil prav De Marchi posrednik, preko katerega so šle milijarde lir, s katerimi je razpolagala Vetrovnica.

Povezava med Azzijem in Vetrovnicco je zelo pomembno odkritje padovskih preiskovalcev. Doslej je kazalo, da je genovska organizacija pripravljala vrsto prekucskih načrtov, a da še ni stopila aktivno na plan. Zgledala je bolj zveza nostalgikov, ki je veliko razpravljala, a malo naredila. Sedaj pa imajo sodniki v rokah elemente ki kažejo, da

je bila Vetrovnica pripravljena na vse, tudi na atentat na vlak, ki je za las ni terjel več kot sto človeških žrtev.

Eksplodizija bombe na sedežu KD v Catanii

CATANIA, 9. — Na sedežu sekcije KD na Trgu Bonadies je eksplodirala preprosto napravljena bomba iz papirja. Eksplodizija je poškodovala pritličje, uničila opremo in dokumente. Atentatorji so razbili okno in nato postavili bombo. Eksplodizija je bila šibka, tako da je nihče ni slišal. Šele ob 9. uri zjutraj je atentat prijavil policiji neki uradnik, ko je odprl vrata poslojpa.

Sovjetsko generalno pravdnštvo pozvalo Solženicina na zasliševanje

MOSKVA, 9. — Sovjetsko generalno pravdnštvo je včeraj poklicalo na zasliševanje znanega sovjetskega pisatelja — oporečnika Aleksandra Solženicina. Zasliševanje naj bi bilo povezano z izjavami, ki jih je dal predstavnikom zahodnjakega tiska po objavi svoje knjige «Arhipelag Gulag», ki je izšla v Parizu.

Vest so sporočili pisateljevi prijatelji, ki so dodali, da se pisatelj ni javil na sodišču. Solženicin naj bi sklenil, da se bo odzval «vabilu», toda v trenutku, ki ga bo sam ocenil za primerne.

Aleksander Solženicin je bil izključen leta 1969 iz zveze sovjetskih pisateljev, potem ko sta na Zahodu izšli dve njegovi knjigi. Izgon iz zveze praktično pomeni, da mu je onemogočeno kakršno koli literarno udejstvovanje. Po objavi knjige «Arhipelag Gulag» pa je tisk začel proti pisatelju širokopotezno kampanjo.

Včeraj so imeli v Beogradu praznik mimoz. Na čehu spreveda, ki je obhvalil jugoslovansko prestolnico, so bila ljubka dekleta, ki so delila gledalcem šopke cvetja

Belgijska feministična stranka se bo udeležila volitev 18. marca

BRUSELJ, 9. — Ženske morajo doseči enakopravnost z moškimi tudi v državnih ustanovah: biti mora prav toliko senatorjev, podtajnikov in ministrov ženskega spola kot jih je moškega. S tem sloganom se bo predstavila na volitvah 18. marca enotna feministična stranka Belgije, ki je bila ustanovljena pred nekaj dnevi v Bruslju.

Skupina žensk, ki je ustanovila stranko, je pozvala vse belgijske žene, naj podprejo novoustanovljeno politično skupino ne glede na jezikovno in politično pripadnost. Objubilje so, da se bodo borile proti zapostavljanju ženske na vseh področjih, za njeno emancipacijo in za doseg enakopravnosti z moškimi.

ŠTIRI NAPETE URE ZA NAPOVEDOVALCA POSTAJE RADIO LUKSEMBURG

VDRL JE V RADIJSKO POSTAJO IN PREBRAL «POZIV FRANCOZOM»

Neuravnovešeni J. Robert je bil oborožen s pravo pištolo in bombo iz plastične mase

PARIZ, 9. — Štiri ure je trajalo napeto ozračje v pariski radijski zasebni postaji «RTL» (Radio-TV Luksemburg), v katero je vdrl neuravnovešeni Jacques Robert in s naperjeno pištolo v roki prisilil tehniko, da je oddal njegov ultimatum predsedniku republike. Vsa stvar se je pričela ob 23.25, ko se je pričela radijska oddaja z naslovom «Kamionisti so simpatici», ki je posvečena soferjem tovornjakov. Med oddajo napovedovalca Max Meynier ob pravilno življenje soferjev tovornjakov, ki je dejal, da je sofer in kateremu je pokazal vhod v radijski studio.

Nekaj minut kasneje pa so poslušalci začeli preplašeni glas napovedovalca, ki je dejal, da je prisiljen govoriti ko mu grozi človek s pištolo ter z ročno bombo. Robert je v radijskem studiu izstrelil en strel iz pištole v zrak in nato napovedovalcu pokazal izstreljeni tulec, da bi dokazal, da je orojce resnično. Tajnico oddaje je izpuštil, ker je bila tako preplašena, da se ni mogla več zadržati in je pričela kričati. Napovedovalec in tehnik pa sta morala ostati v studiu.

Robert je imel v roki bombo, za katero je trdil, da bo takoj eksplodirala, če jo izpusti in se je šele kasneje izkazalo, da je bila v resnici iz plastične mase. Napovedovalca Meynierja je prisilil, da je ob mikrofonu podal zelo dolg epiziv Francozom, v katerem je obsodil prehod davčni pritis, obdoljeval one, ki hočejo izropati državo, kritiziral sodstvo, se zavzel za stavke kot za zakonito sredstvo boja in končno pozval volivce, da zamenjajo predsednika Pompidouja. Zato naj bi volivci poslali predsedniku senata Poherju svoje osebne izkaznice, in naj bi ga na ta način pooblastili, da bi prevzel predsedstvo republike in ustvaril apolitično komisijo.

Robert je po prebranju pozivu zahteval, da mu morajo omogočiti, da bo govoril po francoski televiziji v soboto zvečer med 19.30 in 20.00. Takrat so zbudili predsednika francoske televizije Longa, ki je Robertu telefoniral. Ravnatelj TV je med tem časom že izvedel, da je sedež radijske postaje obkolila policija in je zato hotel razgovor čim bolj zavleči. Jacques Robert, pa se je naveličal in je zagrozil, da bo vrgel vse skupaj v zrak, nakar je Marceau Long odgovoril, da pristaja na njegovo zahtevo. Končno se je tudi Robert vdal in dejal, da bo izročil orožje in bombo, da zapusti radijski studio, zato je napovedovalcu Meynierju na dolgo obrazloževal razloge za svoje dejanje in dejal, da je hotel doseči, da bi imeli vsi Francozi možnost povedati svoje mnenje. Trdil je, da je za sedaj sam, da pa se mu bodo jutri prav gotovo številni pridružili.

Nekaj po polnoči se je vmešal ravnatelj radijske postaje Luksemburg, ki je povedal Robertu, da so ciklostilirali njegov poziv Francozom in da so ga razdelili časniki, ki ga čakajo v sosednji dvorani, kamor ga bo odpeljal en njegov prijatelj častnik Christian Durand. Nekaj minut kasneje je Robert res šel za časniki in v soboto sredo, kjer je v resnici bila tiskovna konferenca. Robert je mirno izročil orožje in takrat je tudi povedal, da je bomba v resnici sama igračka iz plastične mase. Neki častnik pa je vzkliknil, da je pištola nabita, nakar mu je Robert odgovoril, da je to točno, da pa se je ne bi nikoli poslužil. Končno je prišlo do intervencije policije, ki ga je ob vstopu v palačo ukenila.

Danes zvečer ne bo nobene televizijske oddaje, saj bo Robert v zaporu na razpolago sodnim oblastem. Zelo verjetno je, da bo moral preživeti v umobolnici več let, saj so ga privraki zaprli v kriminalno bolnišnico pred dvajsetimi leti, ko je v napadu blaznosti ubil svojega očeta. V zadnjih dvajsetih letih je preživel tri leta v umobolnici in šest v zaporu. 1962. leta je grozil s smrtjo igralcu Fernandu Raynaud od katerega mu je uspelo izsiliti 40.000 frankov. Zadržal je bil v zaporu pred dvema letoma, kar je ukradel torbico. Ko je prišel iz zapore, se je zaposlil kot skladiščnik.

HAAG, 9. — Glasnik policije je sporočil, da se je včeraj minister za

gospodarstvo Ruud F. M. Lkubbers zadel s svojim avtomobilom v cestni znak in da so ga danes prijavili, ker se po incidentu ni ustavil. Dodal pa je, da se minister izgovarja, da se mu je mudilo na sejo vlade in da se je peljal z nekega sprejema, kjer je izpil nekoliko viskija. Ministru so vzeli kri, da ugotove, če se je vozil v vinjenem stanju. Rezultat analize bo znan čez nekaj dni.

Kazalo je, da je že vse končano, toda Robertu se ni prav nič mudilo, da zapusti radijski studio, zato je napovedovalcu Meynierju na dolgo obrazloževal razloge za svoje dejanje in dejal, da je hotel doseči, da bi imeli vsi Francozi možnost povedati svoje mnenje. Trdil je, da je za sedaj sam, da pa se mu bodo jutri prav gotovo številni pridružili.

Nekaj po polnoči se je vmešal ravnatelj radijske postaje Luksemburg, ki je povedal Robertu, da so ciklostilirali njegov poziv Francozom in da so ga razdelili časniki, ki ga čakajo v sosednji dvorani, kamor ga bo odpeljal en njegov prijatelj častnik Christian Durand. Nekaj minut kasneje je Robert res šel za časniki in v soboto sredo, kjer je v resnici bila tiskovna konferenca. Robert je mirno izročil orožje in takrat je tudi povedal, da je bomba v resnici sama igračka iz plastične mase. Neki častnik pa je vzkliknil, da je pištola nabita, nakar mu je Robert odgovoril, da je to točno, da pa se je ne bi nikoli poslužil. Končno je prišlo do intervencije policije, ki ga je ob vstopu v palačo ukenila.

Danes zvečer ne bo nobene televizijske oddaje, saj bo Robert v zaporu na razpolago sodnim oblastem. Zelo verjetno je, da bo moral preživeti v umobolnici več let, saj so ga privraki zaprli v kriminalno bolnišnico pred dvajsetimi leti, ko je v napadu blaznosti ubil svojega očeta. V zadnjih dvajsetih letih je preživel tri leta v umobolnici in šest v zaporu. 1962. leta je grozil s smrtjo igralcu Fernandu Raynaud od katerega mu je uspelo izsiliti 40.000 frankov. Zadržal je bil v zaporu pred dvema letoma, kar je ukradel torbico. Ko je prišel iz zapore, se je zaposlil kot skladiščnik.

HAAG, 9. — Glasnik policije je sporočil, da se je včeraj minister za

USPEH ZA ORGANIZATORJE FILMSKEGA FESTIVALA

Rekordno število gledalcev na beograjskem «festu 74»

Največ nagrad Bergmanovemu filmu «Sussurri e grida» in Gavrasovemu «Obsedno stanje»

BEograd, 9. — Danes se je v jugoslovanski prestolnici zaključil mednarodni filmski festival «Fribri novi sveta». Prikazani jugoslovanski in tuji filmi so privabili rekordno število gledalcev: na 313 predstavah je bilo nad 170 tisoč ljudi. Organizatorji «festa», ki so si zadali nalogo, da prikažejo beograjskemu in jugoslovanskemu občinstvu na sploh izbor najboljših mednarodnih in domačih filmskih del, so s tem dosegli svoj namen. Ker je bil namen «festa 74» prikazati najboljša domača in tuja filmska dela, letos niso podelili uradnih priznanj, podelili pa so več neslužbenih nagrad. Tako so kritiki akreditirani na festivalu izbrali za najboljši film Bergamov «Sussurri e grida». Na drugo mesto se je uvrstil Schatzbergov «Strašilo», na tretje pa «Obsedno stanje» Koste Gavrasa.

Slednjemu filmu je uredništvo H-sta «Večernje novosti» podelilo zlati pečat, ker je delo «sprejeto s humanizmom in se zavzema za nov svet, kjer ni mesta za nasilje in strahovlavo». Po mnenju uredništva beograjskega lista se duh tega filma najbolj ujema z geslom festivala «hrabri novi sveta».

Dom beograjske mladine je podelil svojo tradicionalno nagrado «zlati sonce» ameriški igralki Jennifer O'Neil za vlogo v filmu «Leto 42». Uredništvo «Politike» pa je podelilo nagrado za najboljši film o mladi Polakovuemu «Deke, ki sem ljubila». Združjenje filmskih in televizijskih delavcev Srbije je podelilo nagrado «kamera v službi človeštva».

SPOR

Pred nekaj dnevi so v ženevi začeli ponovno snemati film «Duello a quattro braccia», ko sta se režiser Macarel in nosilec glavne vloge pobotala. Snemanje so prekinili prejšnji teden in Macarel se je moral poslužiti vse svoje diplomatske prefinjenosti, da je vprežil igralka, naj se vrne na delo. Čemu tako hud spor? Zdi se skoraj neverjetno, v vzrok prepira so bili «trebušni vetrovi». Macarel je namreč zahteval od igralka, da v eni sceni prekos Michela Piccolija, ki se je s tako «blagovoznimi trebušnimi vetrovi» proslavil v filmu «Grande bouffe». Igralec pa se je temu uprl, češ da ni dostojno in zapustil «set». Z režiserjem sta se pobotala šele, ko se je ta odpovedal svoj zahtevi.

operaterjema Vilmosu Zsigmondu (Strašilo) in Tomislavu Pinteru (Sutjeska), nagrada mednarodne žirije za najboljšo žensko vlogo pa je šla igralki Leni Zupančič za vlogo v filmu «Cvetje v jeseni».

PO IZJAVI ČLANA PREDSEDSTVA ZKJ BILIČA

Odprava samoupravnega socializma cilj odpadnikov ZK Hrvške

Obsodba anarhistične skupine beograjskih vseučiliških profesorjev

(Od našega dopisnika)

BEograd, 9. — Član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Jure Bilič je danes na seji mestnega komiteja Zveze komunistov Zagreba dejal, da med hrvaskimi komunisti deluje odpadniška frakcija. Ta se po svojem delovanju razlikuje od frakcije iz leta 1971, ki je bila po njegovem mnenju najnevarnejša odpadniška skupina, proti kateri se je doslej borila zveza hrvaskih komunistov.

Medtem ko je skušala frakcija iz leta 1971 uveljaviti separatistični program, je težila za razbitjem Jugoslavije in je hotela potegniti partijo in druge družbene - politične organizacije v kolo nacionalizma ter je zato kokerirala s srbskimi, slovenskimi in makedonskimi nacionalisti, je namen sedanje odpadniške skupine uveljaviti v zvezi komunistov birokratsko - centralistični program, ki ne priznava ne narodu ne delavskemu razredu pravico do samoupravljanja. Njeno geslo je rušitev samoupravnega socialističnega sistema.

Obe frakciji imata iste metode dela: zakonita in protizakonita propaganda ter izkoriščanje nekaterih organizacij za svoje protizakonite načrte.

Po Biličevem mnenju ni nujno, da se Zveza hrvaskih komunistov angažira v boju proti frakciji, ki bo porazena v vsakodnevnih konfrontacijah, ne da bi segali po metodah sile in oblasti. Poudaril pa je, da bo partija odločno udarila po odpadnikih, če ti ne bodo priznali svojih napak.

V nadaljevanju svojega izvajanja

je Bilič govoril o delovanju anarhističnih skrajnežev in je pri tem mislil predvsem na nekatere univerzitetne profesorje filozofije beograjskega vseučiliša. V tej zvezi je poudaril, da je njihov cilj anarhija, ozirno ustanovitev meščanske družbe, razbitje delavskega gibanja in njegove partije. Član predsedstva ZKJ je še pribil, da se partija bori proti tej skupini, ker rusi jugoslovansko družbo, ne pa zaradi njene filozofske razgledanosti. Bilič je ob koncu poudaril, da je zahodni protikomunistični tisk dal velik poudarek izključitvi skupine profesorjev iz vseučiliša, istočasno pa je molčal ko so v Jugoslavijo vdirali ustaški teroristi in ubijali jugoslovanske državljane. Tako početje je Bilič odločno obsodil kot licemerstvo.

V Izoli

odlikovani prekomorci

IZOLA, 9. — Predsednik občinske skupščine Izola Jernej Hmar je dopolnje priredil sprejem, na katerem je podelil odlikovanja predsedniku 30-letnici premorskih brigad. Sprejema so se udeležili tudi predstavniki vseh družbeno političnih organizacij občine.

V kratkem nagovoru je Jernej Hmar orisal junško pot prekomorskih brigad. V odločnem trenutku so se številni Primorci zavedali, kje je njihovo mesto in kaj je njihova dolžnost ter v vključitvijo v te enote mnogo pripraveali k osvoboditvi domovine. Pravi ti borci pa so bili tudi pozneje v prvih vrstah v boju za izgradnjo socializma in tudi danes so še med najkrajnjejsimi družbeno političnimi delavci.

Red bratstva in enotnosti z zlatim vencem je prejel Viktor Vrabec, red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem: Leo Bernetič, Alojz Deželak, Jože Gombač, Albin Gregorič, Jordan Jerman, Alojz Koblar, Slavko Lipold, Ivan Ludvik, Ivan Pančrak in Milan Škof, red republike z bronastim vencem Ernest Šav in Franc Znidaršič in red zasluge za narod s srebrnim vencem: Karlo Cerkenjen, Just Grbec, Jože Lenardič, Avgust Lever, Ludvik Medoš, Pavel Suša, Alojz Tuljak, Anton Volk in Franc Volk.

Na sprejemu so tudi podelili odlikovanja predsednika Tita — red republike z bronastim vencem — Miranu Blažini za zasluge na športnem področju ob 50-letnici Veslaške zveze Jugoslavije.

UČINKOVIT POSEG FINANČNIH STRAŽNIKOV

V Turinu so odkrili 135.000 l skritega olja

Olje je skril veletrgovec, da bi mu umetno zvišal ceno

TURIN, 9. — Finančni stražniki so odkrili v skladišču Francesca De Sensija 135.000 litrov skritega olja. Trgovca so prrijavili sodišču zaradi lažnega zvišanja cen. Trgovca so že dalj časa zasledovali. Lastnik je štirih trgovin, v katerih prodaja samo olje. V zadnjih dveh dneh je zaprl tri trgovine in se je izgovarjal, da primanjkuje olja. Včeraj pa so agenti finančne straže dobili dovoljenje za preiskavo od pretorja Rachellija (istega, ki se ukvarja s preiskavo o prikrivanju petrolejskih izdelkov v Turinu). Finančni stražniki so nato preiskali skladišče v Clici Giacosa, kjer so našli velike količine olja. Pretor je takoj odredil zaplenbo blaga. V ponedeljek bodo po vsej verjetnosti olje prodali trgovcem na drobno. Po uradnih računih bi najdena količina olja zadostovala za tridnevno potrošnjo vsega Turina.

V Milanu se bo podražil kruh

MILAN, 9. — Cena kruha vseh vrst se bo v ponedeljek zvišala za 45 lir pri kili. Prefekt Mazza je novo ceno kruha odobril danes zjutraj na osnovi mnenja pokrajinskega odbora za cene, ki je delno sprejel zahteve združenja pekov. V poročilu prefektura je rečeno, da je

MANJKA PETROLEJ? POSLUŽIMO SE JADRNIC!

Pomanjkanje petroleja je v prejšnjih mesecih najhuje pestilo Nizozemsko, ker so ji Arabci odrekli vsako kapljico črnega zlata zaradi njenih prijateljskih vezi z Izraelom. V nedeljah, ki jih je moral sprito prepevati poizne predsedeti doma, je katoliški poslanec Cornelissen veliko razmišljal, kaj jim je storiti. Končno se mu je zabilislilo: če nafte ni, zakaj se ne bi spet poslužili jadrnic, saj smo nekoč sloveli kot prva pomorska sila na svetu.

Navdušen nad svojo idejo je moški predložil včeraj parlamentu zadevni zakonski osnutek. Ponosno se je držal, ko je orisal prednosti jadrnic pred modernimi parniki na dizel pogon, ko je govoril o nekdanji slavi in moči Nizozemske pa je kar zrasel za nekaj centimetrov. Žal kolegi niso sprejeli njegovega izvajanja s potrebnim razumevanjem: režali so se tako nesramno, kot da bi poslušali opozke vice. Sprito tako nezasišavega vedenja se je Cornelissen umaknil v užaljen molk, ne da jim prej ne bi zabrusil, da so nazadnjaški in da v ZRN že dalj časa prevažajo, kako bi na rekah uvedli prevoz blaga z jadrnicami.

Peklenski stroj eksplodiral v Madridu

MADRID, 9. — Pred vrati neke lekarne v kraju Salamanca je preteklo noč eksplodirala relativno šibka bomba. Eksplozija je povzročila manjšo škodo, saj je razbila okno in vrata. Lekarno obiskujejo v poklopi in njih družinski člani. Do eksplozije je prišlo v istem kraju, kjer je bil izvršen atentat na predsednika vlade Carrera Blanca. Španska vlada je sklenila zvišati

Včeraj je francosko-britansko nadzvočno potniško letalo concord pristalo na mednarodnem letališču Fairbanks v Aljaski. V tej mrzli dežel bodo preizkusili, kako se letalo prilagaja polarnemu podnebu. Na sliki: pristanek concorda na zasedenem letališču

ŠEST MILIJONOV LJUDI UMIRA ZARADI GLADA

Suša pesti države Srednje Afrike

Dezorganizacija in slabe prometne zveze otežkočajo pošiljanje pomoči

ACCRA, 9. — Huda suša, ki je že lani terjala milijone človeških žrtev v afriških državah južno od Sahare, tudi letos ni prizanesla temu področju. Vremenske nepravilnosti najhuje pestijo Niger, kjer milijono ljudi grozi smrt zaradi glada, če mednarodne organizacije ne bodo prisloile v kratkem na pomoč s pošiljkami živeža. Pomanjkanje dežja pa se širi tudi proti vzhodu in severno od Timbuktuja in v kratkem bi bile lahko tudi te dežele v skrajni, če pomoč ne bo prišla pravočasno.

Pred nekaj dnevi so se v prestolnici Gane Accri izvedenci mednarodne organizacije sestali s predstavniki najbolj prizadetih držav Senegal, Mavretanije, Malija, Gornje Volte, Nigera in Čada. Funkcionarji FAO so pozvali vladi Ni-

gra in Čada naj dajo absolutno prednost pošiljkam živil področjem, ki jih je suša najbolj prizadela. Kaže pa, da v nekatere osamljena področja, kjer je pomanjkanje najhuje, pomoč še ni prišla zaradi nemogočnosti prometnih zvez in zaradi slabe krajevne organizacije pomoči.

Generalni tajnik FAO dr. Addeke Boerma je ugotovil, da je letos položaj še slabši kot lani. Poudaril je, da je doslej položaj pod nadzorom in da so prizadete države s pomočjo mednarodne organizacije, čeprav za las, preprečile lakoto. Vsekakor pa na skupno 20 milijonov prebivalcev, vsaj nad šestimi milijoni ljudi vseh pomanjkanje kot Damoklov meč. V tem subtropskem afriškem pasu je že šest let zelo malo padavin in tudi

letos kaže, da bo dežja bolj malo. Funkcionarji OZN, ki so zadolženi za pomoč prizadetemu prebivalstvu, trdijo, da živi v zbirnih centrih ne manjka, težko pa je razdeliti pšenico in koruzo prebivalstvu, ker so prometne zveze zlasti z oddaljenimi pokrajinami zelo slabe, če že ne neprevozne. Poleg tega pa so tudi zainteresirane vlade doslej prikrivale resnični položaj in niso preveč aktivno sodelovale z mednarodno organizacijo.

Tako navajajo kot primer vlado Nigera, ki ni dovolila neki evropski televizijski ekipi, da posname dokumentarec o pomanjkanju in suši v državi, na katerem so mislili osnovati kampanjo za zbiranje pomoči. V Maliju pa vlada ni dala tujim častnikom dovoljenja za potovanje v najbolj prizadeta področja. Se huje težave so

imeli funkcionarji OZN v Čadu. Vlada in poveljstva francoskih čet, ki imajo svoja oporišča v državi, niso dala na razpolago prevoznih sredstev. Suša je namreč pestila področja, kjer živijo plemena, ki so se dolgo let upirala osrednji vladi in francoskim četam. Mednarodna organizacija je bila zato prisiljena najeti letala in poslati pomoč lačnemu prebivalstvu na lastne stroške.

Kaže pa, da so postopoma odstranili vse te zapreke. Položaj je vsaj začasno pod nadzorom, za vnaprej pa je vprašanje še odprto. Reševanje takega problema terja naložbe ogromnih kapitalov za modernizacijo poljedelstva in državne strukture na sploh, saj ni pojmljivo, da se iz leta v leto rešujejo taki problemi le z miloščino, ki jo odstopajo bogate države.

sveže pražena kava = prihranek

Sveže pražena kava pomeni prihranek, ker da več škodljivih okusne in dišeče kave

Cremcaffè prazi kavo vsak dan in jo sproti vsak dan dostavljaja

Cremcaffè Vam daje vedno vse najboljše

Cremcaffè PRIMO ROVIS

HAAG, 9. — Glasnik policije je sporočil, da se je včeraj minister za

HAAG, 9. — Glasnik policije je sporočil, da se je včeraj minister za

HAAG, 9. — Glasnik policije je sporočil, da se je včeraj minister za

HAAG, 9. — Glasnik policije je sporočil, da se je včeraj minister za